

ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲದಾಸ್‌ಜೀ ಬರ್ಯಯಾ ವಿರಚಿತ

ಬಾಲ ಖೋಳಿನಿ

ಶ್ರೀ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವೇಶಿಕಾ

ಽ

ಪ್ರಾರಂಭ

108 ಶಿವ ಸಾಗರ ಮುನಿ ಮಹಾರಾಜರು
ಮತ್ತು

108 ಪ್ರಥಮ ಸಾಗರ ಮುನಿ ಮಹಾರಾಜರು

ಮರುಮುದ್ರಣ
ಎಷ್ಟಾಯ ಮಂಡಳಿ
ಮೈಸೂರು.

ಬಾಲ ಬೋಳಿದಿನ ಶ್ರೀ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವೇಶಿಕಾ

ಓಂ ನಾಮೋ ಅರಹಂತಾಣಂ
 ನಾಮೋ ಸಿದ್ಧಾಣಂ
 ನಾಮೋ ಆಖರಿಯಾಣಂ
 ನಾಮೋ ಉಪಚಾರ್ಯಾಣಂ
 ನಾಮೋ ಲೋಪ ಸವ್ಯಸಾಹಾಣಂ

ಮಂಗಲಾಚರಣ

ನತ್ವಾ ಚಿನೇಂದ್ರ, ಗತ ಸರ್ವದೋಷಂ
 ಸರ್ವಜ್ಞದೇವ ಹಿತದೇಶಕಂ ಚ
 ಶ್ರೀ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವೇಶಿಕಾಂ
 ವಿರಚತೆ ಸ್ವಲ್ಪಾಧಿಯಾ ಹಿತಾಯ ॥

ಅನ್ವಯಾಧ್ಯ : - (ಗತಸರ್ವದೋಷಂ) ಸರ್ವದೋಷದಿಂದ ರಹಿತ ಅಂದರೆ ವೀತರಾಗ (ಸರ್ವಜ್ಞದೇವ) ಸರ್ವಜ್ಞ ದೇವರು (ಚ) ಮತ್ತು (ಹಿತೋಪದೇಶಕಂ) ಹಿತೋಪದೇಶಕರು ಹೀಗೆ (ಚಿನೇಂದ್ರ) ಶ್ರೀ ಜ್ಯೇಂದ್ರ, ಭಗವಂತರಿಗೆ (ನತ್ವಾ) ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ (ಶ್ರೀ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವೇಶಿಕಾ) ಶ್ರೀ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವೇಶಿಕೆಯನ್ನು (ಸ್ವಲ್ಪಾಧಿಯಾ ಹಿತಾಯ) ಅಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ (ವಿರಚತೆ) ರಚಿಸಿಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾವಾಧ್ಯ : - ಗ್ರಂಥ ಲೇಖನದ ಮಂಗಲ ಕಾರ್ಯದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಷ್ಠಿ ಸ್ವರೂಪ ಚಿನೇಂದ್ರ, ದೇವರಿಗೆ ಮತ್ತು ವೀತರಾಗ ಸರ್ವಜ್ಞ ಹಿತೋಪದೇಶ ಮಾಡುವ ಇವರಿಗೆ (ಗ್ರಂಥಕಾರರು) ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಎಷ್ಟು ಉಪಾಯಗಳಿವೆ ?
ಉತ್ತರ : - ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ : - ೧. ಲಕ್ಷಣ, ೨. ಪ್ರಮಾಣ, ೩.
ನಯ, ೪. ನಿಕ್ಷೇಪ
೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲಕ್ಷಣ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ ?
ಉತ್ತರ : - ಒಹಳೆಷ್ಟು ಕೂಡಿದಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಕ್ಷಿತ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಮಾಡುವುದರ

ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಹೇಗೆಂದರೆ - ಜೀವದ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ಚೈತನ್ಯವಿದೆ.

ಹುತ್ತರ : - ಲಕ್ಷ್ಯಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳಿವೆ?

೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲಕ್ಷ್ಯಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳಿವೆ? ೧. ಅನಾತ್ಮಭೂತ ಲುತ್ತರ : - ಎರಡು ಭೇದಗಳಿವೆ ೧. ಆತ್ಮಭೂತ (ತನ್ನದು ಮತ್ತು ತನ್ನದಲ್ಲದ್ದು)

೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆತ್ಮಭೂತ ಲಕ್ಷ್ಯಣವೆಂದರೇನು? ೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಾವುದು ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿದೆಯೋ ಅದು ಉದಾ ಲುತ್ತರ : - ಯಾವುದು ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಲ್ಲವೋ ಅದು

- ಅಗ್ನಿಯ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ಉಷ್ಣತೆ

೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನಾತ್ಮಭೂತ ಲಕ್ಷ್ಯಣವೆಂದರೇನು? ೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಾವುದು ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಲ್ಲವೋ ಅದು

ಲುತ್ತರ : - ಯಾವುದು ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಲ್ಲವೋ ಅದು

ಉದಾ - ಕೋಲು ಹಿಡಿದ ಪುರುಷನ ಲಕ್ಷ್ಯಣ-ದಂಡ

೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲಕ್ಷ್ಯಾಭಾಸವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಾವ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ದೋಷ ಸಹಿತವಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ಭಾಸವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಲುತ್ತರ : - ಯಾವ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ದೋಷ ಸಹಿತವಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ಭಾಸವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲಕ್ಷ್ಯಣದ ದೋಷಗಳಿಷ್ಟು? ೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲಕ್ಷ್ಯಣದ ದೋಷಗಳಿಷ್ಟು?

ಲುತ್ತರ : - ಮೂರು ಇವೆ : - ೧. ಅವ್ಯಾಪ್ತಿ, ೨. ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು

ಅಸಂಭವ

೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲಕ್ಷ್ಯವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಾವುದರ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ವಾಡಲಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಲುತ್ತರ : - ಯಾವುದವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಲುತ್ತರ : - ಲಕ್ಷ್ಯದ ಸರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ಕೊಡಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಿಲ್ಲ,

ಲಕ್ಷ್ಯಣದ ಏಕದೇಶದಲ್ಲಿ (ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ) ಲಕ್ಷ್ಯಣವು ಇರುವುದು

ಅವ್ಯಾಪ್ತಿದೋಷವಾಗಿದೆ ಉದಾ : - ಪಶುವಿನ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ಕೋಡು.

೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೋಷವೆಂದರೇನು? ೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೋಷವೆಂದರೇನು?

ಲುತ್ತರ : - ಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಅಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಣವು ಇರುವುದನ್ನು ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ

ದೋಷವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಉದಾ : - ಗೋವಿನ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ಕೋಡು.

೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಲಕ್ಷ್ಯವೆಂದರೇನು? ೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಲಕ್ಷ್ಯವೆಂದರೇನು?

ಲುತ್ತರ : - ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ಇರುವುದಕ್ಕೆ

ಅಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮೊಲದ ಲಕ್ಷ್ಯಣ ಕೋಡು

೧೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಸಂಭವ ದೋಷವೆಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣದ ಅಸಂಭವತೆಯನ್ನು ಅಸಂಭವ ದೋಷವೆನ್ನು ತಾರೆ.

೧೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ : - ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವೆನ್ನು ತಾರೆ.

೧೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಮಾಣದ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಎರಡು ಭೇದಗಳಿವೆ ೧. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ೨. ಪರೋಕ್ಷ

೨೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನು ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ : - ಯಾವುದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದೋ ಅದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ.

೨೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಎರಡು ಭೇದಗಳಿವೆ : - ೧. ಸಾಂಖ್ಯವಹಾರಿಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ೨. ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ.

೨೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಂಖ್ಯವಹಾರಿಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನು ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ : - ಇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಮನದ ಸಹಾಯತೆಯಿಂದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ವರ್ಕದೇಶ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳಿಯತ್ತದೆ.

೨೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನು ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ : - ಯಾವುದು ಬೇರೆಯದರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳಿಯುವುದು ಅದು.

೨೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಎರಡು ಭೇದ : - ೧. ವಿಕಲ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ, ೨. ಸರ್ಕಲ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ

೨೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಕಲ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ಲಕ್ಷಣ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ : - ರೂಪವ್ಯಳ್ಳ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸಾಧನದ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವದು ತಿಳಿಯತ್ತದೋ, ಅದು ವಿಕಲಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವು.

೨೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕದ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಎರಡು ೧. ಅವಧಿಜ್ಞಾನ, ೨. ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನ

೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಧಿಜ್ಞಾನವೆಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ದೃವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಲ ಭಾವಗಳ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ
ಮರ್ಯಾದೆಯವರಿಗೆ ರೂಪೀ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯಾವದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ
ತಿಳಿಯುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಧಿಜ್ಞಾನ ಅನ್ನವರು.

ತಿಳಿಯುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಧಿಜ್ಞಾನ ಅನ್ನವರು?

೭೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮನಃಪರ್ಯಯಜ್ಞಾನವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ದೃವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕಾಲಭಾವಗಳ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲಿ

ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ರೂಪೀ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯಾವದು
ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಮನಃಪರ್ಯಯಜ್ಞಾನ ಅನ್ನವರು.

೭೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸರಲಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ಕೇವಲಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸರಲಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನ್ನವರು.

೭೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕೇವಲಜ್ಞಾನವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ
ಒಂದೇಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟರೀತಿಯಿಂದ ಯಾವದು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ
ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಅನ್ನವರು.

೭೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರೋಕ್ಷಪ್ರಮಾಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ಪರಸಹಾಯದಿಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ
ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣ ಅನ್ನವರು.

೭೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರೋಕ್ಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ಏದು ಅಷ್ಟ :- ೧. ಸ್ತುತಿ, ೨. ಪ್ರತ್ಯೇಭಿಜ್ಞಾನ, ೩. ತರ್ಕ, ೪.
ಅನುಮಾನ ಮತ್ತು ೫ ಆಗಮ.

೭೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ತುತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ವೊದಲು ಅನುಭೋಗಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು
ನೆನಪುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸ್ತುತಿ ಅನ್ನವರು.

೭೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತ್ಯೇಭಿಜ್ಞಾನವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಸ್ತುತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿಷಯಗಳಾಗಿದ್ದ
ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉಭಯಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಭಿಜ್ಞಾನ ಅನ್ನವರು.

ಉದಾ:- ನಿನ್ನ ಯಾವನನ್ನು ಸೋಧಿದ್ದೇನೋ, ಅವನೇ ಈ ಮನುಷ್ಯನು

೭೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತ್ಯೇಭಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧವು?

ಉತ್ತರ :- ಏಕತ್ವಪ್ರತ್ಯೇಭಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಧ್ಯತ್ವಪ್ರತ್ಯೇಭಿಜ್ಞಾನ. ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ
ಭೇದಗಳುಂಟು.

೨೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಏಕತ್ವ ಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾನವೆಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಸ್ತುತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೇ ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದಂಥ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಹುವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಉಭಯಾತ್ಮಕಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಏಕತ್ವಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾನ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಯಾವನು ನಿನ್ನೆ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದನೋ ಅವನು ಇದೇ ಮನುಷ್ಯನು.

೨೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಧೃತ್ಯಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾನದ ಲಕ್ಷಣ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಸ್ತುತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೇ ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿಷಯವಾಗಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಮತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಉಭಯಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಾಧೃತ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾನ ಅನ್ನವರು.

೨೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ತರ್ಕ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ವ್ಯಾಪ್ತಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತರ್ಕ ಅನ್ನವರು.

೨೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅವಿನಾಭಾವಿಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅನ್ನವರು.

೨೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಿನಾಭಾವಿಸಂಬಂಧ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧನ (ಹೇತು) ಇರುವದೋ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವದೂ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಇರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಾಧನಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದೂ, ಅವಿನಾಭಾವಿಸಂಬಂಧವೇನಿಸುವದು. ಉದಾ :- ಹೊಗೆ ಇರುವಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಗ್ನಿ ಇರುವದು, ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿ ಇಲ್ಲದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೊಗೆಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅನ್ನವರು.

೨೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಧನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ಸಾಧ್ಯದ ವಿನಾ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ,

ಅದೇ ಸಾಧನವು. ಉದಾ :- ಅಗ್ನಿಯ ಸಾಧನವು (ಹೇತು) ಹೊಗೆಯು.

ಯಾಕೆಂದರೆ, ಹೊಗೆ ಇಲ್ಲದ ಅಗ್ನಿಯು ಇರಲಾರದು.

೨೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಇಷ್ಟು, ಅಬಾಧಿತ ಮತ್ತು ಅಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವದೇ ಸಾಧ್ಯವು.

೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಇಷ್ಟು ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯರು ಯಾವದನ್ನು ಸಿದ್ಧವಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುವರೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅನ್ನವರು.

೪೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಬಾಧಿತವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ಬೇರೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಬಾಧಿತವಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಬಾಧಿತ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ಕ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶೈತ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು.

೫೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಸಿದ್ಧವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಯಾವದರ ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಸಿದ್ಧ ಅನ್ನವರು.

೫೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನುಮಾನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಸಾಧನದ ಮೇಲಿಂದ ಸಾಧ್ಯದ ಜ್ಞಾನವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅನುಮಾನ ಅನ್ನವರು.

೫೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹೇತ್ವಭಾಸವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಹೇತು ದೋಷಯುಕ್ತ ಇರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೇತ್ವಭಾಸ ಅನ್ನವರು.

೫೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹೇತ್ವಭಾಸದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಅವು :- ೧. ಅಸಿದ್ಧ, ೨. ವಿರುದ್ಧ, ೩. ಅನ್ಯಕಾಂತಿಕ (ವ್ಯಾಖಿಕಾರಿ) ಮತ್ತು ೪. ಅರ್ಹಿತತ್ವ.

೫೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಸಿದ್ಧ ಹೇತ್ವಭಾಸದ ಲಕ್ಷಣ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದರಲ್ಲಿ ಹೇತುವಿನದೇ ಅಭಾವ ಇರುವದೋ, ಅಥವಾ ಹೇತುವಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯವಿರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಸಿದ್ಧಹೇತ್ವಭಾಸ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- "ಶಬ್ದ ನಿತ್ಯವಿದೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು ನೇತ್ರಕ್ಕೆ (ಚಕ್ಷರಿಂದಿರುಯ) ವಿಷಯವಾಗಿರುವದು. ""ಶಬ್ದ"" ಇದು ಕಣಕ್ಕೆ (ಶ್ರವಣೀಂದಿರುಯ) ವಿಷಯವಲ್ಲದೆ, ನೇತ್ರಕ್ಕಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ "ನೇತ್ರಕ್ಕಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ "ನೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಷಯ" ಎಂಬ ಹೇತು ಅಸಿದ್ಧಹೇತ್ವಭಾಸವಾಯಿತು.

೫೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿರುದ್ಧ ಹೇತ್ವಭಾಸವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವರು?

ಉತ್ತರ :- ಸಾಧ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳೊಡನೆ ಯಾವದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೇತ್ವಭಾಸ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ

:- "ಶಿಬ್ಬ ನಿತ್ಯವದೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು ಪರಿಣಾಮಿಯಾಗಿರುವದು."

ಪರಿಣಾಮಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಅನಿತ್ಯದೊಡನೆ ಇರುವದಲ್ಲಿದೆ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅನುಮಾನವುಳ್ಳ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯತ್ವದ ಹೇತುವಾದ 'ಪರಿಣಾಮ' ಎಂಬದು ವಿರುದ್ಧ ಹೇತ್ವಾಭಾಸವು.

ಇ೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನ್ಯೇಕಾಂತಿಕ (ವ್ಯಾಖಿಕಾರ) ಹೇತ್ವಾಭಾಸ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಯಾವ ಹೇತು ಪಕ್ಷ, ಸಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿಪಕ್ಷ ಈ ಮೂರನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯೇಕಾಂತಿಕ ಹೇತ್ವಾಭಾಸ ಅನ್ನವರು.

ಉದಾ :- "ಈ ಮೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಇರುವದು; ಯಾಕೆಂದರೆ, ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಇರುವದು." ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿತ್ವವೆಂಬ ಹೇತು ಪಕ್ಷ, ಸಪಕ್ಷ, ವಿಪಕ್ಷ ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯೇಕಾಂತಿಕ ಹೇತ್ವಾಭಾಸ ಅನ್ನವರು.

ಇೱ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯವಿರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯೊಳಗಿನ "ಮೂಲಿ" ಎಂಬದು ಪಕ್ಷವು.

ಇೲ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಪಕ್ಷ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಪಕ್ಷ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಹೊಗೆಯ ಸಪಕ್ಷ-ಹಸಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಗ್ನಿ.

ಇ೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಪಕ್ಷದ ಲಕ್ಷಣವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯದ ಅಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿಪಕ್ಷ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಕಾದ ಕಬ್ಜಿಣದ ಗುಂಡು.

ಇ೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಕೆಂಬಿತ್ತರಹೇತ್ವಾಭಾಸವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಹೇತು ಯಾವದೇ ಕಾರ್ಯ (ಸಾಧ್ಯದ ಸಿದ್ಧಿ) ವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಕೆಂಬಿತ್ತರಹೇತ್ವಾಭಾಸ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ.

ಇ೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಕೆಂಬಿತ್ತರಹೇತ್ವಾಭಾಸದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ೧. ಸಿದ್ಧಸಾಧನ ಮತ್ತು ೨. ಬಾಧಿತವಿಷಯ.

ಇೱ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಿದ್ಧಸಾಧನವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಹೇತುವಿನ ಸಾಧ್ಯವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರವದೋ, ಆ ಹೇತುವಿಗೆ
ಉತ್ತರ :- ಅಗ್ನಿ ಉಷ್ಣವಿರುವದು. ಯಾಕಂದರೆ
ಸಿದ್ಧಸಾಧನ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಅಗ್ನಿ ಉಷ್ಣವಿರುವದು. ಯಾಕಂದರೆ
ಸ್ವರ್ತನೇಂದ್ರಿಯದಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವರ್ತನೇಂದ್ರಿಯದಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು.

ಇ೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಾಧಿತವಿಷಯಹೇತ್ವಭಾಸವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು.
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಹೇತುವಿನ ಸಾಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ
ಬಾಧಿತವರುವದೋ, ಆ ಹೇತುವಿಗೆ ಬಾಧಿತ ವಿಷಯ ಅನ್ನವರು.
ಬಾಧಿತವರುವದೋ, ಆ ಹೇತುವಿಗೆ ಬಾಧಿತ ವಿಷಯ ಅನ್ನವರು.
ಬಾಧಿತವರುವದೋ, ಆ ಹೇತುವಿಗೆ ಬಾಧಿತ ವಿಷಯ ಅನ್ನವರು?

ಇ೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಾಧಿತವಿಷಯ ಹೇತ್ವಭಾಸದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳೆಷ್ಟು?
ಉತ್ತರ :- ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಬಾಧಿತ, ಅನುಮಾನಬಾಧಿತ ಆಗಮಬಾಧಿತ,
ಸ್ವವಚನಬಾಧಿತ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳಿರುವವು.

ಇ೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಬಾಧಿತವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ಸಾಧ್ಯದೊಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇತುವಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಬಾಧಿ
ಬರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಬಾಧಿತ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- "ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ
ಶೈತ್ಯವಿರುವದು, ಯಾಕಂದರೆ ಅದು ದೃವ್ಯವಿರುವದು" ಇಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನ
ಸಾಧನ ಮಾಡಿಕೊಡುವ "ಶೈತ್ಯ"ವೆಂಬ ಹೇತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಬಾಧಿತವೇನಿಸುವದು.

ಇ೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನುಮಾನಬಾಧಿತವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ಸಾಧ್ಯದೊಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇತುವಿಗೆ ಅನುಮಾನದಿಂದ ಬಾಧಿ
ಬರುತ್ತಿರುವದೋ, ಆ ಹೇತುವಿಗೆ ಅನುಮಾನಬಾಧಿತ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ:-
"ಹುಲ್ಲು ಮೊದಲಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಕರ್ತವ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ;
ಯಾಕಂದರೆ ಅವು ಕಾರ್ಯಗಳಿರುವವು" ಆದರೆ ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ
ಅನುಮಾನದಿಂದ ಬಾಧಿತರುವದೇನಂದರೆ:- ಯಾವ ಯಾವ
ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನ ಶರೀರಧಾರಣ ಮಾಡಿದವರು ಉಂಟುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವೋ,
ಆಯಾ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕರ್ತವ್ಯರಿಂದ ಉಂಟುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವೋ. ಉದಾ
:- ಆಕಾಶ.

ಇ೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಗಮಬಾಧಿತವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಶಾಸ್ತ್ರದ ಯೋಗದಿಂದ ಯಾವದರ ಸಾಧ್ಯವು
ಬಾಧಿತವಾಗುವದೋ, ಆ ಹೇತುವಿಗೆ ಆಗಮಬಾಧಿತ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ
:- "ಪಾಪಗಳು ಸುಖಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥವುಗಳಾಗಿರುವವು; ಯಾಕಂದರೆ ಅವು
ಕರ್ಮಗಳಿರುವವು. ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಸುಖಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥವೇ. ಉದಾ :-
ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ "ಈ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಬಾಧಿತರುವದು. ಯಾಕಂದರೆ

ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಪವು ದು:ಖದಾಯಕವಾದದ್ದೀಂದು ಬರೆದಿರುವದು.

೫೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ವಾವಚನಬಾಧಿತ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಸಾಧ್ಯದೋಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇತುವಿಗೆ ತನ್ನ ಮಾತಿನಿಂದಲೇ ಬಾಧೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆ ಹೇತುವಿಗೆ ಸ್ವಾವಚನ ಬಾಧಿತ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :-

"ನನ್ನ ಶಾಲಿಯು ಬಂಜೆ ಇದ್ದಾಳೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಪುರುಷಸಂಯೋಗವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಆಕೆಗೆ ಗಭ್ರನಿಲ್ಲವಿಲ್ಲ."

೫೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನುಮಾನದ ಅಂಗಗಳು ಎಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಇದು ಇವೆ :- ೧. ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ, ೨. ಹೇತು, ೩. ಉದಾಹರಣ, ೪. ಉಪನಯ ಮತ್ತು ೫. ನಿಗಮನ.

೬೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯ ಈ ಎರಡರ ಮೂಲಕ ಸ್ವಷ್ಟಿ ವಾಕ್ಯ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಈ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಅಗ್ನಿ ಇರುವದು.

೬೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹೇತು ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಸಾಧನದ ವಚನದ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೇತು ಅನ್ನವರು.

ಉದಾ :- "ಕಾರಣ ಇದು ಧೂಮವಾನ್" (ಹೊಗೆ ಉಳ್ಳಿದ್ದು) ಇರುವದು"

೬೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು.

ಉತ್ತರ : - ವ್ಯಾಪ್ತಿಪೂರ್ವಕ ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡುವದೇ ಉದಾಹರಣೆಯು. ಉದಾ :- ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಇರುವದೋ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಇರುವದು. ಉದಾ :- ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಇರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾ :- ಕೆರೆ.

೬೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದೃಷ್ಟಾಂತ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಧನದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಅಥವಾ ಅಭಾವ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆ ಅಥವಾ ಕೆರೆ.

೬೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದೃಷ್ಟಾಂತದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ೧. ಅನ್ನಯ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಮತ್ತು ೨. ವ್ಯಾತಿರೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳೆಂದು ಎರಡು ಭೇದಗಳಿವೆ.

೬೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನ್ನಯದೃಷ್ಟಾಂತವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಎಲ್ಲ ಸಾಧನದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ನಯದೃಷ್ಟಿಂತೆ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇರುತ್ತಿರಲು ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುವದು.

೯೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯತಿರೇಕದೃಷ್ಟಿಂತವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯದ ಅಭಾವವಿರುತ್ತಿರಲು, ಸಾಧನದ ಅಭಾವವು ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರೇಕ ದೃಷ್ಟಿಂತೆ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಕೆರೆ.

೯೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪನಯ ಎಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸಾಧನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಂತದ ಸಾದೃಶ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉಪನಯ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಈ ಪರಮಾತ್ಮಾದರೂ ಹಾಗೆ ಧೂಮವಾನ್ ಇರುವದು.

೯೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಗಮನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ತಥ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ ಇಮ್ಮಡಿ ಬಲ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ನಿಗಮನ ಅನ್ನತಾರೆ. ಉದಾ :- ಇದರಮೇಲಿಂದ ಈ ಪರಮಾತ್ಮಾದರೂ ಅಗ್ನಿಮಾನ್ ಇರುವದು.

೯೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹೇತುವಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧಗಳಿವೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮೂರು ೧. ಕೇವಲಾನ್ನಯಿ, ೨. ಕೇವಲವ್ಯತಿರೇಕಿ, ಮತ್ತು ೩. ಅನ್ನಯವ್ಯತಿರೇಕಿ.

೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕೇವಲಾನ್ನಯಿ ಹೇತುವಿನ ಲಕ್ಷಣ ಏನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಹೇತುವಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅನ್ನಯದೃಷ್ಟಿಂತೆ ಇರುವದೋ, ಆ ಹೇತುವಿಗೆ ಕೇವಲಾನ್ನಯಿ ಹೇತು ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಜೀವ ಅನೇಕಾಂತರೂಪಿ ಇರುವದು; ಯಾಕಂದರೆ ಅದು ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪಿ ಇರುವದು. ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪಿ ಇದ್ದದ್ದಲ್ಲ ಅನೇಕಾಂತಸ್ವರೂಪಿ ಆಗುವದು. ಉದಾ :- ಪುದ್ಧಲಾದಿಗಳು

೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕೇವಲವ್ಯತಿರೇಕಹೇತು ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವ್ಯತಿರೇಕದೃಷ್ಟಿಂತೆ ಇರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೇವಲವ್ಯತಿರೇಕಿ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಜೀವಂತ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾ ಅದೆ, ಯಾಕಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಸೆವಿದೆ. ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ

ಇರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಸವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾ :-
ಗಡಿಗೆ ಮುಂತಾದವು.

೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನ್ನಯವ್ಯತಿರೇಕಿ ಹೇತು ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದರಲ್ಲಿ ಅನ್ನಯೀದೃಷ್ಟಾಂತ ಮತ್ತು ವ್ಯತಿರೇಕಿ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಇವೆರಡೂ ಇರುವವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ನಯ ವ್ಯತಿರೇಕಿಹೇತು ಅನ್ನವರು.
ಉದಾ :- ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಇದೆ, ಯಾಕಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಇದೆ.
ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಇರುವದೋ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯೂ ಇರುವದು. ಉದಾ :-
ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾ :- ಕೆರೆ.

೨೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಗಮಪ್ರಮಾಣದ ಲಕ್ಷಣ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಆಪ್ತವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಪದಾರ್ಥಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ
ಆಗಮಪ್ರಮಾಣ ಅನ್ನವರು.

೨೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಪ್ತರೆಂದು ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಪರಮಾ ಹಿತೋಪದೇಶಕನಾದ ಸರ್ವಜ್ಞ ದೇವನಿಗೆ
ಆಪ್ತನೇನ್ನವರು.

೩೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿವಾ ಧರ್ಮ, ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಅಧಿವಾ ಧರ್ಮ,
ಇವೆರಡೂ ಅಂಶಗಳ ಸಮೂಹಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಇರುವಂಥ ವಸ್ತು
ಪ್ರಮಾಣವ ವಿಷಯವಾಗಿರುವದು.

೩೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಶೇಷವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ವಸ್ತುವಿನ ಯಾವದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಅಧಿವಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ
ವಿಶೇಷ ಅನ್ನವರು.

೩೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಶೇಷವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರದ್ದಿರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಗ. ಸಹಭಾವೀವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಇ. ಕ್ರಮಭಾವೀವಿಶೇಷ.

೩೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಹಭಾವೀವಿಶೇಷ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ವಸ್ತುವಿನ ಪೂರ್ಣ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸರ್ವ
ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಸಹಭಾವೀವಿಶೇಷ ಅಧಿವಾ ಗುಣ
ಅನ್ನತಾರೆ.

೩೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ರಮಭಾವೀವಿಶೇಷವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಕ್ರಮದಿಂದ ಆಗುವ ವಸ್ತುವಿನ ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಭಾವೀ ವಿಶೇಷ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯ ಅನ್ನವರು.

೮೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಮಾಣಾಭಾಸ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣಾಭಾಸ ಅನ್ನವರು.

೮೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಮಾಣಾಭಾಸ ಎಷ್ಟು ಇರುವವು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ಸಂಶಯ, ೨. ವಿಪರ್ಯಯ ಮತ್ತು ೩. ಅನಧ್ಯವಸಾಯ ಹಿಗೆ ಮೂರು ಇರುವವು.

೮೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಶಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅನೇಕ ಅನಿಶ್ಚಯವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅವಲಂಬನವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಂಥ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಶಯ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಇದು ಶಂಖದ ಚಿಪ್ಪೊ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಯೋ? ಹಿಗೆ ಪದಾರ್ಥದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಮಧ್ಯ ಜ್ಞಾನವಾಗುವದು.

೮೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಪರ್ಯಯವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಪದಾರ್ಥವು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಪದಾರ್ಥವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿಪರ್ಯಯ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಶಂಖದ ಚಿಪ್ಪಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಅನ್ನವದು.

೮೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನಧ್ಯವಸಾಯವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- 'ಇದು ಏನಾದರೂ ಅದೆ' ಹಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಾಸ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಅನಧ್ಯವಸಾಯ ಅನ್ನತಾರೆ. ಉದಾ :- ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯನ ಕಾಲಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಮುಂತಾದ್ದು ಸ್ವರ್ಥವಾದರೆ, 'ತನ್ನ ಕಾಲಕೆಳಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆ' ಎಂದು ತೋರುವದು.

೮೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಯವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ವಸ್ತುವಿನ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನಯ ಅನ್ನವರು.

೮೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ೧ ನಿಶ್ಚಯನಯ ಮತ್ತು ೨ ವ್ಯವಹಾರನಯ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧಗಳುಂಟು.

೮೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಶ್ಚಯನಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ವಸ್ತುವಿನ ಮೂಲ ಅಂಶವನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ

ನಿಶ್ಚಯನಯ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಮಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೊಡಕ್ಕೆ ಮಣಿನ ಕೊಡುವೆಂದು ಅನ್ನವರು.

೪೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯವಹಾರನಯ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ : - ಕೆಲನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಪದಾರ್ಥದ ಸ್ವರೂಪದ್ದೀಂದು ತಿಳಿಯುವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವ್ಯವಹಾರನಯ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಮಣಿನ ಕೊಡದಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪ ತುಂಬಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತುಪ್ಪದ ಕೊಡ ಅನ್ನವರು.

೪೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಶ್ಚಯನಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ದ್ರವ್ಯಾಧಿಕನಯ ಮತ್ತು ೨. ಪರ್ಯಾಯಾಧಿಕನಯ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧಗಳು.

೪೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯಾಧಿಕನಯದ ಸ್ವರೂಪ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ಶಾಖಾನ್ಯವನ್ನು (ದ್ರವ್ಯವನ್ನು) ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯಾಧಿಕನಯ ಅನ್ನವರು.

೫೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರ್ಯಾಯಾಧಿಕನಯದ ಲಕ್ಷಣ ಏನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ವಿಶೇಷವನ್ನು ಅಂದರೆ ಗುಣ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ವಾಡುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯಾಧಿಕನಯ ಅನ್ನವರು.

೫೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯಾಧಿಕನಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ಮೂರು ೧. ನೈಗಮ, ೨. ಸಂಗ್ರಹ, ೩. ವ್ಯವಹಾರ.

೫೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನೈಗಮನಯವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಗೊಣ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಾಡಿ, ಭೇದ ಅಥವಾ ಅಭೇದವನ್ನು ವಿಷಯಮಾಡುವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನೈಗಮನಯ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಒಬ್ಬನು ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಯನ್ನು ಹಸನಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರಲು, ಬೇರೋಬ್ಬನು ಅವನಿಗೆ "ನೀನು ಏನು ವಾಡುತ್ತಿರುವೀ?" ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಅವನು 'ನಾನು ಅನ್ನತಯಾರಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಯ ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭೇದವಿವಕ್ಷ್ಯಾ ಇದೆ, ಅಥವಾ ಅಕ್ಷಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ಸಂಕಲ್ಪವಿರುವದು.

೫೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಗ್ರಹನಯದ ಲಕ್ಷಣ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಜಾತಿಯ ವಿರೋಧವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತರದೆ, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಏಕತ್ರ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹನಯ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- 'ಜೀವ' ಎಂದು ಅಂದಕೂಡಲೆ ನಾಲ್ಕೊಂದಿಗಿನ ಸರ್ವಾಗ್ರಹಗಳ ಗ್ರಹಣವಾಗುವದು.

ಜೀವಗಳ ಗ್ರಹಣವಾಗುವದು?

೬೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯವಹಾರನಯದ ಸ್ಪೃರೂಪ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಸಂಗ್ರಹನಯದಿಂದ ಗ್ರಹಣಮಾಡಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ

ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭೇದಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಹಾರನಯ ಅನ್ನವರು.

ಉದಾ :- ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಸ್, ಸ್ಥಾವರ ಇತ್ಯಾದಿ ಭೇದಮಾಡುವದು.

೬೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರ್ಯಾಯಾಧಿಕನಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳುಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಇವೆ :- ೧. ಖಚಿತಸೂತ್ರ, ೨. ಶಬ್ದ, ೩. ಸಮಭಿರೂಪ

ಮತ್ತು ೪. ಏವಂಭೂತ.

೬೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಖಚಿತಸೂತ್ರನಯ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಭೂತಭ್ರವಿಷ್ಯಾ ಕಾಲದ, ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ,

"ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಪರ್ಯಾಯ" ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾವದು

ಗ್ರಹಣಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಖಚಿತಸೂತ್ರ ನಯ ಅನ್ನವರು.

೬೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶಬ್ದನಯವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಲಿಂಗ, ಕಾರಕ, ವಚನ, ಕಾಲ, ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಭೇದಗಳಿಂದ

ಯಾವದು ಭೇದರೂಪದಿಂದ ಗ್ರಹಣಮಾಡುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಶಬ್ದನಯ

ಅನ್ನವರು. ಉದಾ:- ದಾರ, ಭಾಯಾ, ಕಲತ್ರ, ಇವು ಮೂರು ಭಿನ್ನಲಿಂಗದ

೧೦೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಏವಂಭೂತನಯವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದೋಂದು ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥವ ಯಾವದಿರುವದೋ, ಆ ಪ್ರಕಾರದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಅನ್ನವದು ಏವಂಭೂತನಯವನಿಸುವದು. ಉದಾ:- ಪೂಜಾ ಮಾಡುವವನು ಯಾವಾಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೋ, ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವನಿಗೆ ಪೂಜಾರಿ ಅನ್ನವದು.

೧೦೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯವಹಾರನಯ ಅಥವಾ ಉಪನಯ ಎಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಮೂರು ಇವೆ :- ೧. ಸದ್ಗುತ ವ್ಯವಹಾರನಯ, ೨. ಅಸದ್ಗುತ ವ್ಯವಹಾರನಯ, ಮತ್ತು ೩. ಉಪಚರಿತ ವ್ಯವಹಾರನಯ.

೧೦೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸದ್ಗುತ ವ್ಯವಹಾರನಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದೇ ಅಖಿಂಡ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಭೇದಸ್ವರೂಪದಿಂದ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಚ್ಛಾನಕ್ಕೆ ಸದ್ಗುತ ವ್ಯವಹಾರನಯ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಜೀವದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಚ್ಛಾನಾದಿ ಅಥವಾ ಮತಿಚ್ಛಾನಾದಿ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳಿರುವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು.

೧೦೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಸದ್ಗುತ ವ್ಯವಹಾರನಯವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೊಡಿದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಅಭೇದ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವದು. ಉದಾ:- ಈ ಶರೀರವು ನನ್ನದುಯೆಂದು ಅನ್ನವದು, ಅಥವಾ ವುಣಿನ ಪಾತ್ರೆಗೆ ತುಪ್ಪದ ಪಾತ್ರ ಅನ್ನವದು ಅಸದ್ಗುತವ್ಯವಹಾರನಯವನಿಸುವದು.

೧೦೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಚರಿತ ವ್ಯವಹಾರ ಅಥವಾ ಉಪಚರಿತ ಅಸದ್ಗುತವ್ಯವಹಾರನಯವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಅತ್ಯಂತ ಭಿನ್ನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯಾವದು ಅಭೇದಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಚರಿತ ವ್ಯವಹಾರನಯ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ:- ಆನೆ, ಸುದುರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ನನ್ನವೆಂದು ಅನ್ನವದು.

೧೦೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಕ್ಷೇಪ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಇರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಜನ ವಿಶೇಷಣದ ಮೂಲಕ, ನಾಮ, ಸ್ಥಾಪನಾ, ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು

ಭಾವಗಳೆಂಬ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಿಕ್ಷೇಪ
ಅನ್ವಯವರು.

೧೦೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳುಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ನಾಮನಿಕ್ಷೇಪ, ೨ ಸ್ಥಾಪನಾನಿಕ್ಷೇಪ, ೩. ದ್ರವ್ಯ ನಿಕ್ಷೇಪ,
೪. ಭಾವನಿಕ್ಷೇಪಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳುಂಟು.

೧೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾಮನಿಕ್ಷೇಪವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗುಣ ಇರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಆ
ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಆ ಗುಣದಿಂದ ಕರೆಯುವದು ನಾಮನಿಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು.
ಉದಾ:- ಯಾವನಾದರೂ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಆನೆ, ಸಿಂಹ ಎಂದು ಹೆಸರು
ಇಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಹಂಡುಗನಲ್ಲಿ ಆನೆಯ ಅಧ್ಯವಾ ಸಿಂಹದ
ಗುಣವೇನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

೧೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ಥಾಪನಾನಿಕ್ಷೇಪವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯತ್ವಾರ್ಥ?

ಉತ್ತರ :- ಸಾಕಾರ ಅಧ್ಯವಾ ನಿರಾಕಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು 'ಅದು ಇದು
ಆಗಿದೆ, ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಆ ಪದಾರ್ಥದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ
ಮಾಡಿಸುವದು ಸ್ಥಾಪನಾನಿಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಉದಾ:- ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥನ
ಪ್ರತಿಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥನೆಂದು ಅನ್ವಯವು, ಅಧ್ಯವಾ ಚದುರಂಗದ
ಆಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆನೆ, ಕುದುರೆ ಎಂದು ಅನ್ವಯವು.

೧೧೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾಮನಿಕ್ಷೇಪ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪನಾನಿಕ್ಷೇಪ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ
ಭೇದವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಮನಿಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ಸತ್ಯಾರಾದಿ
ಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಪೃತಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಅದು ಸ್ಥಾಪನಾನಿಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.
ಇದೇ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವು. ಉದಾ :- ಯಾವನಾದರೂ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ
ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥನೆಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟರೂ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥನಂತೆ
ಅದರಸತ್ಯಾರಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ
ಆಗುತ್ತದೆ.

೧೧೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯನಿಕ್ಷೇಪವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಪರಿಣಾಮದ
ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯನಿಕ್ಷೇಪ ಅನ್ವಯವರು. ಉದಾ:-
ಅರಸನ ಮಗನಿಗೆ ಅರಸು ಅನ್ವಯವು.

೧೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಾವನಿಕ್ಕೇಪವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪರ್ಯಾಯ ಇರುವದೋ, ಅದೇ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನೇ ಧಾರಣಮಾಡುವ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಭಾವನಿಕ್ಕೇಪ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪುರುಷನಿಗೆ ರಾಜನೆಂದು ಅನ್ನವದು.

ಎನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

೧೧೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಗುಣಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯವೆನ್ನುವರು.

೧೧೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗುಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ದ್ರವ್ಯಗಳ ಸರ್ವಭಾಗಗಳೊಳಗೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ವ ಅವಸ್ಥೆಗಳೊಳಗೆ ಯಾವದು ಇರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಗುಣ ಅನ್ನವರು.

೧೧೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಾಗೂ ೨. ವಿಶೇಷಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಭೇದಗಳು.

೧೧೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಮಾನ್ಯಗುಣವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವು ಸರ್ವದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವೋ, ಅವಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯಗುಣ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ.

೧೧೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಶೇಷಗುಣ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ಸರ್ವ ದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಗುಣ ಅನ್ನವರು.

೧೧೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣಗಳು ಎಷ್ಟಿರುವವು?

ಉತ್ತರ :- ಅನೇಕ ಇರುವವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಆರು ಇರುವವು ಅವು :- ೧. ಅಸ್ತಿತ್ವ, ೨. ವಸ್ತುತ್ವ, ೩. ದ್ರವ್ಯತ್ವ, ೪. ಪ್ರಮೇಯತ್ವ, ೫. ಆಗುರುಲಘುತ್ವ ಮತ್ತು ೬. ಪ್ರದೇಶತ್ವ.

೧೧೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಸ್ತಿತ್ವ ಗುಣದ ಲಕ್ಷಣವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಿತ್ವದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ನಾಶ ಇರುವದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಗುಣ ಅನ್ನವರು.

೧೧೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಸ್ತುತ್ವಗುಣದ ಲಕ್ಷಣವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಿತ್ವದಿಂದ ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಕ್ಕಿರುವ ಬರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವಸ್ತುತ್ವ ಗುಣ ಅನ್ನವರು.

ಉದಾ:- ಕೊಡದ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಯೆಯು ಜಲಧಾರಣವಾಗಿ ಇರುವದು. ಈ ಜಲಧಾರಣಕ್ಕಿಯೆಗೆ ಪಸ್ತುತ್ತೆ ಅನ್ನವರು.

೧೨೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯತ್ವಗುಣವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ದ್ರವ್ಯವು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇಸಮು ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯಾವದರ ಪರ್ಯಾಯವು (ಅವಸ್ಥೆ) ಯಾವಾಗಲೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಆ ಶಕ್ತಿಗೆ ದ್ರವ್ಯತ್ವ ಗುಣ ಅನ್ನವರು.

೧೨೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಮೇಯತ್ವಗುಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ದ್ರವ್ಯವು ಯಾವದಾದರೋಂದು ಚ್ಹಾನದ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ಶಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಮೇಯತ್ವಗುಣ ಅನ್ನವರು.

೧೨೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಗುರುಲಫುತ್ತೆಗುಣವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ದ್ರವ್ಯದೊಳಗಿನ ದ್ರವ್ಯತ್ವವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೋ, ಅಂದರೆ ಒಂದು ದ್ರವ್ಯವು ಎರಡನೆಯ ದ್ರವ್ಯಸ್ಪರ್ಶರೂಪದಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸುವದಿಲ್ಲವೋ, ಮತ್ತು ಒಂದು ದ್ರವ್ಯದೊಳಗಿನ ಅನಂತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಬೇರೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೋ, ಆ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅಗುರುಲಫುತ್ತೆ ಅನ್ನವರು.

೧೨೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರದೇಶವತ್ವಗುಣವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವದಾದರೋಂದು ಆಕಾರವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೋ, ಆ ಶಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರದೇಶವತ್ವಗುಣ ಅನ್ನವರು.

೧೨೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ಜೀವ, ೨. ಪುದ್ದಲ, ೩. ಧರ್ಮ, ೪. ಅಧರ್ಮ, ೫. ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ೬. ಕಾಲ ಹಿಗೆ ಆರು ಭೇದಗಳಿರುವವು.

೧೨೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀವದ್ರವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೇತನಾಗುಣ (ಚೈತನ್ಯ)ವಿರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವದ್ರವ್ಯ ಅನ್ನವರು.

೧೨೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪುದ್ದಲದ್ರವ್ಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶ, ರಸ, ಗಂಧ, ವರ್ಣಗಳಿರುವವೋ, ಆ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಪುದ್ದಲದ್ರವ್ಯ ಅನ್ನವರು.

೧೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರದ್ಯಲದ್ವಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳುಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ಪರಮಾಣು ಮತ್ತು ೨. ಸ್ವಂಧಗಳೆಂದು ಎರಡು ಭೇದಗಳು.

೧೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರಮಾಣು ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಎಲ್ಲಕೂ ಸಣ್ಣದಾದ ಪ್ರದ್ಯಲಕ್ಕೆ ಪರಮಾಣು ಅನ್ನವರು.

೧೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ವಂಧ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅನೇಕ ಪರಮಾಣುಗಳ ಬಂಧಕ್ಕೆ ಸ್ವಂಧ ಅನ್ನವರು.

೧೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಂಧ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಏಕತ್ವವುಂಟೆಂಬ ಜ್ಞಾನವುಯಾವುದರಿಂದ ಆಗುವದೋ, ಆ ಸಂಬಂಧವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಬಂಧ ಅನ್ನವರು.

೧೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ವಂಧದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಆಹಾರವರ್ಗದ್ವಾ, ತೈಜಸವರ್ಗದ್ವಾ, ಭಾಷಾವರ್ಗದ್ವಾ, ಮನೋವರ್ಗದ್ವಾ, ಕಾಮಾಣವರ್ಗದ್ವಾ, ಇತ್ಯಾದಿ ೨೨ ಭೇದಗಳಿರುವವು.

೧೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಹಾರವರ್ಗದ್ವಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಜೀದಾರಿಕ, ವೃಕ್ಷರಿಯಿಕ, ಆಹಾರಕ ಈ ವೂರು ಶರೀರಸ್ವರೂಪಗಳಿಂದ ಯಾವದು ಪರಿಣಮಿಸುವದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಆಹಾರವರ್ಗದ್ವಾ ಅನ್ನವರು.

೧೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀದಾರಿಕ ಶರೀರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪಶುಗಳ ಸೂಳಲ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಜೀದಾರಿಕ ಶರೀರ ಅನ್ನವರು.

೧೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವೃಕ್ಷರಿಯಿಕ ಶರೀರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶರೀರವು ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ, ಏಕ ಅನೇಕ, ಇತ್ಯಾದಿ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೋ, ಅಂಥ ದೇವ ಮತ್ತು ನಾರಕೀ ಜೀವಿಗಳ ಶರೀರಕ್ಕೆ ವೃಕ್ಷರಿಯಿಕ ಶರೀರ ಅನ್ನವರು.

೨೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಹಾರಕಶರೀರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಆರನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನವತ್ತಿನ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಂಶಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾದರೆ, ಕೇವಲಿ ಅಥವಾ ಶೃಂತ ಕೇವಲಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರ ಮಸ್ತಕದೊಳಗಿಂದ ಒಂದು ಮೊಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೂರ್ತಿಯ ಹೋರಡುತ್ತದೆ, ಆ ಮೂರ್ತಿಯ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಹಾರಕಶರೀರ ಅನ್ನತ್ವಾದ್ವಾ.

೧೯೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ತೈಜಸವರ್ಗಣ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಸೈದಾರಿಕ, ವೈಕ್ರಿಯಿಕ, ಶರೀರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ತೈಜಸ
ಶರೀರವು ಯಾವ ವರ್ಗಣದಿಂದುಂಟಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ತೈಜಸವರ್ಗಣ
ಅನ್ನವರು.

೧೯೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಾಷಾವರ್ಗಣ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಪುದ್ದಲಸ್ಯಂಧವು ಶಬ್ದರೂಪದಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೋ,
ಅದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾವರ್ಗಣ ಅನ್ನವರು.

೧೯೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಾರ್ಮಾಣವರ್ಗಣ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಪುದ್ದಲಸ್ಯಂಧವು ಕಾರ್ಮಾಣಶರೀರರೂಪದಿಂದ
ಪರಿಣಮಿಸುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಾಣ ವರ್ಗಣ ಅನ್ನವರು.

೧೯೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಾರ್ಮಾಣಶರೀರ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಜ್ಞಾನಾವಣಾದಿ ಅಷ್ಟು ಕರ್ಮಗಳ ಸಮಾಹಕಕ್ಕೆ
ಕಾರ್ಮಾಣಶರೀರ ಅನ್ನವರು.

೨೦೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ತೈಜಸ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಾಣಶರೀರಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ?
ಉತ್ತರ :- ಸರ್ವ ಸಂಸಾರಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ತೈಜಸ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಾಣ
ಶರೀರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

೨೦೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಗಮನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಉದ್ಯಕ್ತವಾದ ಜೀವ ಮತ್ತು ಪುದ್ದಲಗಳಿಗೆ
ಗಮನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ
ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು. ನೀರು ಇದ್ದರೆ,
ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯ
ಇದ್ದರೆ, ಜೀವ ಪುದ್ದಲಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

೨೦೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಧರ್ಮದ್ರವ್ಯ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಗತಿಯಳ್ಳಿ ಜೀವಪುದ್ದಲಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವದು
ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೋ, ಅದು ಅಧರ್ಮದ್ರವ್ಯವು.

೨೦೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಕಾಶದ್ರವ್ಯ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ಜೀವಾದಿ ಪಂಚದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು
ಕೊಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಆಕಾಶದ್ರವ್ಯ ಅನ್ನವರು.

೨೦೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಾಲದ್ರವ್ಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಕುಂಚಾರನ ತಿಗರಿಯು ತಿರುಗಲಿಕ್ಕೆ ಆದರ ಕೆಳಗಿನ ಕಬ್ಬಣದ
'ಅಣೀ'ಯು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಂತೆ ಯಾವದು ಜೀವಾದಿ ದ್ರವ್ಯಗಳು
ಪರಿಣಾಮಸುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಭೂತವಾಗುವದೋ ಆದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ದ್ರವ್ಯ
ಅನ್ನವರು.

ಒಳಗೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಾಲದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ನಿಶ್ಚಯಕಾಲ ಮತ್ತು ೨. ವ್ಯವಹಾರಕಾಲಗಳೆಂದು ಎರಡು.

ಒಳೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಶ್ಚಯಕಾಲ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಕಾಲದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯಕಾಲವೆನ್ನುವರು.

ಒಳು. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯವಹಾರಕಾಲ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಕಾಲದ್ರವ್ಯದ ಫುಳಿಗೆ, ದಿನ, ಮಾಸ, ಪಳ ಮೊದಲಾದ
ಪರ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರಕಾಲ ಅನ್ನವರು.

ಒಳೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರ್ಯಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಗುಣನ ವಿಕಾರಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ಅನ್ನವರು.

ಒಳ್ಳೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ೨. ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯಗಳೆಂದು
ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ.

ಒಂಜಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರದೇಶತ್ವಗುಣದ ವಿಕಾರಕ್ಕೆ ವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯ ಅನ್ನವರು.

ಒಂಜಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ಸ್ಪಷ್ಟಾವವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ೨ ವಿಭಾವ
ವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯಗಳೆಂದು ಎರಡು ವಿಧ ಇವೆ.

ಒಂಜಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ಪಷ್ಟಾವವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ವ್ಯಂಜನ
ಪರ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೋ ಆದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟಾವವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯವೆನ್ನುವರು.

ಉದಾ:- ಜೀವದ ಶುದ್ಧ ಪರ್ಯಾಯವು.

ಒಂಜಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಭಾವವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯಂಜನ
ಪರ್ಯಾಯವಾಗುವದೋ, ಆದಕ್ಕೆ ವಿಭಾವವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯ
ಅನ್ನವರು. ಉದಾ:- ಜೀವದ ನರನಾರಕಾದಿ ಪರ್ಯಾಯಗಳು.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರದೇಶತ್ವಗುಣದ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಸರ್ವ ಗುಣಗಳ ವಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯವೆನ್ನುವರು.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಗ. ಸ್ವಭಾವ ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ೨. ವಿಭಾವ ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯ ಎಂದು.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ವಭಾವ - ಅರ್ಥ-ಪರ್ಯಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದ ನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಭಾವ ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯ ಅನ್ನುವರು. ಉದಾ :- ಜೀವಕ್ಕೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವು.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಭಾವ-ಅರ್ಥ ಪರ್ಯಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪರನಿಮಿತ್ತದಿಂದಾಗುವ ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿಭಾವ ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯ ಅನ್ನುವರು. ಉದಾ:- ಜೀವದ ರಾಗದ್ವೇಷ ಮೊದಲಾದವು.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉತ್ಪಾದ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಉತ್ಪಾದ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ದ್ರವ್ಯದ ಪೂರ್ವಪರ್ಯಾಯದ ನಾಶವಾಗುವದಕ್ಕೆ ವ್ಯಯ ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಧೌವ್ಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಶ್ನಾಭಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣೇಭೂತವಾದ ದ್ರವ್ಯದ ಯಾವದಾದರೂ ಅವಸ್ಥೆಯ ನಿತ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿಯುವದೇ ಧೌವ್ಯವೆನಿಸುವದು.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಜೀವದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ -ಚೈತನ್ಯ, ಸಮೃಕ್ತಿಚಾರಿತ, ಮೊದಲಾದವು. ಪುದ್ಧಲದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ -ಸ್ವರ್ಥ, ರಸ, ಗಂಧ, ವರ್ණ ಎಂಬವು.

ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ - ಗತಿಹೇತುತ್ವ ಮುಂತಾದವು.

ಅರ್ಥಮದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ - ಸ್ಥಿತಿಹೇತುತ್ವ ಮುಂತಾದವು.

ಆಕಾಶದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ - ಅವಗಾಹನಹೇತುತ್ವ ಹಾಗೂ ಕಾಲದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ -

ಪರಿಣಮನಹೇತುತ್ವ ಮೊದಲಾದ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳಿರುವವು.

ಒಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಆಕಾಶವು ಅವಿಂಡವಾದ ಒಂದೇ ದ್ರವ್ಯವಿರುವದು.

ಒಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಕಾಶವು ಎಲ್ಲಿರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಆಕಾಶವು ಸರ್ವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವದು.

ಒಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲೋಕಾಕಾಶವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಎಲ್ಲಿ ಜೀವ, ಅಜೀವ, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಕಾಲಗಳೆಂಬ ಪಂಚದ್ರವ್ಯಗಳು ಇರುವವೋ, ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಲೋಕಾಕಾಶವೆನ್ನವರು.

ಒಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಲೋಕಾಕಾಶವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಲೋಕದ ಹೊರಗಿನ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಅಲೋಕಾಕಾಶವೆನ್ನವರು.

ಒಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲೋಕದ ಅಗಲ, ಉದ್ದ, ಹಿಂಡ ಮುಂತಾದವು ಎಷ್ಟುರುವು?

ಉತ್ತರ :- ಲೋಕದ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಸರ್ವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ದಪ್ಪ ಏಳು ರಚ್ಚು ಇದೆ. ಅಗಲ ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಏಳು ರಚ್ಚು ಇದ್ದು, ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತ ಆಗುತ್ತ ಏಳು ರಚ್ಚುವಿನ ಎತ್ತರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರಚ್ಚು ಇದೆ. ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ಆಗುತ್ತ ಹತ್ತುವರಿ ರಚ್ಚುವಿನ ಎತ್ತರದಮೇಲೆ ಇದು ರಚ್ಚು ಇದ್ದು, ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಲೇ, ಹದಿಮೂರುಯ ರಚ್ಚುವಿನ ಎತ್ತರದಮೇಲೆ ಒಂದು ರಚ್ಚು ಇದೆ. ಕೆಳಗಿಂದ ಮೇಲಿನವರೆಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎತ್ತರ ಹದಿನಾಲ್ಕು ರಚ್ಚು ಇದೆ.

ಒಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಧರ್ಮ ದ್ರವ್ಯಗಳು ವಿಭಾಗಸ್ವರೂಪಾತ್ಮಕ ವಾಗಿ ರುವವೋ? ಅಥವಾ ಅವಿಂಡಸ್ವರೂಪಿಗಳಿರುವವೋ? ಮತ್ತು ಇವು ಎಲ್ಲಿರುವವು?

ಉತ್ತರ :- ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಧರ್ಮ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಅವಿಂಡಸ್ವರೂಪಿಗಳಿದ್ದು, ಸರ್ವಲೋಕಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವು.

ಒಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರದೇಶ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಆಕಾಶದ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಪ್ರದ್ವಲದ ಒಂದು ಪರಮಾಣು ಹಿಡಿಸುತ್ತದೋ, ಅಷ್ಟು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶ ಅನ್ನವರು.

ಒಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಾಲದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದ ಇವೆ ಮತ್ತು ಅವು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ?

ಉತ್ತರ :- ಎಷ್ಟು ಲೋಕಾಶಾಶದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿರುವವೋ, ಅಷ್ಟೇ ಕಾಲದ್ವಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿರುವವು. ಮತ್ತು ಲೋಕಾಶಾಶದ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದ್ವಯ (ಕಾಲಾಣಿ) ಇರುವವು.

೧೨೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪುದ್ದಲದ್ವಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರದವಿರುವವು, ಮತ್ತು ಅವು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ?

ಉತ್ತರ :- ಪುದ್ದಲದ್ವಯಗಳು ಅನಂತಾನಂತ ಇದ್ದು, ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಲೋಕಾಶಾಶದಲ್ಲಿಯೇ ತುಂಬಿರುವವು.

೧೨೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀವದ್ವಯಗಳು ಎಷ್ಟಿರುವವು ಮತ್ತು ಅವು ಎಲ್ಲಿರುವವು?

ಉತ್ತರ :- ಜೀವದ್ವಯಗಳು ಅನಂತಾನಂತ ಇದ್ದು, ಅವೆಲ್ಲ ಲೋಕಾಶಾಶದಲ್ಲಿಯೇ ತುಂಬಿರುವವು.

೧೨೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಒಂದು ಜೀವವು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದು ಜೀವವು ಲೋಕಾಶಾಶಕ್ಕೆ ಸರಿ ಇರುವದು. ಆದರೆ ಸಂಕೋಚವಿಸ್ತಾರಗಳಮೂಲಕ ಅದು ತನ್ನ ಶರೀರ ಪ್ರಮಾಣ ಇರುವದು. ಮುಕ್ತಜೀವಗಳು ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಶರೀರಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದಿರುವವು.

೧೨೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲೋಕಾಶಾಶದಪ್ರಯಾವ ಜೀವ ಇರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಸಮುದ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುವ ಜೀವವು ಲೋಕಾಶಾಶದಪ್ರಯಾವರುವದು.

೧೨೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮುದ್ರತವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರು?

ಉತ್ತರ :- ಮೂಲ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಡದೆ, ಜೀವದ ಪ್ರದೇಶವು ಹೊರಹೊರಡುವದಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರತ ಅನ್ನವರು.

೧೨೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಸ್ತಿಕಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಬಹುಪ್ರದೇಶೀ ದ್ವಯಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿಕಾಯ ಅನ್ನವರು.

೧೨೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಸ್ತಿಕಾಯಗಳೆಷ್ಟಿರುವವು?

ಉತ್ತರ :- ಜೀವ, ಪುದ್ದಲ, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ, ಮತ್ತು ಆಶಾಶಗಳೆಂದು ಬದು ಇರುವವು. ಈ ಬದು ದ್ವಯಗಳಿಗೆ ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯಗಳನ್ನುವರು. ಕಾಲವು ಬಹುಪ್ರದೇಶೀ ಅಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಸ್ತಿಕಾಯವು ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ.

೧೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪುದ್ದಲಪರಮಾಣಿ ಏಕಪ್ರದೇಶೀ ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿಕಾಯವೆಂದು ಹೇಗೆ ಅನ್ನಬೇಕು?

ಉತ್ತರ :- ಪುದ್ದಲಪರಮಾಣಶಕ್ತಿಯ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಅಸ್ತಿಕಾಯವೇ ಆಗಿರುವದು. ಪರಮಾಣ ಸ್ಥಂಧಸ್ವರೂಪಿಯಾಗಿ ಬಹುಪ್ರದೇಶೀ ಆಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಚಾರಿನಯದಿಂದ ಅಸ್ತಿಕಾಯವೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆ (ಹೆಸರು) ಇರುವದು.

೧೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನುಜೀವೀಗುಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಭಾವಸ್ಸರೂಪೀ ಗುಣಕ್ಕೆ ಅನುಜೀವೀಗುಣ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ. ಉದಾ:- ಸಮೃಕ್ತಪ್ರ, ಚಾರಿತ್ರ, ಸುಖ, ಚೈತನ್ಯ, ಸ್ವರ್ತ, ರಸ, ಗಂಧ, ವಣಾದಿಗಳು.

೧೨೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತಿಜೀವೀಗುಣ ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ವಸ್ತುವಿನ ಅಭಾವಸ್ಸರೂಪೀ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಜೀವೀಗುಣ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ. ಉದಾ :- ನಾಸ್ತಿತ್ವ, ಅಮೂರ್ತತ್ವ, ಅಚೇತನತ್ವ ಮುಂತಾದವು.

೧೨೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಭಾವ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಸ್ವಭಾವವು ಮತ್ತೊಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಭಾವ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ.

೧೩೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಭಾವದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ಪ್ರಾಗಭಾವ, ೨. ಪ್ರಧ್ಯಂಸಾಭಾವ, ೩. ಅನೋನ್ಯಾಭಾವ, ಮತ್ತು ೪. ಅತ್ಯಂತಾಭಾವಗಳಿಂದು ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳುಂಟು.

೧೩೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಾಗಭಾವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ವರ್ತಮಾನಪರಮಾಯದ ಪೂರ್ವಪರಮಾಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಗಭಾವ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ.

೧೩೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಧ್ಯಂಸಾಭಾವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಮುಂದೆ ಆಗುವ ಪರಮಾಯದಲ್ಲಿ ವರ್ತಮಾನ ಪರಮಾಯದ ಅಭಾವ ಇರುವುದು ಪ್ರಧ್ಯಂಸಾಭಾವವನ್ನಿಸುವದು.

೧೩೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನೋನ್ಯಾಭಾವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪುದ್ದಲದ್ರವ್ಯದ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಪರಮಾಯದೊಳಗೆ, ಎರಡನೆಯ ಪುದ್ದಲದ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದೊಳಗಿನ ಪರಮಾಯದ ಅಭಾವ ಇರುವದೇ ಅನೋನ್ಯಾಭಾವವನ್ನಿಸುವದು.

೧೩೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅತ್ಯಂತಾಭಾವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ದ್ರವ್ಯದೊಳಗೆ ಬೇರೆ ದ್ರವ್ಯದ ಅಭಾವ ಇರುವದೇ ಅತ್ಯಂತಾಭಾವವನ್ನಿಸುವದು.

ಅನುಜೀವಿಗುಣ.

೧೪೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀವದ ಅನುಜೀವಿಗುಣ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಚೇತನಾ, ಸಮೃಕ್ತ, ಚಾರಿತ್ರ, ಸುಖ, ವೀಯ್, ಭವ್ಯತ್ವ, ಅಭವ್ಯತ್ವ, ಜೀವತ್ವ, ವೈಭಾವಿಕ, ಕರ್ತೃತ್ವ, ಭೋಕ್ತ್ವ, ಮೊದಲಾದ ಅನಂತ ಗುಣಗಳಿರುವವು.

೧೪೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀವದ ಪ್ರತಿಜೀವಿಗುಣ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಅಪ್ಯಾಬಾಧ, ಆವಾಹ, ಆಗುರುಲಫ್ತು, ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವ, ನಾಸ್ತಿತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿ.

೧೪೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಚೇತನಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥದ ಪ್ರತಿಭಾಸ (ತಿಳುವಳಿಕ) ವಾಗುತ್ತದೋ, ಆದಕ್ಕೆ ಚೇತನಾ ಅನ್ವಯವರು.

೧೪೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಚೇತನಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ದರ್ಶನಚೇತನಾ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಚೇತನಗಳೆಂದು ಎರಡು ವಿಧಗಳಿರುವವು.

೧೫೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದರ್ಶನಚೇತನಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಮಹಾಸತ್ಯಯ (ಸಾಮಾನ್ಯದ) ಪ್ರತಿಭಾಸ (ಜ್ಞಾನ) ವಾಗುತ್ತದೋ, ಆದಕ್ಕೆ ದರ್ಶನ ಚೇತನಾ ಅನ್ವಯವರು. ಉದಾ :- ಏನಾದರೂ ಇದೆ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನವಾಗುವದು.

೧೫೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಹಾಸತ್ಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಸರ್ವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಗುಣವನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಸತ್ಯಗೆ ಮಹಾಸತ್ಯ ಅನ್ವಯವರು.

೧೫೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜ್ಞಾನಚೇತನಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅವಾಂತರಸತ್ಯಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ವಿಶೇಷ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ವಿಷಯಮಾಡುವ ಚೇತನಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನ ಚೇತನಾ ಅನ್ವಯವರು.

೧೫೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಾಂತರಸತ್ಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದಾನೊಂದು ವಿವಕ್ಷಿತ ಪದಾರ್ಥದ ಸತ್ಯಗೆ ಅವಾಂತರಸತ್ಯ ಅನ್ವಯವರು.

೧೫೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದರ್ಶನಚೇತನದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನ, ೨. ಅಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನ, ೩. ಅವಧಿ ದರ್ಶನ

ಮತ್ತು ಇ. ಕೇವಲದರ್ಶನಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳಿವೆ.

೧೯೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜ್ಞಾನಚೇತನದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ಮತಿಜ್ಞಾನ, ೨. ಶುರೂ ಜ್ಞಾನ, ೩. ಅವಧಿಜ್ಞಾನ, ೪. ಮನ:

ಪರಯಾಯಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೇವಲಜ್ಞಾನಗಳೆಂದು ಏದು ಭೇದಗಳುಂಟು.

೧೯೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮತಿಜ್ಞಾನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಇಂದಿಯ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮತಿಜ್ಞಾನವೆನ್ನುವರು.

೧೯೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮತಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ೧. ಸಾಂಖ್ಯವಹಾರಿಕಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮತಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ೨. ಸಾಂಖ್ಯವಹಾರಿಕಪರೋಕ್ಷಮತಿಜ್ಞಾನ.

೧೯೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರೋಕ್ಷಮತಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ಸ್ತೋತ್ರ, ೨. ಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾನ, ೩. ತರ್ಕ, ಮತ್ತು ೪. ಅನುಮಾನಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳುಂಟು.

೧೯೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮತಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ಅವಗ್ರಹ, ೨. ಈಹಾ, ೩. ಅವಾಯ, ಮತ್ತು ೪. ಧಾರಣಾ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳು.

೨೦೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಗ್ರಹ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಇಂದಿಯ ಮತ್ತು ಪದಾರ್ಥ ಇವೆರಡೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಿಭಾಸಸ್ವರೂಪಿ ದರ್ಶನ ಆದಮೇಲೆ, ಅವಾಂತರಸತ್ತೆಯಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದಂಥ ವಿಶೇಷಪದಾರ್ಥದ ಜ್ಞಾನವಾಗುವದೇ ಅವಗ್ರಹವನಿಸುವದು. ಉದಾ :- ಇವನು ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದಾನೆ.

೨೦೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈಹಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅವಗ್ರಹದಿಂದ ತಿಳಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಸಂಶಯವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವಂಥ ಅಭಿಲಾಷಾಸ್ಪರೂಪಿ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಈಹಾ ಅನ್ನುವರು. ಈ ಜ್ಞಾನವು ಇಷ್ಟು ಅಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆಲ್ಲ, ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಈಹಾಜ್ಞಾನವಾಗಿ, ಅದು ಇಲ್ಲವಾಯಿತೆಂದರೆ, ಅದೇ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧ ಕಾಲಾಂತರದಿಂದ ಸಂಶಯ ಮತ್ತು ಮರೆವು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ:- ಇವರು ತಾತ್ಪರದಾಸಚಿಯವರೇನು?

೨೦೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಈಹಾಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದಂಥ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಆ ಪದಾರ್ಥವು ಇದೇ ಆಗಿದೆ, ಎರಡನೆಯ ಸ್ವರೂಪದ್ದಲ್ಲ, ಎಂಬ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಜ್ಞಾನವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅವಾಯ ಅನ್ನವರು. ಅವಾಯದಿಂದ ತಿಳಿದಂಥ ಜ್ಞಾನವಾಗುವದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವಿಸ್ತರಣ ಮಾತ್ರ, ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ಇವರು ತಾತ್ಕರದಾಸಚಿಯವರೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಚೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ.

೨೦೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಧಾರಣಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದಂಥ ಪದಾರ್ಥದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕಾಲಾಂತರದಿಂದ ಸಹ ವಿಸ್ತರಣವಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ, ಆ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಧಾರಣಾ ಅನ್ನವರು.

೨೦೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮತಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿಷಯವಾಗಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ವ್ಯಕ್ತ ಮತ್ತು ೨. ಅವ್ಯಕ್ತಗಳೆಂದು ಎರಡು ವಿಧಗಳು.

೨೦೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಗ್ರಹಾದ ಜ್ಞಾನಗಳು ಎರಡೂ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತವೋ ಇಲ್ಲವೋ?

ಉತ್ತರ :- ವ್ಯಕ್ತಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಅವಗ್ರಹಾದ ನಾಲ್ಕೂ ಜ್ಞಾನಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಅವ್ಯಕ್ತಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಬರೇ ಅವಗ್ರಹವೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

೨೦೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಧಾರವಗ್ರಹ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ವ್ಯಕ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅವಗ್ರಹ (ಜ್ಞಾನ)ಕ್ಕೆ ಅಧಾರವಗ್ರಹ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ.

೨೦೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅವ್ಯಕ್ತಪದಾರ್ಥದ ಅವಗ್ರಹ (ಜ್ಞಾನ)ಕ್ಕೆ ವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹವೆನ್ನತ್ವಾರೆ.

೨೦೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹವು ಅಧಾರವಗ್ರಹದಂತೆ ಸರ್ವ ಇಂದ್ರಿಯಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸಿಗಳ ದ್ವಾರದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲಾಗೇ?

ಉತ್ತರ :- ವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹವು ಚಕ್ಷು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗಳ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ.

೨೦೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯಕ್ತ ಮತ್ತು ಅವ್ಯಕ್ತಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳಿವೆ?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಭೇದಗಳಿರುವವು. ಅವು :- ಬಹು, ಏಕ, ಬಹುವಿಧ, ಏಕವಿಧ, ಕೆಂಪ್ರ, ಅಕ್ಷಿಪ್ರ, ನಿಸ್ಸೆತ, ಅನಿಸ್ಸೆತ, ಉಕ್ತ, ಅನುಕ್ತ, ಧುವ ಮತ್ತು ಅಧುವ.

೨೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶ್ರುತಿಜ್ಞಾನವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮತಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಂಬಂಧದಿಂದ (ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ) ಅದೇ ರೀತಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಶ್ರುತಿಜ್ಞಾನವೆನಿಸುವದು. ಉದಾ :- 'ಫುಟ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅದು ಗೋಲಾಕಾರದ್ದು ಇದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಂಟ ಮುಂತಾದ್ದು ಇರುತ್ತದೆಂಬ ಫುಟದ ವಿಶೇಷ ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನವು ಯಾವುದರ ಯೋಗದಿಂದ ಪೂರ್ಪುವಾಗುವದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರುತಿಜ್ಞಾನವೆನ್ನುವರು.

೨೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದರ್ಶನ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೆ, ಜ್ಞಾನವು ಅಜ್ಞಾನವಿರುತ್ತದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾನವಿರುವ ಜೀವಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ವಜ್ಞರಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳಿರಜೂ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತವೆ.

೨೧೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಚಕ್ಷುದರ್ಶನವೆಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಮತಿಜ್ಞಾನದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಪುವಾಗುವ ನೇತ್ರ, ಜನ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯಪ್ರತಿಭಾಸಕ್ಕೆ ಆಧವಾ ಅವಲೋಕನಕ್ಕೆ ಚಕ್ಷುದರ್ಶನವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

೨೧೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಚಕ್ಷುದರ್ಶನವೆಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ನೇತ್ರಗಳ ಹೊರತು ಅನ್ಯ ಇಂದ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಮನಸುಗಳಿಂದ ಆಗುವ, ಮತ್ತು ಮತಿಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಪೂರ್ಪುವಾಗುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅವಲೋಕನಕ್ಕೆ ಅಚಕ್ಷುದರ್ಶನವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

೨೧೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಧಿದರ್ಶನವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಅವಧಿದರ್ಶನಕ್ಕಿಂತ ವೊದಲು ಆಗುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅವಲೋಕನಕ್ಕೆ ಅವಧಿದರ್ಶನವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

೨೧೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕೇವಲದರ್ಶನವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಕೇವಲಜ್ಞಾನದ ಕೂಡ ಆಗುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅವಲೋಕನಕ್ಕೆ ಕೇವಲದರ್ಶನವೆನ್ನುವರು.

೨೧೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮೃಕ್ಷಪುಸ್ತಕವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಗುಣವು ಪ್ರಕಟವಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಶುದ್ಧ ಆತ್ಮದ ಪ್ರತಿಭಾಸ ಉತ್ತರ :-(ಚ್ಛಾನ) ವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಯಕ್ತಪ್ರಗುಣ ಅನ್ನತಾರೆ.

೨೧೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಾರಿತ್ರವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಂತರಕ್ಕಿಯೀಯ ನಿರೋಧಮಾಡುವದರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಆತ್ಮದ ಶುದ್ಧವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಕಾರಿತ್ರ ಅನ್ನವರು.

೨೧೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಾಹ್ಯಕ್ಕಿಯೀ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಹಿಂಸೆಮಾಡುವದು, ಕಳೆವುಮಾಡುವದು, ಸುಳಾಡುವದು, ಮೃಧುನಸೇವನೆ, ಮತ್ತು ಪರಿಗ್ರಹ ಬೆಳೆಸುವದು ಇದಕ್ಕೆ ಬಾಹ್ಯಕ್ಕಿಯೀ ಅನ್ನವರು.

೨೧೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಭ್ಯಂತರಕ್ಕಿಯೀ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕಷಾಯಗಳಿಗೆ ಅಭ್ಯಂತರಕ್ಕಿಯೀ ಅನ್ನತಾರೆ.

೨೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯೋಗವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಮನೋವಾಕ್ಷಯಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಆತ್ಮದ ಪ್ರದೇಶವು ಚಂಚಲವಾಗುವದೇ ಯೋಗವು.

೨೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಷಾಯವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಕೋಧ-ವಾನ-ವಾಯಾ-ಲೋಭರೂಪೀ ಆತ್ಮದ ವಿಭಾವಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಕಷಾಯ ಅನ್ನವರು? ಪರವಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಮತ್ವ ಬುದ್ಧಿಯಾಗುವ ಸೆಳಿತ (ಹೆಚ್ಚುವುದೆ)ವೇ ಕಷಾಯವು.

೨೧೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಾರಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳು ಅವು:- ೧. ಸ್ವರೂಪಾಚರಣ ಕಾರಿತ್ರ, ೨. ದೇಶಕಾರಿತ್ರ, ೩. ಸಕಲಕಾರಿತ್ರ, ೪. ಯಥಾಖ್ಯಾತಕಾರಿತ್ರ.

೨೧೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ವರೂಪಾಚರಣ ಕಾರಿತ್ರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಶುದ್ಧತಾ ಅನುಭವನದಿಂದ ಆವಿನಾಭಾವಿಯಾಗಿರುವ ಕಾರಿತ್ರವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಸ್ವರೂಪಾಚರಣ ಕಾರಿತ್ರ ಅನ್ನವರು.

೨೧೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದೇಶಕಾರಿತ್ರವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಶಾವಕರ ಪ್ರತಕ್ಕೆ ದೇಶಕಾರಿತ್ರ ಅನ್ನವರು.

೨೧೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಕಲಕಾರಿತ್ರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಮನಿಗಳ ಪ್ರತಕ್ಕೆ ಸಕಲಕಾರಿತ್ರ ಅನ್ನತಾರೆ.

೨೧೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಥಾಖ್ಯಾತಕಾರಿತ್ರವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಕಷಾಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಾವದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಆತ್ಮದ ಶುದ್ಧಿವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಯಥಾಖ್ಯಾತಚಾರಿತ್ರ, ಅನ್ನವರು.

೨೨೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸುಖವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಆನಂದಸ್ವರೂಪಿ ಆತ್ಮದ ಪರಿಣಾಮವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಸುಖವನ್ನು ವರು.

೨೨೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವೀರ್ಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಆತ್ಮದ ಶಕ್ತಿಗೆ ವೀರ್ಯ ಅನ್ನವರು.

೨೨೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭವ್ಯತ್ವಗುಣವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಿತ್ವದಿಂದ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಶಿಫನ, ಸಮೃಕ್ಷಾನ, ಸಮೃಕ್ಷಾಚಾರಿತ್ರಗಳನ್ನ ಪ್ರಕಟಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಬರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಭವ್ಯತ್ವಗುಣ ಅನ್ನತಾರೆ.

೨೨೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಭವ್ಯತ್ವಗುಣವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಿತ್ವದಿಂದ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಶಿಫನಾದಿಗುಣಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ, ಆ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅಭವ್ಯತ್ವಗುಣ ಅನ್ನತಾರೆ.

೨೨೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀವತ್ವಗುಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಿತ್ವದಿಂದ ಆತ್ಮವ ಪ್ರಾಣಧಾರಣಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವತ್ವಗುಣ ಅನ್ನತಾರೆ.

೨೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಾಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವುದರ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಈ ಜೀವವು ಜೀವನಾವಸ್ಥೆಯನ್ನ ಹೊಂದುವದೋ, ಮತ್ತು ಯಾವುದರ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಮರಣಾವಸ್ಥೆಯನ್ನ ಪಡೆಯುವದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣ ಅನ್ನತಾರೆ.

೨೨೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಒಂದು ದ್ರವ್ಯಪ್ರಾಣ, ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವ ಪ್ರಾಣ.

೨೨೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಹತ್ತು ಭೇದಗಳು ಅವು :- ಮನ, ವಚನ, ಕಾಯ, ಸ್ವಶೇಷಂದ್ರಿಯ, ರಸನೇಂದ್ರಿಯ, ಘಾಣೇಂದ್ರಿಯ, ಚಕ್ಷುರಂದ್ರಿಯ, ಶ್ಲೋತೇಂದ್ರಿಯ, ಶ್ವಾಸೋಚಳಾಸ ಮತ್ತು ಆಯು.

೨೩೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಾವಪ್ರಾಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಆತ್ಮದ ಚೈತನ್ಯ ಮತ್ತು ಬಲ ಈ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಭಾವಪ್ರಾಣ ಎನ್ನತಾರೆ.

೨೨೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಾವ ಯಾವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೇಷ್ಟು ಪ್ರಾಣಗಳಿರುತ್ತವೆ?

ಉತ್ತರ :- ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಾಣಗಳಿರುವವು. ಅವು :- ಸ್ವರ್ಥೇಂದ್ರಿಯ, ಕಾಯಬಲ, ಶಾಸ್ವಸೋಚ್ಛಾಷನೆ ಮತ್ತು ಆಯು. ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ ಆರು ಪ್ರಾಣಗಳಿರುವವು. ಅವು :- ಸ್ವರ್ಥೇಂದ್ರಿಯ, ಕಾಯಬಲ, ಶಾಸ್ವಸೋಚ್ಛಾಷನೆ, ಆಯು, ರಸನೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ವಚನ. ತ್ರೀಂದ್ರಿಯವುಳ್ಳ ಜೀವಕ್ಕೆ ಏಳುಪ್ರಾಣಗಳಿರುವವು. ಅವು :- ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಆರು ಅಲ್ಲದೆ, ಘಾರ್ಮೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತೊಂದು. ಚತುರಂದ್ರಿಯವುಳ್ಳ ಜೀವಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಪ್ರಾಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವು :- ಮೊದಲಿನ ಏಳು ಅಲ್ಲದೆ, ಚಕ್ಷರಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತೊಂದು. ಅಸಂಜ್ಞೀ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ ಒಂಬತ್ತು ಪ್ರಾಣಗಳು. ಅವು :- ಮೊದಲಿನವು ಎಂಟು ಅಲ್ಲದೆ. ಶೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಜ್ಞೀಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಪ್ರಾಣಗಳು:- ಮೊದಲು ಹೇಳಿದವು ಒಂಬತ್ತು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಮನ.

೨೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಾವಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ೧. ಭಾವೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ೨. ಬಲಪ್ರಾಣ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಾವೇಂದ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಐದು ಅವು :- ಸ್ವರ್ಥನ, ರಸನ, ಘಾರ್ಮ, ಚಕ್ಷು ಮತ್ತು ಶೋತ್ರ.

೨೨೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಲಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಮೂರು ಅವು :- ಮನೋಬಲ, ವಚನಬಲ, ಕಾಯಬಲ.

೨೨೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವೈಭಾವಿಕಗುಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಾತ್ಮಕ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಬೇರೆ ದ್ರವ್ಯದ ಸಂಬಂಧವಾದರೆ, ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ವಿಭಾವಪರಿಣತಿಯಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವೈಭಾವಿಕಗುಣ ಅನ್ವಯಾತ್ಮಕ.

ತ್ರೈಜೀವಿ ಗುಣ.

೨೩೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವ್ಯಾಭಾಧಪ್ರತಿಜೀವಿಗುಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಾತ್ಮಕ?

ಉತ್ತರ :- ಸಾತಾ ಮತ್ತು ಅಸಾತಾಸ್ವರೂಪಿ ಆಕುಲತೆಯ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಅವ್ಯಾಭಾಧ ಪ್ರತಿಜೀವಿಗುಣ ಅನ್ವಯಾತ್ಮಕ?

೨೩೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಗಾಹ ಪ್ರತಿಜೀವಿಗುಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಾತ್ಮಕ?

ಉತ್ತರ :- ಪಾರತಂತ್ರದ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಅವಗಾಹಪ್ರತಿಜೀವಿಗುಣ ಅನ್ವಯಾತ್ಮಕ.

೨೪೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಗುರುಲಘುತ್ವ ಪ್ರತಿಜೀವಿಗುಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಉಚ್ಚತ್ವ ಮತ್ತು ನೀಚತ್ವಗಳ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಅಗುರು ಲಘುತ್ವ ಪ್ರತಿಜೀವಿಗುಣ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ.

೨೪೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವ ಪ್ರತಿಜೀವಿಗುಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವಿಷಯಸ್ವರೂಪಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವ ಪ್ರತಿಜೀವಿಗುಣ ಅನ್ನವರು.

ಇನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

೨೪೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀವದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ೧. ಸಂಸಾರಿ ಮತ್ತು ೨. ಮುಕ್ತ.

೨೫೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಸಾರಿಜೀವ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಕರ್ಮಸಹಿತವಾದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಂಸಾರಿಜೀವ ಅನ್ನವರು.

೨೫೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮುಕ್ತಜೀವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಕರ್ಮರಹಿತವಾದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಜೀವ ಅನ್ನವರು.

೨೫೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕರ್ಮ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಜೀವಗಳ ರಾಗದ್ವೇಷಾದಿ ಪರಿಣಾಮಗಳ ನಿರ್ಮಿತ್ವದಿಂದ ಕಾವ್ಯಾಗಣ ವರ್ಗಣಾರೂಪೀ ಪ್ರದ್ವಲಸ್ಯಂಥ ಜೀವದೊಡನೆ ಬಂಧವಾಗುವದೇ ಕರ್ಮವು. ಶರೀರ, ವಚನ, ಮನಸ್ಸಾಗಳೂ ಕರ್ಮವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

೨೫೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಂಧದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ೧. ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧ, ೨. ಪ್ರದೇಶಬಂಧ, ೩. ಸ್ಥಿತಿಬಂಧ, ೪. ಅನುಭಾಗಬಂಧ.

೨೫೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ಬಂಧಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರದೇಶಬಂಧಗಳು ಯೋಗದಿಂದ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಅನುಭಾಗಬಂಧಗಳು ಕಷಾಯದಿಂದ ಆಗುತ್ತವೆ.

೨೫೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಗುಣಗಳ ಘಾತ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯು ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧ ಅನ್ನವರು.

- ಇಂಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :-** ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?
- ಉತ್ತರ :-** ಎಂಟು. ೧. ಜ್ಞಾನಾವರಣ, ೨. ದರ್ಶನಾವರಣ, ೩. ಸೂತ್ರ ವೇದನೀಯ, ೪. ಮೋಹನೀಯ, ೫. ಆಯು, ೬. ನಾಮ, ೭. ಗೋತ್ರ ಮತ್ತು ೮. ಅಂತರಾಯ.
- ಇಂಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :-** ಜ್ಞಾನಾವರಣ ಅಂದರೇನು?
- ಉತ್ತರ :-** ಯಾವ ಕರ್ಮವು ಆತ್ಮದ ಜ್ಞಾನಗುಣವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೋ, ಅದು ಜ್ಞಾನಾವರಣ ಕರ್ಮವು.
- ಇಂಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :-** ಜ್ಞಾನಾವರಣ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?
- ಉತ್ತರ :-** ಐದು ಭೇದಗಳು. ೧. ಮತಿಜ್ಞಾನಾವರಣ, ೨. ಶ್ರುತಿ ಜ್ಞಾನಾವರಣ, ೩. ಅವಧಿಜ್ಞಾನಾವರಣ, ೪. ಮನಃ ಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಾವರಣ ಮತ್ತು ೫. ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾವರಣ.
- ಇಂಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :-** ದರ್ಶನಾವರಣಕರ್ಮ ಎದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು.
- ಉತ್ತರ :-** ಯಾವದು ಆತ್ಮದ ದರ್ಶನಗುಣವನ್ನು ಘಾತಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ದರ್ಶನಾವರಣ ಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.
- ಇಂಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :-** ದರ್ಶನಾವರಣ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?
- ಉತ್ತರ :-** ಒಂಬತ್ತು ೧. ಚಕ್ಷುದರ್ಶನಾವರಣ, ೨. ಅಚಕ್ಷುದರ್ಶನಾವರಣ, ೩. ಅವಧಿದರ್ಶನಾವರಣ, ೪. ಕೇವಲದರ್ಶನಾವರಣ, ೫. ನಿದ್ರಾ, ೬. ನಿದ್ರಾನಿದ್ರಾ, ೭. ಪ್ರಚಲಾ, ಅಪ್ರಚಲಾ-ಪ್ರಚಲಾ, ೮. ಸ್ತುತಿನಗ್ನಿಧಿ.
- ಇಂಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :-** ವೇದನೀಯಕರ್ಮ ಅಂದರೇನು?
- ಉತ್ತರ :-** ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಫಲದಿಂದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಆಕುಲತೆಯು ಪಾರ್ಪುವಾಗುತ್ತದೋ, ಅಥಾತ್ ಯಾವ ಕರ್ಮವು ಆತ್ಮದ ಅವ್ಯಾಭಾಧಗುಣವನ್ನು ಘಾತಮಾಡುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವೇದನೀಯ ಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.
- ಇಂಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :-** ವೇದನೀಯ ಕರ್ಮಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರದವಿರುವವು?
- ಉತ್ತರ :-** ಎರಡು ಪ್ರಕಾರದವು ೧. ಸಾತಾವೇದನೀಯ, ೨. ಅಸಾತಾವೇದನೀಯ.
- ಇಂಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :-** ಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
- ಉತ್ತರ :-** ಯಾವದು ಆತ್ಮದ ಸಮೃಕ್ಷಾತ್ಮಾ ಹಾಗೂ ಚಾರಿತ್ರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಘಾತಮಾಡುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.

೨೫೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ : - ಎರಡು ರ. ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯ ಮತ್ತು ಅ. ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯ.

೨೬೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಯಾವದು ಆತ್ಮದ ಸಮೃಕ್ತತ್ವ ಗುಣವನ್ನು ಘಾತ ಮಾಡುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೬೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಮೂರು ರ. ಮಿಥಾತ್ವ, ಅ. ಸಮೃಕ್ತ-ಮಿಥಾತ್ವ ಮತ್ತು ೨. ಸಮೃಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ.

೨೬೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಿಥಾತ್ವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅತತ್ವ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಆಗುವದೋ ಆ ಕರ್ಮದ ಉದಯಕ್ಕೆ ಮಿಥಾತ್ವ ಅನ್ನುವರು.

೨೬೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮೃಗ್ರಂಥ ಮಿಥಾತ್ವ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ : - ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಮಿಶ್ರಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಅಂದರೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಸಮೃಕ್ತಸ್ವರೂಪಿ ಎಂದು ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೂ ಬರುವದಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಮಿಥಾತ್ವ ಸ್ವರೂಪಿ ಎಂದೂ ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಲ್ಲ, ಅಂಥ ಕರ್ಮದ ಉದಯಕ್ಕೆ ಸಮೃಗ್ರಂಥಾತ್ವ ಅನ್ನುವರು.

೨೬೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮೃಕ್ತಂಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ : - ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಸಮೃಕ್ತಂಪ್ರವರ್ತನೆಯಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಚಲವಾಲಾದ ದೋಷಗಳುನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ. ೧೧೧ ಸಮೃಕ್ತಂಪ್ರದಲ್ಲಿ ದೋಷವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವ ಕರ್ಮದ ಉದಯಕ್ಕೆ ಸಮೃಕ್ತಂಪ್ರಕೃತಿ ಅನ್ನುವರು.

೨೬೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರ್ತ?

ಉತ್ತರ : - ಯಾವ ಕರ್ಮವು ಚಾರಿತ್ರಗುಣವನ್ನು ಘಾತಮಾಡುವದೋ, ಆ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯವೆನ್ನುವರು.

೨೬೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಎರಡು ರ. ಕಷಾಯ ಮತ್ತು ಅ. ನೋಕಷಾಯ (ಕಂಚಿತ್ ಕಷಾಯ)

೨೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಣಾಯದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿನಾರು ಭೇದಗಳಿರುವವು ಅವು :- ೧. ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಕೋರ್ಥ, ೨. ಅನಂತಾನುಬಂಧಿವಾಯಾ, ೩. ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಲೋಭ, ೪. ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಕೋರ್ಥ, ೫. ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಮಾಯಾ, ೬. ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಮಾಯಾ, ೭. ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಲೋಭ, ೮. ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋರ್ಥ, ೯. ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಮಾನ, ೧೦. ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಮಾನ, ೧೧. ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಮಾಯಾ, ೧೨. ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಲೋಭ, ೧೩. ಸಂಜ್ಞನಕೋರ್ಥ, ೧೪. ಸಂಜ್ಞಲನಮಾನ, ೧೫. ಸಂಜ್ಞನಮಾಯಾ, ೧೬. ಸಂಜ್ಞಲನಲೋಭ.

೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನೋಕಣಾಯದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂಬತ್ತು ಅವು :- ೧. ಹಾಸ್ಯ, ೨. ರತ್ನ, ೩. ಅರತಿ, ೪. ಶೋಕ, ೫. ಭಯ, ೬. ಜುಗುಪ್ಪಾ, ೭. ಪುರುಷವೇದ, ೮. ನಷ್ಟಂಸಕವೇದ.

೨೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಕೋರ್ಥ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವುವು ಆತ್ಮದ ಸ್ವರೂಪಾಚರಣಾಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಘಾತಮಾಡುತ್ತವೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಕೋರ್ಥ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ ಅನ್ಮಾವರು.

೨೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋರ್ಥ-ಮಾನ-ಮಾಯಾ-ಲೋಭ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವುವು ಆತ್ಮದ ದೇಶಚಾರಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋರ್ಥ-ಮಾನ-ಮಾಯಾ-ಲೋಭ ಅನ್ಮಾವರು. ಸುಲಭವಾಗಿ ತೃಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವುದು ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ.

೨೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋರ್ಥ-ಮಾನ-ಮಾಯಾ-ಲೋಭ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವುವು ಆತ್ಮದ ಸಕಲಚಾರಿತ್ರಗಳನ್ನು ಘಾತಮಾಡುವವೋ, ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋರ್ಥ-ಮಾನ-ಮಾಯಾ-ಲೋಭ ಅನ್ಮಾವರು.

೨೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಜ್ಞಲನ ಕೋರ್ಡ್-ಮಾನ-ಮಾಯಾ-ಲೋಬ್ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವು ಆತ್ಮದ ಯಥಾಖಾತ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಘಾತ ಮಾಡುವವೋ, ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಜ್ಞಲನ ಕೋರ್ಡ್-ಮಾನ-ಮಾಯಾ-ಲೋಬ್ ಅನ್ನವರು.

೨೨೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಯುಕ್ಮೆ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮವು ಆತ್ಮನನ್ನು ನರಕ, ತಿಯಂಚ, ಮನುಷ್ಯ ಹಾಗೂ ದೇವ ಈ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಇಡುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಆಯುಕ್ಮೆ ಅನ್ನವರು. ಅಧಾರ ಆಯುಕ್ಮೆವು ಆತ್ಮದ ಅವಗಾಹ ಗುಣವನ್ನು ಘಾತಮಾಡುವಂಥಾದ್ದದೆ.

೨೨೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಯುಕ್ಮೆದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳುಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ೧. ನರಕಾಯು, ೨. ತಿಯಂಚಾಯು, ೩. ಮನುಷ್ಯಾಯು, ೪. ದೇವಾಯು.

೨೩೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮವು ಜೀವಕ್ಕೆ ಗತಿ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸ್ವರೂಪಗಳ ಸ್ಥಿರನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವದೋ, ಅಥವಾ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಶರೀರಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾಮಕರ್ಮ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ. ಈ ನಾಮಕರ್ಮವು ಆತ್ಮದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವಗುಣವನ್ನು ಘಾತ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೨೩೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾಮಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳುಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ಇ ಭೇದಗಳಿರುವವು :- ೧ ಗತಿ, (ನರಕ, ತಿಯಂಚ, ಮನುಷ್ಯ, ದೇವ). ೨ ಜಾತಿ, (ಏಕೇಂದ್ರಿಯ, ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ, ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ, ಚತುರಿಂದ್ರಿಯ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ). ೩ ಶರೀರ, (ಜೈದಾರಕ, ವೃಕ್ಷಿಯಕ, ಆಹಾರಕ, ತೈಜಸ, ಕಾರ್ಮಾಣ). ೪ ಅಂಗೋಷಾಂಗ, (ಜೈದಾರಕ, ವೃಕ್ಷಿಯಕ, ಆಹಾರಕ.) ೫ ನಿರ್ಮಾಣಕರ್ಮ, ೬ ಬಂಧನಕರ್ಮಗಳು, (ಜೈದಾರಕ ಬಂಧನ, ವೃಕ್ಷಿಯಕ ಬಂಧನ, ಆಹಾರ ಬಂಧನ, ತೈಜಸಬಂಧನ, ಕಾರ್ಮಾಣ ಬಂಧನ) ೭ ಸಂಘಾತ, (ಜೈದಾರಕ, ವೃಕ್ಷಿಯಕ, ಆಹಾರಕ, ತೈಜಸ, ಕಾರ್ಮಾಣ). ೮ ಸಂಸ್ಥಾನ (ಸಮಚತುರಸ್ಸಂಸ್ಥಾನ, ನೃಗೋರ್ಧಪರಿಮಂಡಲಸಂಸ್ಥಾನ, ಸ್ವಾತಿಸಂಸ್ಥಾನ, ಕುಬ್ಜಕಸಂಸ್ಥಾನ, ವಾವನಸಂಸ್ಥಾನ, ಹುಂಡಕಸಂಸ್ಥಾನ). ೯ ಸಂಹನನ,

(ವಜ್ರಷ್ಟಭನಾರಾಚಸಂಹನನ, ವಜ್ರನಾರಾಚಸಂಹನನ, ನಾರಾಚಸಂಹನನ, ಅಧ್ಯನಾರಾಚಸಂಹನನ, ಕೀಲಕಸಂಹನನ, ಅಸಂಪೂರ್ತಾಸ್ವಾಟಿಕಾಸಂಹನನ). ಇ ವಣ, (ಕೃಷ್ಣ, ನೀಲ, ರಕ್ತ, ಪೀಠ, ಪದ್ಮ, ಶೈತ). ೨ ಗಂಧಕಮ್ರ, (ಸುಗಂಧ, ದುಗ್ರಂಥ), ೩ ರಸಕಮ್ರ, (ಹುಳಿ, ಸವಿ, ವಿಷ, ಖಾರ, ಒಗರು). ೪ ಸ್ವರ್ತ, (ಕಲೋರ, ಕೋಮಲ, ಹಗುರು, ಭಾರ, ತಣ್ಣಗೆ, ಬೆಚ್ಚಗೆ, ಸ್ವಿಗ್ಧ, ರುಕ್ಷ). ೫ ಅನುಪೂರ್ವ (ನರಕ, ತಿಯಂಚ, ಮನುಷ್ಯ, ದೇವ). ೬ ಅಗುರುಲಘುಕಮ್ರ, ೭ ಉಪಘಾತ, ೮ ಪರಿಘಾತ, ೯ ಆತಪಕಮ್ರ, ೧೦ ಉದ್ಯೋತಕಮ್ರ, ೧೧ ವಿಹಾಯೋಗತಿ, (ಮನೋಜ್ಞ, ಅಮನೋಜ್ಞ). ೧೨ ಉಳ್ಳಾಷಣ, ೧೩ ತ್ರಸ, ೧೪ ಸ್ವಾವರ, ೧೫ ಬಾದರ, ೧೬ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ೧೭ ಪಯಾಂಪ್ರತಕಮ್ರ, ೧೮ ಅಪಯಾಂಪ್ರತಕಮ್ರ, ೧೯ ಪ್ರತ್ಯೇಕನಾಮಕಮ್ರ, ೨೦ ಸಾಧಾರಣನಾಮಕಮ್ರ, ೨೧ ಸ್ವಿರನಾಮಕಮ್ರ, ೨೨ ಅಸ್ವಿರನಾಮಕಮ್ರ, ೨೩ ಶುಭನಾಮಕಮ್ರ, ೨೪ ಆಶುಭನಾಮಕಮ್ರ, ೨೫ ಸುಭಗನಾಮಕಮ್ರ, ೨೬ ದುಭಗನಾಮಕಮ್ರ, ೨೭ ಸುಸ್ವರನಾಮಕಮ್ರ, ೨೮ ದುಸ್ವರನಾಮಕಮ್ರ, ೨೯ ಆದೇಯನಾಮಕಮ್ರ, ಅನಾದೇಯನಾಮಕಮ್ರ, ೩೦ ಯಶಃಕೀರ್ತಿನಾಮಕಮ್ರ, ೩೧ ಅಯಶಃಕೀರ್ತಿನಾಮಕಮ್ರ, ೩೨ ತೀರ್ಥಕರನಾಮಕಮ್ರ.

೨೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗತಿನಾಮಕಮ್ರವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಾತ್ಮಕ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವಕಮ್ರವು ಜೀವದ ಆಕಾರವನ್ನು ನಾರಕಿ, ತಿಯಂಚ, ಮನುಷ್ಯ ಹಾಗೂ ದೇವ ಇವುಗಳಂತೆ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಗತಿನಾಮಕಮ್ರವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

೨೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜಾತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ನಿದೋಂಷದಂಥ ಸಮತ್ವದ ಮೇಲಿಂದ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ತರುವಂಥ ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಅನ್ವಯವರು. ಈ ವಿಶೇಷವು ಸದೃಶಧಮ್ರವುಳ್ಳಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೨೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜಾತಿ ನಾಮಕಮ್ರವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕಮ್ರದ ಉದಯದಿಂದ ಜೀವವು, ಏಕೇಂದ್ರಿಯ, ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ, ಶ್ರೀಂದ್ರಿಯ, ಚತುರಂದ್ರಿಯ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಎಂದು ಅನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಜಾತಿನಾಮಕಮ್ರವೆನ್ನುವರು.

೨೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶರೀರನಾಮಕಮ್ರವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಜೀದಾರಿಕಾದ ಶರೀರಗಳ ರಚನೆಯಂಟಾಗುವದೋ, ಆದಕ್ಕೆ ಶರೀರನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.

ಉಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿರ್ಮಾಣಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾದ ರಚನೆಯಂಟಾಗುವದೋ, ಆದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಾಣಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.

ಉಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಂಧನನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಜೀದಾರಿಕಾದ ಶರೀರಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಪರಮಾಣುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಾಗುವದೋ, ಆದಕ್ಕೆ ಬಂಧನನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.

ಉಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಘಾತನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಜೀದಾರಿಕಾದ ಶರೀರಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಪರಮಾಣುಗಳ ಭಿದ್ರರಹಿತ ಏಕತ್ವಪುಂಟಾಗುವದೋ, ಆದಕ್ಕೆ ಸಂಘಾತನಾಮಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.

ಉಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಸ್ಥಾನನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರದ ಆಕೃತಿಯಂಟಾಗುವದೋ, ಆದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥಾನನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.

ಉಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮಚತುರಸ್ಸಂಸ್ಥಾನವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರದ ಭಾಗವು ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ, ನಡುವೆ ಇವೆಲ್ಲ ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ ಅವಯವಗಳ ರಚನೆಯಾಗುವದೋ, ಆದಕ್ಕೆ ಸಮಚತುರಸ್ಸಂಸ್ಥಾನ ಅನ್ನವರು.

ಉಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನೃಗೋಧಪರಿಮಂಡಲವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು.

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಜೀವದ ಶರೀರವು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತದಂತೆಯೂ, ನಾಭಿಯಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಅವಯವಗಳು ಸಣ್ಣವಾಗಿಯೂ, ವೇಲಿನವು ದೊಡ್ಡವಾಗಿಯೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೋ, ಆದಕ್ಕೆ ನೃಗೋಧಪರಿಮಂಡಲಸಂಸ್ಥಾನ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ.

ಉಟ್ಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ಥಾತಿಸಂಸ್ಥಾನವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮೇಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ಶರೀರದ ವಿರುದ್ಧ ಅಂದರೆ

ಮೇಲಿನ ಅವಯವ ಸಣ್ಣವು ಇದ್ದು, ಕೆಳಗಿನವು ದೊಡ್ಡವು ಹೀಗೆ ಯಾತರ ಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಿಸಂಸ್ಥಾನ ಅನ್ನವರು.

೨೪೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕುಬ್ಜಸಂಸ್ಥಾನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಕುಬ್ಜಶರೀರವು ವಾಪ್ತಿವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕುಬ್ಜಸಂಸ್ಥಾನ ಅನ್ನವರು.

೨೪೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಾಮನ ಸಂಸ್ಥಾನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಗಿಡ್ಡ ಶರೀರವು ವಾಪ್ತಿವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವಾಮನಸಂಸ್ಥಾನವೆನ್ನವರು.

೨೫೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹುಂಡಕಸಂಸ್ಥಾನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅಂಗೋಷಾಂಗಗಳು ಇರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಹುಂಡಕಸಂಸ್ಥಾನ ಅನ್ನವರು.

೨೫೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಹನನನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಎಲುವುಗಳ ಬಂಧನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಹನನನಾಮಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.

೨೫೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಜ್ರಷಟ್ಭನಾರಾಚಸಂಹನನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಅಸ್ತಿ, ವೇಷ್ಣನ, ಹಾಗೂ ಕೀಲಿಕಾ ಇವು ವಜ್ರಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವುಗಳಾಗುವವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವಜ್ರಷಟ್ಭನಾರಾಚಸಂಹನನ ಅನ್ನವರು.

೨೫೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಜ್ರನಾರಾಚಸಂಹನನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಅಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕೀಲಿಕಾ ಇವೆರಡೇ ವಜ್ರದವಾಗುತ್ತ, ವೇಷ್ಣನ ಮಾತ್ರ ವಜ್ರದ್ವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ವಜ್ರನಾರಾಚ ಸಂಹನನ ಅನ್ನತಾರೆ.

೨೫೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾರಾಚಸಂಹನವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ವೇಷ್ಣನ ಹಾಗೂ ಕೀಲಿಕಾ ಇವುಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಎಲುವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾರಾಚಸಂಹನನ ಅನ್ನವರು.

೨೫೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಧ್ಯನಾರಾಚಸಂಹನವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಎಲುವಿನ ಸಂಧಿಗಳು ಅಧ್ಯಕೀಲಿತವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯನಾರಾಚಸಂಹನನ

ಅನ್ನವರು.

೨೯೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕೇಲಕಸಂಹನನವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಎಲುವುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಕೇಲಿತವಾಗುವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಲಕಸಂಹನನ ಅನ್ನವರು.

೨೯೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾಸೃಪಾಟಿಕಾಸಂಹನನ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಚೇರೆ ಚೇರೆ ಆಗಿದ್ದ ಎಲುವುಗಳು ಬರೇ ಸ್ವಾಯುಗಳಿಂದ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ, ಪರಸ್ಪರ ಕೇಲಿತವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾಸೃಪಾಟಿಕಾ ಸಂಹನನ ಅನ್ನವರು.

೨೯೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವರ್ಣನಾಮಕರ್ಮ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ಣನಾಮಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.

೨೯೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗಂಧನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸುಗಂಥ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಗಂಧನಾಮಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.

೨೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ರಸನಾಮಕರ್ಮ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರಸ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ರಸನಾಮಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.

೨೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ವರ್ತನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗೆ ಸ್ವರ್ತನ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ತನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೧೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನುಪೂರ್ವನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಮರಣನಂತರ ಮತ್ತು ಜನ್ಮತಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೊದಲು ವಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ವಿಗ್ರಹಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಮರಣಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಶರೀರದ ಆಕಾರದ ಆತ್ಮದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ
ಅನುಪೂರ್ವನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೧೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಗುರುಲಘುನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಕಬ್ಜಿಣಾದ ಗುಂಡಿನಂತೆ ಭಾರ ಹಾಗೂ ಅರಳೆಯಂತೆ ಹಗುರ ಶರೀರವು ಆಗುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಘಾತವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಫಾತನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.

ಅಗುರುಲಫುನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು?

೨೦೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಫಾತನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ಶರೀರದಿಂದಲೇ

ನಮ್ಮ ಘಾತವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಫಾತನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.

ನಮ್ಮ ಘಾತವಾಗುವದೋ? ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಫಾತನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು?

೨೦೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರಫಾತನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಚೇರೊಬ್ಬರ ಘಾತವಾಗುವಂಥ

ಅಂಗೋವಾಂಗಗಳು ಪೂರ್ವವಾಗುವವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಫಾತನಾಮಕರ್ಮ

ಅನ್ನವರು.

೨೦೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆತಪನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಉಷ್ಣವೃಳಿ

ಶರೀರವು ಪೂರ್ವವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಆತಪನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.

೨೦೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉದ್ಯೋತನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಶೀತಲ ಮತ್ತು

ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಶರೀರವು ಪೂರ್ವವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋತನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.

೨೦೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಹಾಯೋಗತಿನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಆಕಾಶದೊಳಗೆ

ಗಮನವಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ

ವಿಹಾಯೋಗತಿನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ೧ ಶುಭ ಮತ್ತು ೨

ಅಶುಭ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಭೇದಗಳುಂಟು.

೨೦೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಚ್ಛ್ರಾಸನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಸವೆನ್ನ

ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಚ್ಛ್ರಾಸನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.

೨೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ತ್ರಿಸನಾಮಕರ್ಮವೆಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ದ್ವಿಂದ್ರಿಯಾದಿ ಜೀವಗಳಲ್ಲಿ

ಜನ್ಮವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ತ್ರಿಸನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನವರು.

೨೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ಥಾವರನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಪ್ರಧ್ಯಾ, ಆಪ್, ತೇಜ, ವಾಯು ಮತ್ತು ವನಸ್ಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒನ್ನುವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾವರನಾಮಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.

ಇಗು. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗುವವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

ಇಗು. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರ್ಯಾಪ್ತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಆಹಾರವರ್ಗಣಾ, ಭಾಷಾವರ್ಗಣಾ, ಮತ್ತು ಮನೋವರ್ಗಣಾ ಇವುಗಳ ಪರಮಾಣುಗಳಿಗೆ, ಶರೀರೇಂದ್ರಿಯಾದ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿ ಅನ್ನವರು.

ಇಗು. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳುಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ಆರು ಭೇದಗಳು ಅವು :- ೧. ಆಹಾರಪರ್ಯಾಪ್ತಿ, ೨. ಶರೀರಪರ್ಯಾಪ್ತಿ, ೩. ಇಂದ್ರಿಯಪರ್ಯಾಪ್ತಿ, ೪. ಶ್ವಾಸೋಚಳಾಸಪರ್ಯಾಪ್ತಿ, ೫. ಭಾಷಾಪರ್ಯಾಪ್ತಿ, ೬. ಮನಃಪರ್ಯಾಪ್ತಿ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ :- ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರ ಇವೆರಡರ ಹೊರತು ಬೇರೆ ನಾಲ್ಕು ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ದ್ವಿಎಂದ್ರಿಯ, ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ, ಚತುರಿಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಅಸಂಭ್ರಿಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಇವಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಬದು ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಸಂಭ್ರಿಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ ಆರೂ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಯಾವತ್ತು ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಕಾಲವು ಅಂತರ್ಮುಖಹೂತಕ್ಕದ್ದು ಇರುವದು; ಒಂದೊಂದು ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕಾಲವು ಅಂತರ್ಮುಖಹೂತಕ್ಕದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾವುಗಳ ಕಾಲವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಯೂ ಅಂತರ್ಮುಖಹೂತಕ್ಕವೇ ಇರುವದು. ಮೊದಲಿನದಕ್ಕಿಂತ ಎರಡನೆಯದರ, ಎರಡನೆಯದಕ್ಕಿಂತ ಮೂರನೆಯದರ ಹೀಗೆ ಆರು ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳವರೆಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ದೂಡ್‍ಡ ದೂಡ್‍ಡ ಅಂತರ್ಮುಖಹೂತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಅವುಗಳ ಯೋಗ್ಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು ಬಾರ್ಪ್ತವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಆರಂಭವು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಇರುವದು; ಆದರೆ

ಪೂರ್ಣತೆಯು ವಾತ್ರ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪೂರ್ಣತೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಯಾವದೋಂದು ಜೀವದ ಶರೀರಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಿಯಮ ಪೂರ್ಣ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗತಕ್ಕದ್ದರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ನಿಯಮ ಪೂರ್ಣ ಅದಕ್ಕದ್ದರುತ್ತದೆ. ಯಾವದರ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಜೀವಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಣೆಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಅನ್ನತಾರೆ. ಯಾವದರ ಶರೀರ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಅನ್ನವರು. ಯಾತರ ಒಂದೂ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಯಾವದು ಶ್ವಾಸೋಚಳಾಗಿಸದ ಹದಿನೆಂಟನೇಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣಾವಸ್ಥೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಅನ್ನವರು.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಿ ನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಲಭ್ಯಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಅವಸ್ಥೆಯು ಪಾರಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಿ ನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತ್ಯೇಕನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಒಂದು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನೇ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕನಾಮಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಧಾರಣನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಒಂದು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಜೀವಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಯಾಗುತ್ತವೇಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ಥಿರನಾಮಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿರನಾಮಕರ್ಮ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಧಾತು ಹಾಗೂ ಉಪಧಾತು ಇವು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರನಾಮಕರ್ಮವೆಂತಲೂ, ಯಾವುದರ ಉದಯದಿಂದ ಧಾತು ಉಪಧಾತುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಸ್ಥಿರನಾಮಕರ್ಮವೆಂತಲೂ ಅನ್ನವರು.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶುಭನಾಮಕರ್ಮ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರಾವಯವಗಳು

ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಡುವವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಶುಭನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೭೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಶುಭನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದರ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರದ ಅವಯವಗಳು ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಶುಭನಾಮಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.

೨೭೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸುಭಗನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಬೇರೆ ಜೀವಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುವವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸುಭಗನಾಮಕರ್ಮ ಅನ್ನವರು.

೨೭೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದುಭಿಗನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಬೇರೆ ಜೀವಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ ಮಾಡುವವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ದುಭಿಗನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೭೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸುಸ್ವರನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಮಥುರವಾದ ಸ್ವರವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸುಸ್ವರನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೭೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದು:ಸ್ವರನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಕಕ್ಷಾತ ಅಥವಾ ಸರ್ವರಿಗೂ ಇಂಪಾಗದಂಥ ಸ್ವರವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ದು:ಸ್ವರನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೭೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆದೇಯನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯಂಟಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಆದೇಯನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೭೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನಾದೇಯನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದಿಂದ ಕಾಂತಿರಹಿತವಾದ ಶರೀರವುಂಟಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನಾದೇಯನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೭೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಶಃಕೀರ್ತಿನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳ ಪ್ರಶಂಸೆ ಆಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಶಃಕೀರ್ತಿನಾಮಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೭೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಯಶಃಕೀರ್ತಿನಾಮಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳ

ಪ್ರಶಂಸನೆಯನ್ನ ಯಾರೂ ವಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಯಂತೆ ಕೀರ್ತಿನಾಮಕಮ್ ಅನ್ನವರು.

೨೭೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ತೀರ್ಥಕರನಾಮಕಮ್ ವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ಅಹಂತ ಪದವಿಗೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾಗುವಂಥ ಕಮ್ ಕ್ಕೆ ತೀರ್ಥಕರನಾಮಕಮ್ ವೆನ್ನುವರು.

೨೮೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗೋತ್ರಕಮ್ ವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕಮ್ ದ ಉದಯದಿಂದ, ವಂಶಪರಂಪರೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದ ಆಚರಣಸ್ವರೂಪಿ ಉಚ್ಚ ಅಧಿವಾ ನೀಚ ಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವಾಗುವದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಗೋತ್ರಕಮ್ ವೆನ್ನುವರು.

೨೮೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗೋತ್ರಕಮ್ ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳುಂಟು?
ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ೧. ಉಚ್ಚಗೋತ್ರ ಮತ್ತು ೨. ನೀಚ ಗೋತ್ರ
೨೮೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಚ್ಚಗೋತ್ರಕಮ್ ವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕಮ್ ದ ಉದಯದಿಂದ ಉಚ್ಚಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚಗೋತ್ರಕಮ್ ವೆನ್ನುವರು.

೨೮೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನೀಚಗೋತ್ರಕಮ್ ವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕಮ್ ದ ಉದಯದಿಂದ ನೀಚಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀಚಗೋತ್ರಕಮ್ ವೆನ್ನುವರು.

೨೮೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಂತರಾಯಕಮ್ ವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕಮ್ ವು ದಾನಾದಿಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಫ್ಫು ಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತರಾಯಕಮ್ ವೆನ್ನುವರು.

೨೮೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಂತರಾಯಕಮ್ ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?
ಉತ್ತರ :- ಐದು ಭೇದಗಳಿರುವವು ಅವು :- ೧. ದಾನಾಂತರಾಯ, ೨. ಲಾಭಾಂತರಾಯ, ೩. ಭೋಗಾಂತರಾಯ, ೪. ಉಪಭೋಗಾಂತರಾಯ, ೫. ವೀರ್ಯಾಂತರಾಯ. ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಮ್ ಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಫ್ಫುವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಸ್ವಭಾವವಿರುವದು.

೨೮೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪುಣ್ಯಕಮ್ ವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕಮ್ ವು ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟವಸ್ತುವನ್ನು ಪೂರ್ಪುಮಾಡಿಕೊಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯಕಮ್ ವೆನ್ನುವರು.

೨೮೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪಾಪಕಮ್ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮವು ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅನಿಷ್ಟ ವಸ್ತುಗಳ ಪೂರ್ಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪಾಪಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಘಾತಿಯಾಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮವು ಜೀವಿಗಳ ಚ್ಹಾನಾದಿ ಅನುಜೀವಿ ಗುಣಗಳನ್ನು ಘಾತಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಘಾತಿಯಾಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೨೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಘಾತಿಯಾಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮವು ಜೀವಿಗಳ ಚ್ಹಾನಾದಿ ಅನುಜೀವಿಗುಣಗಳನ್ನು ಘಾತಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಘಾತಿಯಾಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೨೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸರ್ವಘಾತಿಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮವು ಜೀವಿಗಳ ಅನುಜೀವಿಗುಣಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಘಾತಿಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೩೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದೇಶಘಾತಿಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮವು ಜೀವಿಗಳ ಅನುಜೀವಿಗುಣಗಳನ್ನು ಅಂಶತಃ ಘಾತಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ದೇಶಘಾತಿಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೩೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀವವಿಷಾಕೀಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಫಲವು ಜೀವಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವವಿಷಾಕೀಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೩೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪುದ್ಧಲವಿಷಾಕೀಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಫಲವು ಪುದ್ಧಲದ ಮೇಲೆ (ಶರೀರಕ್ಕೆ) ಆಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪುದ್ಧಲವಿಷಾಕೀಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೩೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭವವಿಷಾಕೀಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಫಲದಿಂದ ಜೀವಿಗಳು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುವವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಭವವಿಷಾಕೀಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೩೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ಷೇತ್ರವಿಷಾಕೀಕರ್ಮವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಫಲದಿಂದ ವಿಗ್ರಹಗತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವದ ಆಕಾರವು ವೋದಲಿನ ಶರೀರದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರವಿಷಾಕೀಕರ್ಮವೆನ್ನುವರು.

೨೩೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಗ್ರಹಗತಿ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಎರಡನೆಯ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಜೀವವು ಯಾವಾಗ ಚಲಿಸುವದೋ, ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಗ್ರಹಗತಿ ಅನ್ನವರು.

ಇಂಥಿಗಳು ಎಷ್ಟು? ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಇಂಥಿಗಳು ಎಷ್ಟು? ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಫಾತಿಯಾಕಮ್ರಗಳು ೪೨ ಇರುವವು ಅವು :- ಜ್ಞಾನಾವರಣ

ಉತ್ತರ :- ಫಾತಿಯಾಕಮ್ರಗಳು ೪೨ ಇರುವವು ಅವು :- ಜ್ಞಾನಾವರಣ

ಇ, ದಶನಾವರಣೆ, ಮೋಹನೀಯ ೨೮, ಮತ್ತು ಅಂತರಾಯ ಇ.

ಇ, ದಶನಾವರಣೆ, ಮೋಹನೀಯ ೨೮, ಮತ್ತು ಅಂತರಾಯ ಇ.

ಉತ್ತರ :- ಒಂದುನೂರಾ ಒಂದು ಅಫಾತಿಯಾಕಮ್ರಗಳುಂಟು. ಅವು :-

ಉತ್ತರ :- ಒಂದುನೂರಾ ಒಂದು ಅಫಾತಿಯಾಕಮ್ರಗಳುಂಟು. ಅವು :-

ವೇದನೀಯ ೨೯, ಆಯು ೪, ನಾಮ ಇಂದ್ರಿ, ಮತ್ತು ಗೋತ್ರ ೨೯.

ಉತ್ತರ :- ಸರ್ವಫಾತಿಯಾಕಮ್ರಗಳ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಇರುವವು. ಅವು :- ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯದು ೧,

(ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾವರಣ) ದಶನಾವರಣೀಯವು ೨, (ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾವರಣ

೧, ಮತ್ತು ನಿದ್ರಾ, ಇ.) ಮೋಹನೀಯವು ೩೧, (ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ ೪,

ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ೫, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ೬, ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮೈ ೭, ಹಾಗೂ

ಸಮ್ಯಗ್ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮೈ ೮.)

ಉತ್ತರ :- ದೇಶಫಾತಿಪ್ರಕೃತಿ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಅವು :- ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯವು ೪,

(ಮತಿಜ್ಞಾನಾವರಣ, ಶ್ರುತಿಜ್ಞಾನಾವರಣ, ಅವಧಿ ಜ್ಞಾನಾವರಣ, ಮನಃ

ಪರ್ಯಾಯ ಜ್ಞಾನಾವರಣ) ದಶನಾವರಣೀಯವು ೫,

(ಚಕ್ಷುದರ್ಶನಾವರಣ, ಅಚಕ್ಷುದರ್ಶನಾವರಣ, ಮತ್ತು ಅವಧಿದರ್ಶನಾವರಣ) ಮೋಹನೀಯವು ೬೧, (ಸಂಜ್ಞಲನ ೪,

ಮೋಕಷಾಯ ೬, ಸಮ್ಯಗ್ಪ್ರಕೃತಿ ೮) ಅಂತರಾಯದವು ಇ.

ಉತ್ತರ :- ಕ್ಷೇತ್ರವಿಪಾಕೀ ಕರ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಇವೆ :- ನರಕಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿ, ತಿಯಂಗಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿ,

ಮನುಷ್ಯಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿ, ಮತ್ತು ದೇವಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿ.

ಉತ್ತರ :- ಭವವಿಪಾಕೀ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಅವು :- ನರಕಾಯ, ತಿಯಂಚಾಯ, ಮನುಷ್ಯಾಯ

ಮತ್ತು ದೇವಾಯ.

ಉತ್ತರ :- ಜೀವವಿಪಾಕೀ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಅವು :- ನರಕಾಯ, ತಿಯಂಚಾಯ, ಮನುಷ್ಯಾಯ

ಮತ್ತು ದೇವಾಯ.

ಉತ್ತರ :- ಜೀವವಿಪಾಕೀ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಎಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಇರುವವು ಅವು :- ಘಾತಿಯಕರ್ಮದವು ೪೨, ಗೋತ್ರಕರ್ಮದವು ೨, ಮತ್ತು ನಾಮಕರ್ಮದವು ೨೨. (ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿ, ಉಚ್ಛಾಸ, ಬಾದರ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಪರ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಿ, ಸುಸ್ವರ, ದು:ಸ್ವರ, ಆದೇಯ, ಅನಾದೇಯ, ಯಶಃಕೀರ್ತಿ, ಅಯಶಃಕೀರ್ತಿ, ತ್ರಿಸ, ಸ್ಥಾವರ, ಪ್ರಶಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿ, ಅಪ್ರಶಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿ, ಸುಭಗ, ದುಭಗ, ಗತಿ ೪ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ೫). ಒಟ್ಟು ೨೮.

೩೫೪. ಪ್ರಶ್ನ :- ಪುದ್ಧಲವಿಷಾಕೇ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಅರವತ್ತೆರಡು (ಸರ್ವ ಪ್ರಕೃತಿ ಇಳಿಗ, ಇದರೊಳಗಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರವಿಷಾಕೇ ೪, ಭವವಿಷಾಕೇ ೪, ಚೀವಿಷಾಕೇ ೨೮ ಹಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಂತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಹೋಗಲಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ೬೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಪುದ್ಧಲವಿಷಾಕೇಯವು.)

೩೫೫. ಪ್ರಶ್ನ :- ಪಾಪಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದುನೂರು ಪಾಪಪ್ರಕೃತಿಗಳುಂಟು ಅವು :- ಘಾತಿಯ ಕರ್ಮದವು ೪೨, ಅಸಾತಾವೇದನೀಯದ್ವಾರೆ, ನೀಚಗೋತ್ರದ್ವಾರೆ, ನರಕಾಯುವಿನದ್ವಾರೆ, ಮತ್ತು ನಾಮಕರ್ಮದವು ೫೦, (ನರಕಗತಿ ಇ, ನರಕಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕ, ತಿಯಂಗತಿ ಇ, ತಿಯಂಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕ, ಜಾತಿಕರ್ಮದೊಳಗಿನವು ಮೊದಲಿನ ೪, ಸಂಸ್ಥಾನ ಕಡೆಯವು ೫, ಸ್ವಾರ್ಥಾದಿಕಗಳು ೨೦, ಉಪಘಾತ ಇ, ಅಪ್ರಶಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿ ಇ, ಸ್ಥಾವರ ಇ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಇ, ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಿ ಇ, ಅನಾದೇಯ ಇ, ಅಯಶಃಕೀರ್ತಿ ಇ, ಅಶುಭ ಇ, ದುಭಗ ಇ, ದು:ಸ್ವರ ಇ, ಅಸ್ಥಿರ ಇ, ಸಾಧಾರಣ ಇ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ೫೦.)

೩೫೬. ಪ್ರಶ್ನ :- ಪುಣ್ಯಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಅರವತ್ತೆಂಟು ಇರುವವು ಅವು :- ಕರ್ಮದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಇಳಿಗ ಇರುವವು. ಅದರೊಳಗಿಂದ ಪಾಪದವು ೧೦೦ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಲಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ೪೮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು, ಹಾಗೂ ನಾಮಕರ್ಮದ ಸ್ವಾರ್ಥಾದಿ ೨೦ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು (ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪಾಪ ಹಾಗೂ ಪುಣ್ಯ ಇವರಡರಲ್ಲಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವು ಕೆಲವರಿಗೆ ಇಪ್ಪು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನಿಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.) ಅಂತು ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ೬೮ ಆಗುವವು.

ಇಂಟ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ಥಿಬಂಧವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕರ್ಮವು ಆತ್ಮದ ಸಂಗಡ ಉಳಿಯತ್ತದೋ, ಆ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಸ್ಥಿಬಂಧವೆನ್ನವರು.

ಇಂಟ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಎಂಟೂ ಕರ್ಮಗಳ ಉತ್ಪಾದಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಎಷ್ಟಿರುವವು?

ಉತ್ತರ :- ಜ್ಞಾನಾವರಣ, ದರ್ಶನಾವರಣ, ವೇದನೀಯ, ಅಂತರಾಯ ಈ ನಾಲ್ಕು ಕರ್ಮಗಳ ಉತ್ಪಾದಕ ಸ್ಥಿತಿ (ಮರ್ಯಾದೆ) ೧೦ ಕೋಟಾಕೋಟಿಸಾಗರದ್ದು, ಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ್ದು ೨೦ ಕೋಟಾಕೋಟಿ ಸಾಗರದ್ದು, ನಾಮಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಗೋತ್ರಕರ್ಮ ಇವುಗಳದ್ದು ಇವುತ್ತು ಇವುತ್ತು ಕೋಟಾಕೋಟಿ ಸಾಗರದ್ದು, ಮತ್ತು ಆಯುಕರ್ಮದ್ದು ೫೫ ಸಾಗರದ್ದು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ.

ಇಂಟ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಎಂಟೂ ಕರ್ಮಗಳ ಜಘನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ವೇದನೀಯದ್ದು ಹನ್ನೆರಡು ಮುಹೂರ್ತ, ನಾಮ ಮತ್ತು ಗೋತ್ರಕರ್ಮಗಳದ್ದು ಎಂಟೆಂಟು ಮುಹೂರ್ತ, ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಸರ್ವಕರ್ಮದ್ದು ಅಂತಮೂರ್ತಿಗಳ ಹೀಗೆ ಜಘನ್ಯಸ್ಥಿತಿ ಇರುವದು.

ಇಂಟ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕೋಟಾಕೋಟಿ ಸಾಗರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಕೋಟಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿಯಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ, ಬರುವ ಗುಣಾಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟಾಕೋಟಿ ಅನ್ನವರು.

ಇಂಟ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಗರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಹತ್ತು ಕೋಟಾಕೋಟಿ ಅದ್ದಾಪಲ್ಯಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸಾಗರವಾಗುವದು.

ಇಂಟ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅದ್ದಾಪಲ್ಯ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಸಾವಿರ ಹರದಾರಿ ತಗ್ಗು, ಎರಡು ಸಾವಿರ ಹರದಾರಿ ಅಗಲ, ಇಂಥ ದುಂಡಗಿನ ತಗ್ಗನ್ನು, ಕತ್ತರಿಗೆ ಹರಿಯದಂಥ ಕುರಿ ಕೂದಲಿನಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ ತುಳಿದು ತುಂಬಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸಿದಷ್ಟು ಕೂದಲುಗಳೊಳಗಿಂದ ನೂರು ನೂರು ವರ್ಷಕೋಂಡೊಂದರಂತೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವೆಲ್ಲ ಕೂದಲುಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುವೋ, ಅಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರಪಲ್ಯ ಅನ್ನವರು. ವ್ಯವಹಾರಪಲ್ಯದ ಅಸಂಖ್ಯಾಪಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ, ಉದ್ದಾರಪಲ್ಯವಾಗುವದು. ಈ ಉದ್ದಾರಪಲ್ಯದ ಅಸಂಖ್ಯಾಪಟ್ಟಿಗಿಂತಲೂ ಹಚ್ಚು ಆದರೆ ಅದ್ದಾಪಲ್ಯ

ಆಗುವದು. ಹೀಗೆ ಅದ್ಭುತಲ್ಯಾದ ಪ್ರಮಾಣವಿರುವದು.

೨೬೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮುಹೂರ್ತ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕುತ್ತೇಂಟು ಮಿನಿಟ್‌ಗೆ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತ ಅನ್ನವರು.

೨೬೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಂತಮೂರ್ತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅವಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಅಂತಮೂರ್ತಿ ಅನ್ನವರು.

೨೬೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಲಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಆವಲಿಗಳು ಆಗುವವು,

೨೬೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಪ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ನಿರೋಗಿ ವನ್ನಾಷ್ಯನ ನಾಡಿಯ ಒಂದು ಹಾರಿಕೆಗೆ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಪ ಅನ್ನವರು.

೨೬೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಪ ಅಗುವವು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ (೨೨೨) ಮೂರು ಸಾವಿರ;

ಏಳುಮಾರಾ ಎಪ್ಪತ್ತು ಮೂರು ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಪಸಗಳು ಆಗುವವು.

೨೬೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನುಭಾಗಬಂಧ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಘೆಲದಾಯಕ ಶಕ್ತಿಯ ಹೀನಾಧಿಕರೆಗೆ ಅನುಭಾಗ ಬಂಧ ಅನ್ನವರು.

೨೬೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರದೇಶಬಂಧ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಬಂಧಿಸಲ್ಪಡುವಂಧ ಕರ್ಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿಣಾಯವಾಗುವದೇ ಪ್ರದೇಶಬಂಧವೆನಿಸುವದು.

೨೬೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉದಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಮಯಾದೆಯ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಕರ್ಮಘೆಲವನ್ನು ಭೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉದಯವೆನ್ನುವರು.

೨೭೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉದೀರಣಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಮಯಾದ ಮುಗಿಯುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಕರ್ಮಘೆಲವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದೇ ಉದೀರಣಾ ಎನಿಸುವದು.

೨೭೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಶಮ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರ್ಥ?

ಉತ್ತರ :- ದರವ್ಯ, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕಾಲ, ಭಾವ ಇವುಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ

ಕರ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಉದ್ಧವ ಆಗದಿರುವದಕ್ಕೆ ಉಪಶಮ ಅನ್ನವರು.

೨೨೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಶಮದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಗ. ಅಂತಃಕರಣರೂಪ ಉಪಶಮ, ಇ. ಸದವಸ್ಥಾರೂಪ ಉಪಶಮ.

೨೨೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಂತಃಕರಣರೂಪ ಉಪಶಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಭವಿಷ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕರ್ಮಪರಮಾಣಾಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಉದಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಂತಃಕರಣರೂಪ ಉಪಶಮ ಅನ್ನವರು.

೨೨೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸದವಸ್ಥಾರೂಪ ಉಪಶಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಭವಿಷ್ಯತ್ವಾಲಕ್ಕೆ ಉದಯಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ ಕರ್ಮಗಳು ಸದವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಸದವಸ್ಥಾರೂಪ ಉಪಶಮ ಅನ್ನವರು.

೨೨೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ಷಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಕರ್ಮದ ಅತ್ಯಂತವಾದ ನಿವೃತ್ತಿಗೆ (ಕರ್ಮದ ಪೂರ್ಣಾಶಕ್ತಿ) ಕ್ಷಯ ಅನ್ನವರು.

೨೨೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ಷಯೋಪಶಮವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ವರ್ತಮಾನ ನಿಷೇಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಫಾತಿಯಾಸ್ವರ್ಥಕಗಳ ಉದಯ, ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ನಿಷೇಕಗಳ ಸದವಸ್ಥಾರೂಪ ಉಪಶಮ, ಹೀಗೆ ಇರುವ ಕರ್ಮದ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಕ್ಷಯೋಪಶಮ ಅನ್ನವರು.

೨೨೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಷೇಕ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮದ ಎಷ್ಟು ಪರಮಾಣಾಗಳು ಉದಯಕ್ಕೆ ಬರುವವೋ, ಆ ಸರ್ವ ಕರ್ಮ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ನಿಷೇಕ ಅನ್ನವರು.

೨೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ವರ್ಥಕ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ವರ್ಗಣಾಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಥಕ ಅನ್ನವರು.

೨೨೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವರ್ಗಣಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ವರ್ಗದ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ವರ್ಗಣಾ ಅನ್ನವರು.

೨೨೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವರ್ಗ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಸಮಾನ ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಕೆ
ಕರ್ಮಪರಮಾಣುವಿಗೆ ವರ್ಗ ಅನ್ನವರು.

ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಶಕ್ತಿಯ ಅವಿಭಾಗಿಯಾದ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದ
ಅನ್ನವರು.

ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ "ಶಕ್ತಿ" ಶಬ್ದದ ಮೇಲಿಂದ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯು
ಇಷ್ಟ ಇರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಶಬ್ದದ ಮೇಲಿಂದ ಕರ್ಮದ ಅನುಭಾಗರೂಪ
ಶಕ್ತಿ ಅಂದರೆ ಫಲದಾಯಕಶಕ್ತಿ ಇಷ್ಟವಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉದಯಾಭಾವೀಕ್ಷಯ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಫಲಕೊಡದೆ ಆತ್ಮದಿಂದ ಕರ್ಮದ ಸಂಬಂಧವು ಬಿಟ್ಟು
ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಉದಯಾಭಾವೀಕ್ಷಯ ಅನ್ನವರು.

ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉತ್ಸಂಘಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಕರ್ಮದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬೆಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಂಘಣ ಅನ್ನವರು.

ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಪಕಷ್ಟಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಕರ್ಮದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅಪಕಷ್ಟಣ
ಅನ್ನವರು.

ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಕ್ರಮಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದೊಂದು ಕರ್ಮದ ಒಂದು ಸಚಾತೀಯ ಭೇದವು,
ವರಡನೆಯ ಕರ್ಮದ ಭೇದಸ್ವರೂಪದ್ವಾಗಿ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ರಮಣ
ಅನ್ನವರು.

ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮಯಪ್ರಬಧ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕರ್ಮಪರಮಾಣುಗಳು
ಒಂದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೇಯೋ, ಅವಕ್ಕೆ ಸಮಯಪ್ರಬಧ ಅನ್ನವರು.

ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗುಣಹಾನಿ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಗುಣಕಾರ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆಯಿಂದ
ಕಡಿಮೆ ದ್ರವ್ಯವು ಯಾವದರಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಗುಣಹಾನಿ
ಅನ್ನವರು. ಉದಾ:- ಒಂದಾನೊಂದು ಜೀವಿಯು ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ
೩೨೦೦ ಪರಮಾಣುಗಳ ಸಮೂಹರೂಪಿ ಸಮಯಪ್ರಬಧದ ಒಂದ

ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು, ಮತ್ತು ಅದರ ಇಲ ಸಮಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬಿತ್ತು, ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಣಹಾನಿಯ ಸಮೂಹರೂಪಿಯ ನಾನಾಗುಣಹಾನಿಯು ಆರು ಪ್ರಕಾರದ್ದು ಆಗುವದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಗುಣಹಾನಿಯ ಪರಮಾಣು ೫೧೦೦, ಎರಡನೆಯ ಗುಣಹಾನಿಯವು ೧೯೦೦, ಮೂರನೆಯ ಗುಣಹಾನಿಯವು ೫೦೦, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಹಾನಿಯವು ೪೦೦, ಐದನೆಯ ಗುಣಹಾನಿಯವು ೩೦೦, ಆರನೆಯ ಗುಣಹಾನಿಯವು ೨೦೦ ಹಿಂತೆ ಪರಮಾಣುಗಳಿರುವವು. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಗುಣಹಾನಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣಕಾರಕ ರೂಪದಿಂದ ಕಡೆಮೆ ಕಡೆಮೆ ಪರಮಾಣು (ದೃವ್ಯ) ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ ರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಗುಣಹಾನಿ ಅನ್ಯಾತ್ಮಾರೆ.

೧೬೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗುಣಹಾನಿ ಆಯಾಮ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಗುಣಹಾನಿಯ ಸಮಯದ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಗುಣಹಾನಿ ಆಯಾಮ ಅನ್ವಯವರು. ಉದಾ:- ಮೇಲಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆರು ಪ್ರಕಾರದ ಗುಣಹಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದವು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಣಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ఇం. పుత్రు : - నానాగుణాకాని ఎందు యావుదచ్చే అన్నావరు?

ಉತ್ತರ :- ಗುಣಹಾನಿಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಗುಣಹಾನಿ ಅನ್ವಯವರು.
ಉದಾ:- ಮೇಲಿನ ದೃಷ್ಟಾಂತದಲ್ಲಿ ಎಂಟೆಂಟು ಸಮಯಗಳ ಆರು
 ಗುಣಹಾನಿಗಳಾಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿರುವದು. ಅದರಲ್ಲಿಯ ಆರು ಈ
 ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಾನಾಗುಣಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರುವದು.

247. పుత్రః :- అనోనాభస్తరాతి ఎందు యావుదకే అన్నవరు?

ଲୁତ୍ତର :- ନାନାଗୁଣକାନିଯ ପ୍ରମାଣଦଷ୍ଟ୍ ବାରି "ଏରଦେ" କି ସଂଖ୍ୟାଯନ୍ତ୍ର ଜଟ୍ଟୁ, ଅପୁଗଳ୍ପନ୍ତ୍ର ପରଶ୍ଵର ଗୁଣାକାରବେନ୍ତ୍ ମାତୁବଦରିଂଦ ଯାହ ଗୁଣାକାର ବରୁବଦୋ, ଅଦକ୍ଷ ଅନ୍ତୋନାଭ୍ସ୍ତରାତି ଅନ୍ତ୍ର ବରୁ. ଲାଦା:- ମେଲିନ ଦୃଷ୍ଟ୍ୟାଂତେଦିଲ୍ଲୀ 'ଆରୁ' କି ପ୍ରମାଣଦଷ୍ଟ୍ ବାରି "ଏରଦେ" କି ସଂଖ୍ୟାଯନ୍ତ୍ର ଜଟ୍ଟୁ ଗୁଣାକାର ମାତ୍ରଦରେ କିମ୍ବା ବରୁବଦୁ. (ଅଧିକାରୀଙ୍କାଙ୍କାଙ୍କ = କିମ୍ବା) ଜଦେ ଅନ୍ତୋନାଭ୍ସ୍ତରାତିଯ ପ୍ରମାଣବୁ.

ಇಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಂತಿಮ ಗುಣಹಾನಿಯ ಪ್ರವಾಣವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ
ತೆಗೆಯಬೇಕು?

ಉತ್ತರ :- ಅನ್ಯೋನ್ಯಭ್ಯಸ್ತರಾಶಿಯ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಒಂದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಉಳಿದದ್ದರಿಂದ ಸಮಯ ಪ್ರಬಧದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಸಲು, ಅಂತಿಮಗುಣ ಹಾನಿಯ ದ್ರವ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ಸಮಯಪ್ರಬಧದ ಪ್ರಮಾಣ ೯೨೦೦ ಒಂದು ಕಡಿಮೆಯುಳ್ಳ ಅನ್ಯೋನ್ಯಭ್ಯಸ್ತಪ್ರಮಾಣ ಅಂದರೆ ೯೨ ಇದರಿಂದ ಭಾಗಿಸಲು ೧೦೦ ಒಂತು. ಇದೇ ಅಂತಿಮಗುಣಹಾನಿಯ ದ್ರವ್ಯವೆನಿಸುವದು.

೨೫೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಇತರ ಗುಣಹಾನಿದ್ರವ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು?

ಉತ್ತರ :- ಅಂತಿಮಗುಣಹಾನಿಯ ದ್ರವ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಗುಣಹಾನಿಯವರೆಗೆ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ವಾಡುತ್ತ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಇತರಗುಣಹಾನಿದ್ರವ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ೨೦೦-೩೦೦-೪೦೦-೫೦೦-೬೦೦-೭೦೦.

೨೫೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯಾದಿ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಣಹಾನಿಯೊಳಗಿನ ದ್ರವ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವು ಹ್ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ನಿಷೇಕಹಾರಕ್ಕೆ ಚಯದಿಂದ ಗುಣಸಿದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಣಹಾನಿಯ ಪ್ರಥಮಸಮಯದ ದ್ರವ್ಯ ಹೊರಡುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮಸಮಯದ ದ್ರವ್ಯದೊಳಗಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಚಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಸಮಯದೊಳಗಿನ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ನಿಷೇಕಹಾರ ೧೬, ಇದಕ್ಕೆ ಚಯ ೨೨, ಇದರಿಂದ ಗುಣಸಲು, ಪ್ರಥಮ ಸಮಯದೊಳಗಿನ ದ್ರವ್ಯ ೪೧೨ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ೪೧೨ ರೊಳಗಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಚಯವನ್ನು ಅಧಾರತ್ತೊಂದು ರಂತೆ ಕಳಿಯಲು ಎರಡನೆಯ ಸಮಯದೊಳಗಿನ ದ್ರವ್ಯ ಪ್ರಮಾಣ ೪೮೦, ಮೂರನೆಯದರ ಪ್ರಮಾಣ ೪೪೮, ನಾಲ್ಕನೆಯದರ ಪ್ರಮಾಣ ೪೫೬, ಐದನೆಯದರ ಪ್ರಮಾಣ ೨೨೦ ಮತ್ತು ಎಂಟನೆಯದರ ಪ್ರಮಾಣ ೨೫೮. ಈ ಪ್ರಕಾರ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಎರಡನೇ, ಮೂರನೇ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಹಾನಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯಾದಿ ಸಮಯಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು.

೨೫೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಷೇಕಹಾರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಗುಣಹಾನಿಆಯಾಮದ ಇಮ್ಮೆಡಿ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ನಿಷೇಕಹಾರ ಅನ್ನವರು.

೨೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಚಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಶೈಳಿವ್ಯವಹಾರ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಹಾನಿ ಅಥವಾ ಸಮಾನ ವ್ಯಾಧಿಯ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣ ಇರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಚಯ ಅನ್ನವರು.

೨೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಚಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕು?

ಉತ್ತರ :- ನಿಷೇಕಹಾರದೊಳಗೆ ಒಂದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾದ ಗುಣ ಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ, ಅದರ ಅಧ್ಯ ಮಾಡಿ ಒಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಗುಣಹಾನಿ ಆಯಾಮದಿಂದ ಗುಣಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗುಣಿಸುವದರಿಂದ ಒಂದ ಗುಣಾಕಾರದಿಂದ ವಿವಕ್ಷಿತಗುಣಹಾನಿದ್ವಯಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಸಲು ಚಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ನಿಷೇಕಹಾರ ೧೯, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾದ ಗುಣಹಾನಿಆಯಾಮ ಇ ಕೊಡಿಸಲು ಇಂಥಿತು. ಇದರ ಅಧ್ಯ ಮಾಡಲು ೧೯|| (ಹನ್ನೆರಡುವರೆ) ಆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಗುಣಹಾನಿಆಯಾಮ ಆ ರಿಂದ ಗುಣಿಸಲು ೧೦೦ ಬರುವದು. ಇದರಿಂದ ವಿವಕ್ಷಿತ ಪ್ರಥಮಗುಣಹಾನಿಯ ದ್ವಯಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ೧೨೦೦ ಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಸಲು ಪ್ರಥಮಗುಣಹಾನಿಸಂಬಂಧವಾದ ಚಯದ ಪ್ರಮಾಣವಾದ ೧೨ ಬಂತು. ಇದರಂತೆ ದ್ವಿತೀಯ ಗುಣಹಾನಿಯ ಚಯದ ಪ್ರಮಾಣ ೧೩. ತೃತೀಯ ಗುಣಹಾನಿಯದು ಆ, ಚತುರ್ಥ ಗುಣಹಾನಿಯದು ಇ, ಪಂಚಮ ಗುಣಹಾನಿಯದು ಇ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಗುಣ ಹಾನಿಯದು ೧. ಹೀಗೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಹೊರಡುವವು.

೩೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನುಭಾಗರಚನೆಯ ಕ್ರಮವು ಹೇಗೆರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ದ್ವಯದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಚನೆಯು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೋ, ಅದರೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಣಹಾನಿಯ ಪ್ರಥಮಾದಿ ಸಮಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ದ್ವಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಣಾ ಅನ್ನವರು. ಆ ವರ್ಗಣಾದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಮಾಣುಗಳಿಗೆ ವರ್ಗ ಅನ್ನವರು. ಪ್ರಥಮ ಗುಣಹಾನಿಯ ವೋದಲನೆಯ ವರ್ಗಣಾದಲ್ಲಿರುವ ಇಗ್ರ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭಾಗಶಕ್ತಿಯ ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದಗಳು ಸರಿಯಾದವಿರುವವು; ಮತ್ತು ಆ ಅವಿಭಾಗ ಪ್ರತಿಚ್ಯೇದಗಳು ದ್ವಿತೀಯಾದ ವರ್ಗಣಾಗಳ ವರ್ಗಗಳ

ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ನೋನ ಅಥಾತ್ ಜಘನ್ಯ ಇರುವವು. ದ್ವಿತೀಯಾದ ವರ್ಗಣಗಳ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದದ ಅಧಿಕತ್ವದ ಕ್ರಮದಿಂದ ಯಾವ ವರ್ಗಣದವರೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದವು ಬೆಳೆಯುವದೋ, ಆ ವರ್ಗದವರೆಗೆ ವರ್ಗಣಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ವಧರ್ಮ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇರುವದು. ಮತ್ತು ಯಾವ ವರ್ಗಣಗಳ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯುಗಪತ್ರ ಅನೇಕ ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯಾಗಿ, ಪ್ರಥಮ ವರ್ಗಣಗಳ ವರ್ಗದ ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಇಮ್ಮುಡಿಯಾಗುವದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎರಡನೆಯ ಸ್ವಧರ್ಮಕಕ್ಷ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದರಂತೆ ಯಾವ ಯಾವ ವರ್ಗಣಗಳ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂರುಪ್ರಟ್ಟು, ನಾಲ್ಕುಪ್ರಟ್ಟು ಮೊದಲಾದ ಅವಿಭಾಗಪ್ರತಿಚ್ಯೇದಗಳು ಆಗುವವೋ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರನೆಯ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಧರ್ಮಕಗಳಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಗುಣಹಾನಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ವಧರ್ಮಕಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಉಂಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಸ್ರವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದದ್ದೇ ಆಸ್ರವವು.

ಉಂಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಸ್ರವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳಿವೆ?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಅವು :- ೧. ದೃವ್ಯಬಂಧದ ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ, ೨. ದೃವ್ಯಬಂಧದ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ, ೩. ಭಾವ ಬಂಧದ ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ, ೪ ಭಾವಬಂಧದ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ.

ಉಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಾರಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಕಾರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಾಧನಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅನ್ನವರು.

ಉಂಒ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಅವು :- ೧. ಸಮಧರ್ಮಕಾರಣ, ೨. ಅಸಮಧರ್ಮಕಾರಣ.

ಉಂಒಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮಧರ್ಮಕಾರಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರತಿಬಂಧ (=ಅಡ್ಡಿ/ಭಾಧೆ) ಮಾಡುವವರು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಸಹಾಯ ಭೂತವಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಸದ್ವಾಧಾರಿರುವದಕ್ಕೆ

ಸಮಧಿಕಾರಣವೆನ್ನವರು. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಯವು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ

ಕೈಗೊಡುತ್ತದೆ.

ಇಂಜ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಸಮಧಿಕಾರಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಮಗ್ರಿಗೆ
ಅಸಮಧಿಕಾರಣ ಅನ್ನವರು. ಇದರಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ

ಆದೀತೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ.

ಇಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಹಕಾರಿ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳೆಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಎರಡು ಅವು :- ೧. ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ, ೨. ಉಪಾದಾನಕಾರಣ.

ಇಂಂಬ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವು ಸ್ವತಃ ಕಾರ್ಯರೂಪ ಆಗುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ
ಕಾರ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ
ಅನ್ನತಾರೆ. ಉದಾ :- ಕೊಡದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ -ಹುಂಬಾರ, ತಿಗರಿ ಮುಂತಾದವು.

ಇಂಂಢ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು.

ಉತ್ತರ : - ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವು ಸ್ವತಃ ಕಾರ್ಯರೂಪವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ
ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ :- ಕೊಡದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಮಣಿ.
ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದ ಪರ್ಯಾಯದ
ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಅನಂತರ ಪೂರ್ವಕ್ಕಣವತ್ತಿಂದ ಪರ್ಯಾಯವೇ
ಉಪಾದಾನಕಾರಣವಾಗಿರುವದು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕ್ಕಣವತ್ತಿಂದ
ಪರ್ಯಾಯವು ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುವದು.

ಇಂಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯಬಂಧ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಕಾರ್ಮಾಣಸ್ಯಂಧರೂಪ ಪುದ್ದಲ ದ್ರವ್ಯದೊಳಗಿನ ಆತ್ಮದೊಡನೆ
ಸಂಬಂಧವಾಗುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ದ್ರವ್ಯಬಂಧ ಅನ್ನವರು.

ಇಂಂಠ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಾವಬಂಧ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಆತ್ಮದ ಯೋಗಕಣಾಯರೂಪ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಭಾವಬಂಧ
ಅನ್ನವರು.

ಇಂಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯಬಂಧದ ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣ ಏನಿರುವದು?

ಉತ್ತರ : - ಆತ್ಮದ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಣಾಯರೂಪ ಪರಿಣಾಮವು ದ್ರವ್ಯ
ಬಂಧದ ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣವಾಗಿರುವದು.

ಇಂಂಢ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯಬಂಧದ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಏನಿರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಬಂಧ ಆಗುವ ಪೂರ್ವಕ್ಷೇಣದಲ್ಲಿ, ಬಂಧವಾಗುವ ಸಮ್ಮಾನವಾದ ಕಾರ್ಮಣಸ್ಯಂಥವು ದ್ರವ್ಯಬಂಧದ ಉಪಾದಾನಕಾರಣವಾಗಿರುವದು.

ಉಗಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಾವಬಂಧದ ನಿರ್ಮಿತ್ತ ಕಾರಣ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಉದಯ ಮತ್ತು ಉದೀರಣೆಯ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂಥ ಪೂರ್ವಬದ್ಧಕರ್ಮವು ಭಾವಬಂಧದ ನಿರ್ಮಿತ್ತ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದು.

ಉಗಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಾವಬಂಧದ ಉಪಾದಾನಕಾರಣ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಭಾವಬಂಧದ ವಿವಕ್ಷಿತ ಸಮಯದ ಅನಂತರ ಪೂರ್ವಕ್ಷೇಣವರ್ತಿಯ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಷಾಯ ರೂಪ ಆತ್ಮದ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಶೇಷ ಭಾವಬಂಧದ ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದು.

ಉಗಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಾವಾಸ್ರವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ದ್ರವ್ಯಬಂಧದ ನಿರ್ಮಿತ್ತ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಭಾವಬಂಧದ ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಭಾವಾಸ್ರವ ಅನ್ನವರು.

ಉಗಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯಾಸ್ರವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ದ್ರವ್ಯಬಂಧದ ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಭಾವಬಂಧದ ನಿರ್ಮಿತ್ತ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯಾಸ್ರವ ಅನ್ನವರು.

ಉಗಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧ ಮತ್ತು ಅನುಭಾಗಬಂಧ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಾದಾನ ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತ - ಅನೇಕ ಭೇದರೂಪ ಕಾರ್ಮಾಣ ಸ್ಯಂಥದ ಸಂಬಂಧವು ಆತ್ಮದೊಡನೆ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧ ಅನ್ನವರು. ಮತ್ತು ಅದೇ ಸ್ಯಂಥದೊಳಗಿನ ಫಲದಾನಶಕ್ತಿಯ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ (ನ್ಯಾನಾಧಿಕ್ಯಕ್ಕೆ) ಅನುಭಾಗಬಂಧ ಅನ್ನವರು.

ಉಗಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸರ್ವ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧಗಳ ಕಾರಣವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯೋಗ ಆಗಿರುವದೋ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೇನಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಉಂಟೋ?

ಉತ್ತರ :- ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಉಪಾದಾನ ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತ ನಾನಾಪ್ರಕಾರಗಳ ಭೋಜನಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನು ಹ್ಯಾಗೆ ಹಸ್ತದ್ವಾರದಿಂದ ಇಚ್ಛಾವಿಶೇಷಪೂರ್ವಕ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಬರೇ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಉದರನಿರ್ವಹದ ಪೂರ್ತೆ ಭೋಜನ ಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಣಮಾಡುತ್ತಾನೆ,

ಹಾಗೆ ಈ ಜೀವವು ಕಷಾಯಗಳ ಅಭಾವವಿರುವಾಗ ಯೋಗದಿಂದ ಕೇವಲ ಸಾತಾವೇದನೀಯರೂಪ ಕರ್ಮವನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಅದೇ ಯೋಗವು ಯಾವದೊಂದು ಕಷಾಯವಿಶೇಷದಿಂದ ಅನುರಂಜಿತವಾದರೆ, ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧಗಳ ಕಾರಣಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಆಸ್ರವಗಳಲ್ಲಿ ಇಗ್ರ. ಪ್ರಶ್ನ :- ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧಗಳ ಕಾರಣಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಆಸ್ರವಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಐದು ಭೇದಗಳು ಅವು :- ೧. ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ, ೨. ಅವಿರತಿ, ೩. ಪ್ರಮಾದ, ೪. ಕಷಾಯ, ೫. ಯೋಗ.

ಉಗ್ರ. ಪ್ರಶ್ನ :- ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉದಯದಿಂದ ಅಯಾಧಿಕ ದೇವದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇವಬುದ್ಧಿ, ಅತತ್ಪರಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ಪರಬುದ್ಧಿ, ಅಧಮರ್ಮದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಪರೀತಾಭಿನಿವೇಶರೂಪ ಜೀವದ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ ಅನ್ನವರು.

ಉಗ್ರ. ಪ್ರಶ್ನ :- ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ಐದು ಭೇದಗಳು ಅವು :- ೧. ಬಹಾಂತಿಕಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ, ೨. ವಿಪರೀತ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ, ೩. ಸಂಶಯಿಕ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ, ೪. ಅಜ್ಞಾನಿಕ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ, ೫. ವೈನಯಿಕ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ.

ಉಗ್ರ. ಪ್ರಶ್ನ :- ಬಹಾಂತಿಕ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಿ ಇವುಗಳಿಗೆ "ಇವು ಹೀಗೇ ಇರುವವು ಅನ್ಯಪ್ರಕಾರದವು ಇರುವದಿಲ್ಲ" ಇತ್ಯಾದಿ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ ಅನ್ನವರು. ಉದಾ:- ಚೌಧ್ರ ಮತಾನುಯಾಯಿಯು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಕ್ಷಣಿಕವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಉಗ್ರ. ಪ್ರಶ್ನ :- ವಿಪರೀತಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪರಿಗ್ರಹವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುವಂಥ ನಿಗ್ರಂಥರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕೇವಲಿಗಳು ಕವಳಾಹಾರವನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಶ್ರದ್ಧಾನವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ ಅನ್ನವರು.

ಉಗ್ರ. ಪ್ರಶ್ನ :- ಸಂಶಯಿಕ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ್ವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಹಿಂಸಾಲಕ್ಷಣವು ಇರುವದೋ ಇಲ್ಲೋ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿವಿಧತ್ವ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ

ಸಂಶಯಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ ಅನ್ವಯವರು.

ಉಚ್ಚ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಜ್ಞಾನಿನ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಿತಾಹಿತ ವಿವೇಕದ ಏನೂ ಸದ್ಗ್ಯಾಪ ಇರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾನಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ ಅನ್ವಯವರು. ಉದಾ:- ಪಶುವಧವು ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಉಚ್ಚ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವೈನಯಿಕ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಸರ್ವದೇವ ಮತ್ತು ಸರ್ವಧರ್ಮ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತ್ವವೇ ಇರುವದೆಂದು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ವೈನಯಿಕ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ ಅನ್ವಯವರು.

ಉಚ್ಚ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಿರತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಹಿಂಸಾದಿ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಮನ ಇವುಗಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗುವದೇ ಅವಿರತಿ ಎನಿಸುವದು.

ಉಚ್ಚ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅವಿರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಮೂರು ಅವು :- ೧. ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಕಷಾಯೋದಯಜನಿತ,
೨. ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಕಷಾಯೋದಯಜನಿತ, ೩. ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಕಷಾಯೋದಯಜನಿತ.

ಉಚ್ಚ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಮಾದ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಸಂಜ್ಞಾಲನ ಮತ್ತು ನೋಕಷಾಯ ಇವುಗಳ ತೀವ್ರ ಉದಯದಿಂದ, ನಿರತಿಚಾರ ಚಾರಿತ, ಪಾಲನೆಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾಹ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು, ಮತ್ತು ಸ್ವಸ್ವರೂಪದ ಅಸಾವಧಾನತ್ವ ಇರುವುದು, ಇದೇ ಪ್ರಮಾದ ಎನಿಸುವದು.

ಉಚ್ಚ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಮಾದದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿನ್ಯೇದು ಅವು :- ವಿಕಢಾ ೪, (ಸ್ತ್ರೀಕಥೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಥೆ, ಭೋಜನಕಥೆ, ರಾಜಕಥೆ) ಕಷಾಯ ೪, (ಸಂಜ್ಞಾಲನದ ತೀವ್ರೋದಯದಿಂದ ಜನಿತವಾದ ಕೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ) ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯ ೫, ನಿದ್ರಾ ೧, ಸ್ವೇಹ ೧. ಹಿಂಗ ಪ್ರಮಾದದಲ್ಲಿ ೧೫ ವಿಧ.

ಉಚ್ಚ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಷಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಸಂಜ್ಞಾಲನ ಮತ್ತು ನೋಕಷಾಯ ಇವುಗಳ ಮಂದ ಉದಯದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಆತ್ಮದ ವಿಭಾವ ಪರಿಣಾಮ ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಕಷಾಯ ಅನ್ವಯವರು.

ಇಂದ್ರಿಯ ಅಂದರೆನು?

ಇಂದ್ರಿಯ :- ಯೋಗ ಅಂದರೆನು? ಮತ್ತು ವಚನವರ್ಗಣಾ ಲತ್ತರ :- ಮನೋವರ್ಗಣಾ, ಕಾಯವರ್ಗಣಾ, ಮತ್ತು ವಚನವರ್ಗಣಾ ಇವುಗಳ ಅವಲಂಬನದಿಂದ, ಕರ್ಮನೋ ಕರ್ಮವನ್ನು ಗ್ರಹಣಮಾಡುವ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕಾರದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಯೋಗ ಅನ್ನವರು.

ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕಾರದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಯೋಗ ಅನ್ನವರು.

ಇಂದ್ರಿಯ :- ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು? ಲತ್ತರ :- ಹದಿನ್ಯೇದು ಅವು :- ಮನೋಯೋಗ ೧, (ಸತ್ಯಮನೋಯೋಗ, ಅಸತ್ಯಮನೋಯೋಗ, ಲಭಯಮನೋಯೋಗ, ಮತ್ತು ಅನುಭಯಮ ಅಸತ್ಯಮನೋಯೋಗ), ಕಾಯಯೋಗ ೨, (ಜೈದಾರಿಕ, ಜೈದಾರಿಕಮಿಶ್ರ, ವೃಕ್ಷಿಯಕ, ನೋಯೋಗ), ಆಹಾರಕ, ಆಹಾರಮಿಶ್ರ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಣ) ವಚನ ವೃಕ್ಷಿಯಕಮಿಶ್ರ, ಆಹಾರಕ, ಆಹಾರಮಿಶ್ರ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಣ) ವಚನ ಯೋಗ ೩, (ಸತ್ಯವಚನಯೋಗ, ಅಸತ್ಯವಚನಯೋಗ, ಲಭಯವಚನಯೋಗ ಹಾಗೂ ಅನುಭಯವಚನಯೋಗ).

ಇಂದ್ರಿಯ :- ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿರುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿನಾರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು. ಅವು :- ೧. ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ, ೨. ಹುಂಡಕಸಂಸ್ಥಾನ, ೩. ನಪುಂಸಕವೇದ, ೪. ನರಕಗತಿ, ೫. ನರಕಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕ, ೬. ನರಕಾಯ, ೭. ಅಸಂಪೂರ್ಪ್ತ ಸೃಪಾಟಕಾ ಸಂಹನನ, ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿ, (ಆ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ, ಇ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ, ೧೦ ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ, ೧೧ ಚತುರಿಂದ್ರಿಯ) ೧೨ ಸ್ಥಾವರ, ೧೩ ಆತ್ಮಪ, ೧೪ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ೧೫ ಅಪಯಾಸಪ್ತ, ಮತ್ತು ೧೬ ಸಾಧಾರಣ.

ಇಂದ್ರಿಯ :- ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಕಣಾಯೋದಯಜನಿತ ಅವಿರತಿಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧವಾಗುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಇಪ್ಪತ್ತೆಂದು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು. ಅವು :- ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ ಕೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ, ಸ್ತುನಗೃದ್ಧಿ, ನಿದ್ರಾ ನಿದ್ರಾ, ಪ್ರಚಲಾ ಪ್ರಚಲಾ, ದುಭ್ರಗ, ದುಃಸ್ವರ, ಅನಾದೇಯ, ಅಪ್ರಶಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿ, ಸ್ತ್ರೀವೇದ, ನೀಜಗೋತ್ರ, ತಿಯಂಗ್ಗತಿ, ತಿಯಂಗ್ಗತಾನುಪೂರ್ವಿಕ, ತಿಯಂಗ್ಗಾಯು, ಉದ್ಯೋತ, ಸಂಸ್ಥಾನ ೪ (ನೃಗೋಧ, ಸ್ವಾತಿ, ಕುಬ್ಜಕ, ವಾಮನ) ಸಂಹನನ ೪ (ವಜ್ರನಾರಾಚ, ವಾರಾಚ, ಅಧ್ಯನಾರಾಚ ಮತ್ತು ಕೇಲಿತ) ೫೧ ಒಟ್ಟು ೨೫.

ಇಂದ್ರಿಯ :- ಅಪ್ರತಾಂಶಾನಾವರಣಕಣಾಯೋದಯಜನಿತ

ಅವಿರತಿಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು. ಅವು :-
ಅಪರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ,
ಮನುಷ್ಯಗತಿ, ಮನುಷ್ಯಗತ್ಯಾನಪೂರ್ವ, ಮನುಷ್ಯಯು, ದೈದಾರಿಕಶರೀರ,
ದೈದಾರಿಕಾಂಗೋಪಾಂಗ ಮತ್ತು ವಸ್ತು ಮಹಿಳಾರಾಚಸಂಹನನ.

ಉಂಟ. ಪ್ರಶ್ನ :- ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಕಾಯೋದಯಜನಿತ ಅವಿರತಿಯಿಂದ
ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು. ಅವು :-
ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ.

ಉಂಟ. ಪ್ರಶ್ನ :- ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಆರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು ಅವು :- ಅಸ್ತಿರ, ಅಶುಭ,
ಅಸಾತಾವೇದನೀಯ, ಅಯಶಃಕೀರ್ತಿ, ಆರತಿ ಮತ್ತು ಶೋಕ.

ಉಂಟ. ಪ್ರಶ್ನ :- ಕಾಯಾಗಳ ಉದಯದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಬಂಧವಾಗುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಐವತ್ತೆಂಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು. ಅವು :- ದೇವಾಯು,
ನಿದ್ರಾ, ಪ್ರಚಲಾ, ತೀರ್ಥಂಕರ, ನಿಮಾಣ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಹಾಯೋಗತಿ,
ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿ, ತೈಜಸ ಶರೀರ, ಕಾಮಾಣ ಶರೀರ, ಆಹಾರಕ
ಶರೀರ, ಆಹಾರಕಾಂಗೋಪಾಂಗ, ಸಮಚತುರಸ್ಸಸಂಸ್ಥಾನ, ವೈಕ್ರಿಯಕ
ಶರೀರ, ವೈಕ್ರಿಯಕಾಂಗೋಪಾಂಗ, ದೇವಗತಿ, ದೇವಗತ್ಯಾನಪೂರ್ವ,
ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧ, ಸ್ವರ್ಥ, ಅಗುರಲಫು, ಉಪಘಾತ, ಪರಘಾತ,
ಉಳ್ಳಾಸ, ತ್ರಸ, ಬಾದರ, ಪಯಾಪ್ತ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ, ಸ್ವಿರ, ಶುಭ, ಸುಭಗ,
ಸುಸ್ವರ, ಆದೇಯ, ಹಾಸ್ಯ, ರತಿ, ಜುಗುಪ್ಪಾ, ಭಯ, ಪುರುಷವೇದ,
ಸಂಜ್ಞಲನ ಕೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ, ಮತಿಜ್ಞಾನಾವರಣ,
ಶುತ್ತಜ್ಞಾನಾವರಣ, ಅವಧಿಜ್ಞಾನಾವರಣ, ಮನಃಪಯಾಯಜ್ಞಾನಾವರಣ,
ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾವರಣ, ಚಕ್ಷುರ್ಥಾನಾವರಣ, ಅಚಕ್ಷುರ್ಥಾನಾವರಣ,
ಅವಧಿರ್ಥನಾವರಣ, ಕೇವಲದರ್ಥನಾವರಣ, ದಾನಾಂತರಾಯ,
ಭೋಗಾಂತರಾಯ, ಉಪಭೋಗಾಂತರಾಯ, ವೀಯಾಂತರಾಯ,
ಲಾಭಾಂತರಾಯ, ಯಶಸ್ವಿತೀರ್ಥ, ಮತ್ತು ಉಚ್ಚಗೋತ್ರ, ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ
ಇಲ ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧಗಳು.

ಉಳಿಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯೋಗದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಬಂದು ಅಸಾತಾವೇದನೀಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಳಿಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸರ್ವ ಕರ್ಮಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಇದ್ದು, ಆ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಕಾರಣಗಳು ಇಂಥಂತೆಯವು; ಉಳಿದ ಏಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಏನಾದವು?

ಉತ್ತರ :- ಸ್ವಶಾದಿ ಇಂಥಂತೆಯವು ಸ್ವಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಇ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು

ಉತ್ತರ :- ಸ್ವಶಾದಿ ಇಂಥಂತೆಯವು ಸ್ವಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಕಡಿಮೆಯಾದವು; ಮತ್ತು

ಗ್ರಹಣಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಕಡಿಮೆಯಾದವು; ಮತ್ತು

ಈದು ಶರೀರಗಳ ಈದು ಬಂಧನಗಳನ್ನೂ, ಇದು ಸಂಘಾತಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಹಣ

ವಾದ ಶರೀರಗಳ ಈದು ಬಂಧನಗಳನ್ನೂ, ಇದು ಸಂಘಾತಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಹಣ

ವಾದ ಶರೀರಗಳ ಈದು ಬಂಧನಗಳನ್ನೂ, ಇದು ಸಂಘಾತಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಹಣ

ಸಮ್ಯಗ್ರಾಮಿಧ್ಯಾತ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಮ್ಯಗ್ರಾಪ್ರಕೃತಿ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ

ಬಂಧವಾಗುವದಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇವರಡು ಕಡಿಮೆ; ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಏಂ

ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸಮ್ಯಗ್ರಾದೃಷ್ಟಿಜೀವವು ಪೂರ್ವಬದ್ಧ

ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ

ಈ ಎರಡು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಾದುಭಾಂವವಿರುವದು. ಅಂತೇ ಪುನಃ ಅದರ

ಬಂಧವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಉಳಿಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯಸ್ರವದ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಆವು :- ೧. ಸಾಂಪರಾಯಿಕ, ೨. ಈಯಾಂ ಪಥ.

ಉಳಿಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಂಪರಾಯಿಕ ಆಸ್ರವ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮಪರಮಾಣಗಳು ಜೀವಿಗಳ ಕಷಾಯಭಾವಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಆತ್ಮದೊಳಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಅಪಸ್ಥಿನಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೇಯೋ, ಆ ಕರ್ಮಪರಮಾಣಗಳ ಆಸ್ರವಕ್ಕೆ ಸಾಂಪರಾಯಿಕ ಆಸ್ರವ ಅನ್ನತ್ವಾರೆ.

ಉಳಿಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈಯಾಂಪಥ ಆಸ್ರವ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರ್ಮಪರಮಾಣಗಳ ಬಂಧ, ಉದಯ ಹಾಗೂ ನಿಜರಾ, ಈ ಮೂರೂ ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗುವವೋ, ಆ ಕರ್ಮಪರಮಾಣಗಳ ಆಸ್ರವಕ್ಕೆ ಈಯಾಂಪಥ ಆಸ್ರವ ಅನ್ನವರು.

ಉಳಿಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಕಾರದ ಆಸ್ರವಗಳ ಸ್ವಾಮಿಯಾರು?

ಉತ್ತರ :- ಸಾಂಪರಾಯಿಕ ಆಸ್ರವದ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕಷಾಯಯುಕ್ತ ಆತ್ಮ, ಮತ್ತು ಈಯಾಂಪಥ ಆಸ್ರವದ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕಷಾಯರಹಿತ ಆತ್ಮ.

ಳಳಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪುಣ್ಯಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಪಾಪಾಸ್ವರಗಳ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವು.

ಉತ್ತರ :- ಶುಭಯೋಗವು ಪುಣ್ಯಸ್ವರೂಪದ ಹಾಗೂ ಅಶುಭಯೋಗವು ಪಾಪಾಸ್ವರದ ಕಾರಣಗಳಾಗಿರುವವು.

ಳಳಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶುಭಯೋಗ ಮತ್ತು ಅಶುಭಯೋಗ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಾತ್ಮಕ?

ಉತ್ತರ :- ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂದುಂಟಾದ ಆಸ್ರವಕ್ಕೆ ಶುಭಯೋಗವೆಂತಲೂ, ಅಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂದುಂಟಾದ ಆಸ್ರವಕ್ಕೆ ಅಶುಭಯೋಗವೆಂತಲೂ ಅನ್ವಯವರು.

ಳಳಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶುಭಯೋಗವಿದ್ವಾಗ ಜೀವಕ್ಕೆ ಪಾಪಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಸ್ರವವು ಆಗುವದೋ ಇಲ್ಲವೋ?

ಉತ್ತರ :- ಆಗುತ್ತದೆ.

ಳಳಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಗುತ್ತವೆಂದು ಅಂದಮೇಲೆ, ಶುಭಯೋಗವು ಪಾಪಾಸ್ವರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಿಣಾಯವಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಉತ್ತರ :- ನಿಣಾಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ, ಯಾವಾಗ ಜೀವದಲ್ಲಿ ಶುಭಯೋಗವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೋ, ಆಗ ಪುಣ್ಯಪ್ರಕೃತಿಯೋಳಿಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅನುಭಾಗ ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಪಾಪಪ್ರಕೃತಿಯೋಳಿಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಅನುಭಾಗ ಇವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಯಾವಾಗೀ ಅಶುಭಯೋಗವು ಇರುವದೋ, ಆಗ್ನೇ ಪಾಪಪ್ರಕೃತಿಯೋಳಿಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅನುಭಾಗ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ತತ್ವಾರ್ಥಸೂತ್ರದೋಳಿಗಿನ ಅರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಆಸ್ರವಗಳ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ "ತತ್ವದೋಷನಿನ್ನವಾದಿಕ" ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಅದರ ಅಭಿಪೂರ್ಯವಾದರೂ ಇದೇ ಇರುವದು. ಅಂದರೆ ಆಯಾ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಆಯಾ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಅನುಭಾಗಗಳು ಅಧಿಕಾಧಿಕ ಬೀಳುವವು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ತಿಳಿಯಿದ್ದರೆ, ಎರಡನೆಯ ಯಾವ ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ ಪಾಪಕೃತಿಗಳ ಆಸ್ರವ ಹತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದವರೆಗೆ ಹೇಳಿರುವದೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಬರುವದು, ಅಥವಾ ಶುಭಯೋಗದ ಅಭಾವದ ಪ್ರಸಂಗವು ಪೂರ್ಪುವಾಗುವದು. ಯಾಕಂದರೆ ಶುಭಯೋಗವು ಹತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಬಹಳ ಮೊದಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಉನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಉಜಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀವದ ಅಸಾಧಾರಣ ಭಾವಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಐದು ಅವು :- ೧. ಬೈಪಶಮಿಕ, ೨. ಕ್ಷಾಯಿಕ, ೩.

ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮಿಕ, ೪. ಬೈದಯಿಕ, ೫. ಪಾರಿಣಾಮಿಕ.

ಉಜಗ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬೈಪಶಮಿಕಭಾವ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಭಾವವು ಯಾವದಾದರೂಂದು ಕರ್ಮದ ಉಪಶಮದಿಂದಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೈಪಶಮಿಕಭಾವ ಅನ್ನವರು.

ಉಜಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ಷಾಯಿಕಭಾವ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಭಾವವು ಯಾವದೊಂದು ಕರ್ಮಕ್ಕೂರುದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೋ, ಆ ಭಾವಕ್ಕೆ ಕ್ಷಾಯಿಕಭಾವ ಅನ್ನವರು.

ಉಜಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮಿಕಭಾವ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಭಾವವು ಕರ್ಮದ ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮಿಕಭಾವ ಅನ್ನವರು.

ಉಜಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬೈದಯಿಕಭಾವ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಭಾವವು ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೈದಯಿಕಭಾವ ಅನ್ನವರು.

ಉಜಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪಾರಿಣಾಮಿಕಭಾವ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಭಾವವು ಉಪಶಮ, ಕ್ಷಯ, ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮ ಹಾಗೂ ಉದಯ ಇವುಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನ ಹಿಡಿಯದೆ, ಕೇವಲ ಜೀವದ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಆಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪಾರಿಣಾಮಿಕಭಾವ ಅನ್ನವರು.

ಉಜಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬೈಪಶಮಿಕ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳಿರುವವು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಅವು :- ೧. ಸಮೃಕ್ತಭಾವ, ೨. ಚಾರಿತ್ರಭಾವ.

ಉಜಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ಷಾಯಿಕ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳಿರುವವು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂಬತ್ತು ಭೇದಗಳು ಅವು :- ೧. ಕ್ಷಾಯಿಕ ಸಮೃಕ್ತ, ೨. ಕ್ಷಾಯಿಕಚರಿತ್ರ, ೩. ಕ್ಷಾಯಿಕದಶನ, ೪. ಕ್ಷಾಯಿಕಜ್ಞಾನ, ೫. ಕ್ಷಾಯಿಕದಾನ, ೬. ಕ್ಷಾಯಿಕಲಾಭ, ೭. ಕ್ಷಾಯಿಕಭೋಗ, ೮. ಕ್ಷಾಯಿಕ ಉಪಭೋಗ, ೯. ಕ್ಷಾಯಿಕ ವೀರ್ಯ.

ಉಜಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮಿಕ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿನೆಂಟು ಅವು :- ೧. ಸಮೃಕ್ತ, ೨. ಚಾರಿತ್ರ, ೩.

ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನ, ೪. ಅಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನ, ೫. ಅವಧಿರ್ದರ್ಶನ, ೬.
ದೇಶಸಂಯಮ, ೭. ಮತಿಜ್ಞಾನ, ೮. ಶೃಂತಿಜ್ಞಾನ, ೯. ಅವಧಿಜ್ಞಾನ, ೧೦.
ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನ, ೧೧. ಕುಮತಿಜ್ಞಾನ, ೧೨. ಕುಶೃಂತಿಜ್ಞಾನ, ೧೩.
ಕುಲಾವಧಿಜ್ಞಾನ, ೧೪. ದಾನ, ೧೫. ಲಾಭ, ೧೬. ಭೋಗ, ೧೭.
ಉಪಭೋಗ ಮತ್ತು ೧೮. ವೀರ್ಯ.

ಇಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹೈದರಿಕ ಭಾವಗಳು ಎಷ್ಟು ಇರುವವು?

ಉತ್ತರ : - ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಅವು :- ಗತಿ ೪, ಕಷಾಯ ೪, ಲಿಂಗ ೨,
ಮಿಥ್ಯಾರ್ಥನ ರ, ಅಜ್ಞಾನ ರ, ಅಸಂಯಮ ರ, ಅಸಿದ್ಧತ್ವ ರ, ಲೇಶ್ಯ
೬ (ಪೀತ, ಪದ್ಮ, ಶುಕ್ಲ, ಕೃಷ್ಣ, ನೀಲ, ಕಾಪೂತ).

ಇಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪಾರಿಣಾಮಿಕ ಭಾವಗಳು ಎಷ್ಟು ಇರುವವು?

ಉತ್ತರ : - ಮೂರು ಅವು :- ೧. ಜೀವತ್ವ, ೨. ಭವತ್ವ, ೩. ಅಭವತ್ವ.

ಇಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲೇಶ್ಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಕಷಾಯಗಳ ಉದಯದಿಂದ ಅನುರಂಜಿತವಾದ
ಯೋಗಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಭಾವಲೇಶ್ಯ ಎಂತಲೂ, ಶರೀರದ ಪೀಠಪದ್ಮಾದಿ
ವರ್ಣಗಳಿಗೆ ದ್ರವ್ಯಲೇಶ್ಯ ಎಂತಲೂ ಅನ್ನವರು.

ಇಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಯೋಗ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ : - ಜೀವದ ಲಕ್ಷಣಸ್ವರೂಪಿ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಇರುವಂಥ
ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಅನ್ನವರು.

ಇಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಎರಡು ಅವು :- ೧. ದರ್ಶನೋಪಯೋಗ, ೨.
ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗ.

ಇಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದರ್ಶನೋಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ನಾಲ್ಕು ಅವು :- ೧. ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನ, ೨. ಅಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನ,
೩. ಅವಧಿರ್ದರ್ಶನ, ೪. ಕೇವಲರ್ದರ್ಶನ.

ಇಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಎಂಟು ಅವು :- ೧. ಮತಿ ಜ್ಞಾನ, ೨. ಶೃಂತಿಜ್ಞಾನ, ೩.
ಅವಧಿಜ್ಞಾನ, ೪. ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನ, ೫. ಕೇವಲಜ್ಞಾನ, ೬.
ಕುಮತಿಜ್ಞಾನ, ೭. ಕುಶೃಂತಿಜ್ಞಾನ, ೮. ಕುಲಾವಧಿಜ್ಞಾನ.

ಇಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಜ್ಞಾ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಅಭಿಲಾಷೆಗೆ (ಇಚ್ಛೆಗೆ) ಸಂಜ್ಞೋ ಅನ್ನವರು.

ಉತ್ತರ :- ಅಭಿಲಾಷೆಗೆ (ಇಚ್ಛೆಗೆ) ಸಂಜ್ಞೋಯಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಭೇದಗಳುಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಜ್ಞೋಯಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಭೇದಗಳುಂಟು? ೧. ಆಹಾರ, ೨. ಭಯ, ೩. ಮೈಥುನ, ೪.

ಪರಿಗ್ರಹ.

ಉತ್ತರ :- ಮಾರ್ಗಣಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಯಾವ ಧರ್ಮವಿಶೇಷಗಳಿಂದ ಜೀವದ ಅನ್ನೇಷಣವು (ಶೋಧವು) ವಾಡಲ್ಪಡುವದೋ, ಆಯಾ ಧರ್ಮವಿಶೇಷಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗಣಾ ಅನ್ನವರು.

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಾರ್ಗಣಾದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿನಾಲ್ಕು ಅವು :- ಗತಿ, ಇಂದಿರಿಯ, ಕಾಯ, ಯೋಗ, ವೇದ, ಕಷಾಯ, ಚ್ಛಾನ, ಸಂಯಮ, ದರ್ಶನ, ಲೇಶಾ, ಭವ್ಯತ್ವ, ಸಮೃಕ್ತ, ಸಂಜ್ಞಾತ್ವ ಮತ್ತು ಆಹಾರ.

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಗತಿನಾಮಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪರಯಾಯವಿಶೇಷ ಪೂರ್ಪಿಯಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಗತಿ ಅನ್ನವರು.

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಅವು :- ನರಕಗತಿ, ತಿಯಂಚಗತಿ, ಮನುಷ್ಯಗತಿ, ದೇವಗತಿ.

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಇಂದಿರಿಯ ಅಂದರೇನು ?

ಉತ್ತರ :- ಆತ್ಮದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ (ಚಿನ್ನಕ್ಕೆ) ಇಂದಿರಿಯ ಅನ್ನವರು.

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಇಂದಿರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಅವು :- ೧. ದ್ರವ್ಯೇಂದ್ರಿಯ, ೨. ಭಾವೇಂದ್ರಿಯ.

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯೇಂದ್ರಿಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ನಿರ್ವ್ಯಾತಿ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣ ಇವುಗಳಿಗೆ ದ್ರವ್ಯೇಂದ್ರಿಯ ಅನ್ನವರು.

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿರ್ವ್ಯಾತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಚನೆಗೆ ನಿರ್ವ್ಯಾತಿ ಅನ್ನವರು.

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿರ್ವ್ಯಾತಿಯಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಅವು :- ೧. ಬಾಹ್ಯ, ೨. ಅಭ್ಯಂತರ.

ಉ೨೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಾಹ್ಯನಿರ್ವರ್ತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಆಕಾರಸ್ಥರೂಪಿಯಾದ ಪುದ್ದಲದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕಾರದ ರಚನೆಗೆ ಬಾಹ್ಯನಿರ್ವರ್ತಿ ಅನ್ಮಾವರು.

ಉ೨೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಭ್ಯಂತರ ನಿರ್ವರ್ತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಆತ್ಮದ ವಿಶುದ್ಧಪ್ರದೇಶಗಳ ಇಂದ್ರಿಯಾಕಾರಗಳ ರಚನೆಗೆ ಅಭ್ಯಂತರ ನಿರ್ವರ್ತಿ ಅನ್ಮಾವರು.

ಉ೨೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಕರಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಯಾವದು ನಿರ್ವರ್ತಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಕರಣ ಅನ್ಮಾವರು.

ಉ೨೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಕರಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ : - ಎರಡು ಅವು : - ೧. ಅಭ್ಯಂತರ ಮತ್ತು ೨. ಬಾಹ್ಯ.

ಉ೨೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಭ್ಯಂತರ ಉಪಕರಣ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ಮಾವರು?

ಉತ್ತರ : - ಕಣ್ಣಾಳಗಿನ ಕಪ್ಪು, ಬಿಳೆ ಗೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಸರ್ವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೊಳಗೆ ಯಾವದು ನಿರ್ವರ್ತಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರ ಉಪಕರಣ ಅನ್ಮಾವರು.

ಉ೨೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಾಹ್ಯೋಪಕರಣ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಕಣ್ಣಾಳಗಿನ ಪಾಪುದಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಂತೆ ಯಾವದು ನಿರ್ವರ್ತಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಹ್ಯೋಪಕರಣ ಅನ್ಮಾವರು.

ಉ೨೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭಾವೇಂದ್ರಿಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಲಬ್ಧ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗ ಇವಕ್ಕೆ ಭಾವೇಂದ್ರಿಯ ಅನ್ಮಾವರು.

ಉ೨೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲಬ್ಧ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಜ್ಞಾನಾವರಣ ಕರ್ಮಗಳ ಕ್ಷಯೋಪಶಮಕ್ಕೆ ಲಬ್ಧ ಅನ್ಮಾವರು.

ಉ೨೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಯೋಗ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಕ್ಷಯೋಪಶಮಹೇತುಕ ಚೈತನ್ಯದ ಪರಿಣಾಮ ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವನ್ನಾವರು.

ಉ೨೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ರವ್ಯೇಂದ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ : - ಇದು ಅವು : - ೧. ಸ್ವರ್ತ, ೨. ರಸನ, ೩. ಘಾರಣ, ೪. ಚಕ್ಷು, ೫. ಶೋರ್ತ.

ಇತ್ಯ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ವರ್ತೇಂದ್ರಿಯ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ದ್ವಾರದಿಂದ ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ವರ್ತಗಳ
ಜ್ಞಾನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ತೇಂದ್ರಿಯ ಅನ್ಮಾವರು.

ಇತ್ಯ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ರಸನೇಂದ್ರಿಯ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ದ್ವಾರದಿಂದ ಏದು ಪ್ರಕಾರದ ರಸಗಳ (ಸ್ವಾದಗಳ)
ಜ್ಞಾನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ರಸನೇಂದ್ರಿಯ ಅನ್ಮಾವರು.

ಇತ್ಯ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಫ್ಲಾಷೇಂದ್ರಿಯ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ದ್ವಾರದಿಂದ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರದ ಗಂಧಗಳ
ಜ್ಞಾನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಫ್ಲಾಷೇಂದ್ರಿಯ ಅನ್ಮಾವರು.

ಇತ್ಯ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಚೆಕ್ಕುರಿಂದ್ರಿಯ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ದ್ವಾರದಿಂದ ಏದು ಪ್ರಕಾರದ ವರ್ಣಗಳ (ಬಣ್ಣಗಳ)
ಜ್ಞಾನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಚೆಕ್ಕುರಿಂದ್ರಿಯ ಅನ್ಮಾವರು.

ಇತ್ಯ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ದ್ವಾರದಿಂದ ಏಳು ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ವರಗಳ
ಜ್ಞಾನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಶೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯ ಅನ್ಮಾವರು.

ಇತ್ಯ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಾವ ಯಾವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಇಂದಿಯಗಳು
ಇರುವವು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರಾಣಿ, ಆಪ್ತ, ತೇಜ, ವಾಯು ಮತ್ತು ವನಸ್ಪತಿ ಈ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ
ಸ್ವರ್ತೇಂದ್ರಿಯ ಒಂದೇ ಇರುವದು. ಕ್ರಮಿ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ್ತ
ಹಾಗೂ ರಸನ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಇಂದಿಯಗಳು ಇರುವವು. ಇರುವೆ
ಮೊದಲಾದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ್ತ, ರಸನ, ಫ್ಲಾಷಾಗಳೆಂಬ ಮೂರು
ಇಂದಿಯಗಳು ಇರುವವು, ಭ್ರಮಂತ, ವುಕ್ಕಿಕಾದಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ
ಶೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯದ ಹೊರತು ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಇಂದಿಯಗಳು ಇರುವವು.
ಕುದುರೆ ಮೊದಲಾದ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ, ದೇವ, ನಾರಕಿ ಈ
ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಏದು ಇಂದಿಯಗಳು ಇರುವವು.

ಇತ್ಯ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ತೃಸುಸ್ವಾವರ ನಾಮಕಮ್ರದ ಉದಯದಿಂದ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ
ಪ್ರದೇಶಸಮಾಹಾವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯ ಎಂದು
ಅನ್ಮಾವರು.

ಇ೯೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ತ್ರಿಸ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ತ್ರಿಸನಾಮಕ ನಾಮಕಮ್ರದ ಉದಯದಿಂದ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ, ಶ್ರೀಂದ್ರಿಯ, ಚತುರಿಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಕೊಳ್ಳುವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ತ್ರಿಸ ಅನ್ಮಾವರು.

ಇ೯೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ಥಾವರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಸ್ಥಾವರವೆಂಬ ನಾಮಕಮ್ರದ ಉದಯದಿಂದ ಪೃಥಿವ್ಯ, ಆಪ್, ತೇಜ, ವಾಯು ಮತ್ತು ವನಸ್ಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಪಡೆಯುವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾವರ ಅನ್ಮಾತ್ಮಾರೆ.

ಇ೯೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಾದರ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ಮಾವರು?

ಉತ್ತರ :- ಪೃಥಿವ್ಯ ವೋದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಯಾವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಾಗುವದೋ, ಅಥವಾ ಯಾವವು ಸ್ವತಃ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ (ತಡೆ, ಅಡ್ಡಿ) ಮಾಡುತ್ತವೆಯೋ, ಅಂಥ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಬಾದರ ಅನ್ಮಾತ್ಮಾರೆ.

ಇ೯೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ಸ್ವತಃ ಪೃಥಿವ್ಯ ವೋದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅನ್ಮಾವರು.

ಇ೯೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವನಸ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಅವು :- ೧. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ್ತು ೨. ಸಾಧಾರಣ.

ಇ೯೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ಮಾತ್ಮಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಸ್ಥಾಮಿ ಇರುವನೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿ ಅನ್ಮಾವರು.

೧೦೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಧಾರಣ ವನಸ್ಪತಿ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ಮಾವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಜೀವಿಗಳ ಆಹಾರ, ಶ್ವಾಸೋಬ್ಧ್ವಾಸ, ಆಯುಷ್ಯ ಹಾಗೂ ಶರೀರ ಇವು ಸಾಧಾರಣ (ಸರಿ ಅಥವಾ ಒಂದು) ವಾಗಿರುವವೋ, ಅವಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ವನಸ್ಪತಿ ಅನ್ಮಾವರು.

೧೦೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಅವು :- ೧. ಸಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ, ೨. ಅಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ.

೧೦೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿಯ ಆಶ್ರಯದಿಂದ ಅನೇಕ ಸಾಧಾರಣ ವನಸ್ಪತಿ ಶರೀರಗಳು ಇರುವವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನ್ಮಾವರು.

ಜಂಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ಮಾವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿಯ ಆಶ್ರಯದಿಂದ ಯಾವ ಸಾಧಾರಣ ವನಸ್ಪತಿ ಸಹ ಇರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನ್ಮಾವರು.

ಜಂಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಧಾರಣ ವನಸ್ಪತಿಯು ಸಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆಯೋ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇರುತ್ತದೆಯೋ?

ಉತ್ತರ :- ಪೈದಿಷ್ಟಿ, ಆಪ್, ತೇಜ, ವಾಯು, ಕೇವಲೀಭಗವಾನಾ, ಆಹಾರಕಶರೀರ, ದೇವ ಮತ್ತು ನಾರಕಿ, ಈ ಎಂಟರ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಯಾವತ್ತು ಸಂಸಾರಿ ಜೀವಿಗಳ ಶರೀರಗಳು ಸಾಧಾರಣ ಅಧಾರಣೆ ನಿಗೋಡಾಶ್ರಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಜಂಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಧಾರಣ ವನಸ್ಪತಿಯ (ನಿಗೋಡದ) ಭೇದಗಳಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಆವು :- ೧. ನಿತ್ಯನಿಗೋಡ, ೨. ಇತರನಿಗೋಡ.

ಜಂಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿತ್ಯನಿಗೋಡ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಜೀವಿಗೆ ನಿಗೋಡದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಪರ್ಯಾಯವು ಎಂದೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಮುಂದಾದರೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿತ್ಯನಿಗೋಡ ಅನ್ಮಾವರು.

ಜಂಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಇತರನಿಗೋಡ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ನಿಗೋಡದಿಂದ ಹೊರಟು ಬೇರೆ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿ, ಪ್ರನಃ ನಿಗೋಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಇತರನಿಗೋಡ ಅನ್ಮಾವರು.

ಜಂಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಾದರ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹೀಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜೀವಿಗಳುಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ಪೈದಿಷ್ಟಿ, ಆಪ್, ತೇಜ, ವಾಯು, ನಿತ್ಯನಿಗೋಡ, ಹಾಗೂ ಇತರ ನಿಗೋಡ ಇವು ಆರೂ ಬಾದರ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಇವೆರಡೂ ಪ್ರಕಾರದವಿರುವವು. ಉಳಿದವೆಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳು ಬಾದರ ಆಗಿರುವವಲ್ಲದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೆಲ್ಲ.

ಜಂಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯೋಗ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಪುದ್ಗಲವಿವಾಕಿ ಶರೀರ ಹಾಗೂ ಅಂಗೋಪಾಂಗವೆಂಬ ನಾಮಕವು ದುಡಿಯದಿಂದ, ಮತ್ತು ಮನೋವರ್ಗಣಾ, ವಚನವರ್ಗಣಾ, ಕಾಯವರ್ಗಣಾ ಇವುಗಳ ಅವಲಂಬನದಿಂದ, ಕರ್ಮನೋಕರ್ಮ ಗ್ರಹಣವನಾಡುವ ಜೀವಿಯ ಶಕ್ತಿವಿಶೇಷಕ್ಕೆ ಭಾವಯೋಗವನ್ನುವರು. ಇದೇ ಭಾವಯೋಗದ ನಿರ್ಮಿತ್ತದಿಂದ ಆತ್ಮಪ್ರದೇಶವು ಚಂಚಲವಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯೋಗ ಅನ್ನವರು.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿನ್ಯೇದು ಅವು :- ಮನೋಯೋಗ ೪, ವಚನಯೋಗ ೪, ಮತ್ತು ಕಾಯಯೋಗ ೨, ಒಟ್ಟಿಗೆ ೧೫.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವೇದ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ನೋಕಣಾಯದ ದುಡಿಯದಿಂದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಮೈಧುನೇಚ್ಚೆಗೆ ಭಾವವೇದ ಅನ್ನವರು ಮತ್ತು ನಾಮಕವು ದುಡಿಯದಿಂದ ಜೀವಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕಾರದ ಚಿನ್ನಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯೇದ ಅನ್ನವರು.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವೇದದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಮೂರು ಅವು :- ೧. ಸ್ತ್ರೀವೇದ, ೨. ಪುರುಷವೇದ, ೩. ನಾಷಣ್ಯಸಕವೇದ.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಣಾಯ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವದು ಆತ್ಮದ ಸಮೃದ್ಧಿ, ದೇಶಕಾರಿತ್ರ, ಸಕಲಕಾರಿತ್ರ ಮತ್ತು ಯಥಾಭಾಷಾತಚಾರಿತ್ರರೂಪಿ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಘಾತಮಾಡುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಣಾಯ ಅನ್ನವರು.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಣಾಯದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿನಾರು ಅವು :- ಅನಂತಾನಾಬಂಧಿ ೪, ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣೀಯ ೪, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣೀಯ ೪, ಮತ್ತು ಸಂಜ್ಞಲನ ೪.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎಂಟು ಅವು :- ೧. ಮತಿ, ೨. ಶುರೂತ, ೩. ಅವಧಿ, ೪. ಮನಃ ಪರ್ಯಾಯ, ೫. ಕೇವಲ, ೬. ಕುಮತಿ, ೭. ಕುಶುರೂತ, ೮. ಕುಅವಧಿ.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಯಮ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅಹಿಂಸಾದಿ ಇದು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತರ : - ಅಹಿಂಸಾದಿ ಇದು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು, ಕೋಧಾದಿ ಶಯಾಪಥಾದಿ ಇದು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು, ಮನೋಯೋಗಾದಿ ಮೂರು ಕಷಾಯಗಳ ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು, ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವುದು, ಸ್ವರ್ಚನಾದಿ ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವುದು, ಸ್ವರ್ಚನಾದಿ ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಯಮ ಅನ್ನವರು.

ಇಗು. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಯಮಮಾರ್ಗಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಏಳು ಅವು :- ೧. ಸಾಮಾಯಿಕ, ೨. ಭೇದೋಪಸ್ಥಾಪನೆ, ೩. ಪರಿಹಾರವಿಶುದ್ಧಿ, ೪. ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯ, ೫. ಯಥಾಖಾತೆ, ೬. ಸಂಯಮಸಂಯಮ, ೭. ಅಸಂಯಮ.

ಇಗೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದರ್ಶನಮಾರ್ಗಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳುಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಅವು :- ೧. ಚಕ್ಷುದರ್ಶನ, ೨. ಅಚಕ್ಷುದರ್ಶನ, ೩. ಅವಧಿದರ್ಶನ, ಮತ್ತು ೪. ಕೇವಲದರ್ಶನ.

ಇಗೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲೇಶ್ಯಮಾರ್ಗಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ಆರು ಅವು :- ೧. ಕೃಷ್ಣ, ೨. ನೀಲ, ೩. ರಾಮೋತ, ೪. ಪೀತ, ೫. ಪದ್ಮ, ೬. ಶುಕ್ಲ.

ಇಗು. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭವ್ಯಮಾರ್ಗಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಅವು :- ೧. ಭವ್ಯ, ೨. ಅಭವ್ಯ.

ಇಗಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮೃಕ್ತ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ತತ್ವಾರ್ಥದರ್ಶನಯ ಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಸಮೃಕ್ತವು.

ಇಗು. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮೃಕ್ತ ಮಾರ್ಗಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಆರು ಅವು :- ೧. ಉಪಶಮಾಸವ್ಯಕ್ತಿ, ೨. ಕ್ಷಯೋಪಶಮಸಮೃಕ್ತಿ, ೩. ಶ್ವಾಯಿಕಸಮೃಕ್ತಿ, ೪. ಸಮೃಗ್ಂಥಾತ್ಮ, ೫. ಸಾಸಾದನ, ೬. ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ.

ಇಗು. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಜ್ಞಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾತರಲ್ಲಿ ಸಂಜ್ಞೆಯಿರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಜ್ಞಾ ಅನ್ನವರು.

ಇಗು. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಜ್ಞಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ದ್ರವ್ಯವನದ ವಾಗ್ವಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷೆ, ಆದೇಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಂಜ್ಞಾ ಅನ್ನವರು.

ಇಗು. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಜ್ಞಾಮಾರ್ಗಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಅವು :- ೧. ಸಂಜ್ಞೆ, ೨. ಅಸಂಜ್ಞೆ.

೫೭೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಹಾರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಹೈದಾರಿಕಾದಿ ಶರೀರ ಹಾಗೂ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರದೂಲ ಗ್ರಹಣಮಾಡುವದೇ ಆಹಾರವನ್ನಿಸುವದು.

೫೮೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಹಾರಮಾರ್ಗಣಾದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಅವು :- ೧. ಆಹಾರಕ, ೨. ಅನಾಹಾರಕ.

೫೮೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬೀವವು ಯಾವ ಯಾವ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಹಾರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ವಿಗ್ರಹಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಒಂದಾನೊಂದು ಸಮುದ್ರತದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವುತ್ತು ಆಯೋಗಕೀವಲಿಯ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬೀವವು ಅನಾಹಾರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೫೮೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಗ್ರಹಗತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಎರಡನೆಯ ಶರೀರವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಗಮನಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ವಿಗ್ರಹಗತಿ ಅನ್ನವರು.

೫೮೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಗ್ರಹಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯೋಗ ಇರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ವಿಗ್ರಹಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಣಯೋಗ ಇರುತ್ತದೆ.

೫೮೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಗ್ರಹಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಅವು :- ೧. ಖಚಿತಗತಿ, ೨. ಪಾಣಿಯಕ್ತಾಗತಿ, ೩. ಲಾಂಗಲಿಕ್ತಾಗತಿ, ಮತ್ತು ೪. ಗೋಮೂರ್ತಿಕ್ತಾಗತಿ.

೫೮೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈ ವಿಗ್ರಹಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಾಲ ತಗಲುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಖಚಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಯ, ಪಾಣಿಯಕ್ತಾಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಮಯ, ಲಾಂಗಲಿಕಾಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಗೋಮೂರ್ತಿಕಾಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಮಯಗಳು ತಗಲುತ್ತವೆ.

೫೮೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಗ್ರಹಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾಹಾರಕ ಅವಸ್ಥೆಯು ಎಷ್ಟು ಸಮಯಗಳವರೆಗೆ ಉಳಿಯತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಖಚಿತಗತಿಯಿಂಳು ಜೀವವು ಅನಾಹಾರಕವಾಗಿರಲು ಶಕ್ತಿವಿಲ್ಲ. ಪಾಣಿಯಕ್ತಾಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಯ ಅನಾಹಾರಕ, ಲಾಂಗಲಿಕಾಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಸಮಯ, ಮತ್ತು ಗೋಮೂರ್ತಿಕಾಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಮಯ ಜೀವವು ಅನಾಹಾರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಜೀವಕ್ಕೆ ಯಾವೆಗತಿ ಇರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮುಜುಗತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆ ಜೀವವು ಅನಾಹಾರಕವೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜನ್ಮವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವು :- ೧. ಉಪಪಾದಜನ್ಮ,
೨. ಗಭ್ಯಜನ್ಮ, ಮತ್ತು ೩. ಸಮೂಭ್ಯನಜನ್ಮ.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಪಾದಜನ್ಮ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಜೀವವು, ದೇವಚೀವಿಗಳ ಉಪಪಾದ ಶಯ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನಾರಕಿಚೀವಿಗಳ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಮುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಂತರ್ಮುಖಹೂತೆದಲ್ಲಿ ತರುಣಾವಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಪಾದಜನ್ಮ ಅನ್ನವರು.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗಭ್ಯಜನ್ಮ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ರಕ್ತವೀರ್ಯಾದಿಂದ ಯಾವ ಶರೀರವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಗಭ್ಯಜನ್ಮ ಅನ್ನವರು.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮೂಭ್ಯನಜನ್ಮ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಸುತ್ತುಮುತ್ತಿನ ಪರಮಾಣುಗಳಿಂದ ಶರೀರವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮೂಭ್ಯನಜನ್ಮ ಅನ್ನವರು.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಾವ ಯಾವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜನ್ಮಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ?

ಉತ್ತರ :- ದೇವನಾರಕೀಯ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಉಪಪಾದಜನ್ಮ ಆಗುತ್ತದೆ; ಜರಾಯುಜ, ಅಂಡಜ, ಪೂರ್ತಿಜ (ಯಾವು ಜನ್ಮಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಓಡಾಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಆವರಣ ಮುಂತಾದ್ದೇನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ) ಈ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಗಭ್ಯಜನ್ಮ ಆಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸಮೂಭ್ಯನ ಜನ್ಮ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಾವ ಯಾವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಲಿಂಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ನಾರಕಿ ಮತ್ತು ಸಮೂಭ್ಯನ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟಿಸಕಲಿಂಗ, ದೇವಚೀವಿಗಳಿಗೆ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ

ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಜಿಎಸ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀವಸಮಾಸ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಜೀವಿಗಳು ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ (ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ) ಜೀವಸಮಾಸ ಅನ್ವಯರು.

ಜಿಎಸ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೀವಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳುಂಟು?

ಉತ್ತರ :- ತೊಂಬತ್ತೆಂಟು ಅವು :- ತಿಯಂಚಯವು ಅಂ, ಮನುಷ್ಯರವು ಇ, ನಾರಕಿಯವು ಏ ಮತ್ತು ದೇವಜೀವಿಗಳವು ಏ, ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಜಿಎಸ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ತಿಯಂಚದ ಅಂ ಭೇದ ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಸಮೂಭೂತನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಗಭ್ರಜದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಂ.

ಜಿಎಸ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮೂಭೂತನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಏಕೇಂದ್ರಿಯವು ಇಲ್ಲ, ವಿಕಲತ್ರಯ ಇಲ್ಲ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯವು ಇಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಜಿಎಸ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಏಕೇಂದ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಪೃಥ್ವಿ, ಆಪ್, ತೇజ, ವಾಯು, ನಿತ್ಯನಿಗೋದ ಇತರ ನಿಗೋದ. ಈ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾದರ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭೇದದಿಂದ ಇಲ್ಲ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಇವರಡು ಕೂಡಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲ; ಈ ಹದಿನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ನಿರ್ವತ್ಯಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ವುತ್ತು ಲಭ್ಯಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಈ ಮೂರು ಭೇದಗಳಿಂದ ಗುಣಸಲಾಗಿ ಏಕೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಜೀವಸಮಾಸಗಳು ಇಲ್ಲ ಆಗುವವು.

ಜಿಎಸ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಕಲತ್ರಯದಲ್ಲಿಯ ಒಂಬತ್ತು ಭೇದಗಳು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ದ್ವಿಂದ್ರಿಯ, ತ್ರಿಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಚತುರಂದ್ರಿಯ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ನಿರ್ವತ್ಯಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ಲಭ್ಯಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಈ ಮೂರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಒಂಬತ್ತು ಆಗುವವು.

ಜಿಎಸ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಮೂಭೂತನ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಹದಿನೆಂಟು ಭೇದಗಳು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಜಲಚರ, ಸ್ಥಳಚರ, ನಭಚರ ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಸಂಜ್ಞೀ ಹಾಗೂ ಅಸಂಜ್ಞೀಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಆರು ಭೇದ, ಹಾಗೂ ಈ ಆರರಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ನಿರ್ವತ್ಯಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ಲಭ್ಯಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಈ ಮೂರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ಜೀವಸಮಾಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಜಿಎಸ್. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗಭ್ರಜ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹದಿನಾರು ಭೇದಗಳು

ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಕರ್ಮಭೂಮಿಯವು ಹನ್ನೆರಡು, ಮತ್ತು ಭೋಗ ಭೂಮಿಯವು

ನಾಲ್ಕು ಹೀಗೆ ಹದಿನಾರು ಭೇದಗಳು.

ನಾಲ್ಕು ಹೀಗೆ ಹದಿನಾರು ಭೇದಗಳು ಯಾವವು?

ಇಳಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕರ್ಮಭೂಮಿಯ ಹನ್ನೆರಡು ಭೇದಗಳು ಯಾವವು?
ಉತ್ತರ :- ಜಲಚರ, ಸ್ಥಳಚರ, ನಭಚರ ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಸಂಜ್ಞೀ,
ಅಸಂಜ್ಞೀ ಭೇದಗಳಿಂದ ಆರು, ಮತ್ತು ಈ ಆರರಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ,
ನಿರ್ವರ್ತಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ಲಬ್ಧ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಇವುಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ
ಹನ್ನೆರಡು ಭೇದಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಇಳಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭೋಗಭೂಮಿಯ ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಸ್ಥಳಚರ ಮತ್ತು ನಭಚರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಮತ್ತು
ನಿರ್ವರ್ತಪರ್ಯಾಪ್ತಕಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳು ಆಗಿವೆ.
ಭೋಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಂಜ್ಞೀ ತಿರ್ಯಂಚಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಇಳಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿಯ ಒಂಬತ್ತು ಭೇದಗಳು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಆಯುಖಿಂಡ, ಮ್ಯಾಂಫಿಂಡ, ಭೋಗಭೂಮಿ, ಮತ್ತು
ಕುಭೋಗಭೂಮಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಗಭರಜಗಳಲ್ಲಿ, ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಹಾಗೂ
ನಿರ್ವರ್ತಪರ್ಯಾಪ್ತಕಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಎಂಟು ಭೇದಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ.
ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೂಹಭರನ ಮನುಷ್ಯನ ಲಬ್ಧ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ
ಎಂಬುದೊಂದು ಭೇದವನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದರಿಂದ ಒಂಬತ್ತು
ಭೇದಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಇಳಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾರಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭೇದಗಳು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಮತ್ತು ನಿರ್ವರ್ತಪರ್ಯಾಪ್ತಕ.

ಇಳಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದೇವಚೀವಿಗಳ ಎರಡು ಭೇದಗಳು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಮತ್ತು ನಿರ್ವರ್ತಪರ್ಯಾಪ್ತಕ.

ಇಳಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದೇವಚೀವಿಗಳ ವಿಶೇಷಭೇದಗಳು ಯಾವಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕು ಅವು :- ಭವನವಾಸಿ, ವೃಂತರ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟ ಮತ್ತು
ವೈಮಾನಿಕ.

ಇಳಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭವನವಾಸಿ ದೇವ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರ?

ಉತ್ತರ :- ಹತ್ತು ೧. ಅಸುರಕುವಾರ, ೨. ನಾಗಕುವಾರ, ೩.

ವಿದ್ಯುತ್ತಮಾರ, ೪. ಸುಪರ್ಣಕುವಾರ, ೫. ಅಗ್ನಿಕುವಾರ, ೬.

ವಾತಕುವಾರ, ೨. ಸ್ತನಿತಕುವಾರ, ೩. ಉದಧಿಕುವಾರ, ೪.
ದ್ವೀಪಕುಮಾರ ಮತ್ತು ೧೦. ದಿಕ್ಕುಮಾರ.

ಇಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯಂತರರಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳೆಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಎಂಟು ೧. ಕಿನ್ನರ, ೨. ಕಿಂಪುರುಷ, ೩. ಮಹೋರಗ, ೪.

ಗಂಥವ, ೫. ಯಕ್ಷ, ೬. ರಾಕ್ಷಸ, ೭. ಭೂತ ಮತ್ತು ೮. ಪಿಶಾಚ.

ಇಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜೊಂತಿಷ್ಟದೇವ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳೆಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಐದು ೧. ಸೂರ್ಯ, ೨. ಚಂದ್ರ, ೩. ಗೃಹ, ೪. ನಕ್ಷತ್ರ, ೫.
ತಾರಕಾ.

ಇಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯೋಮನಿಕ ದೇವಚೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ೧. ಕಲ್ಯಾಂಪಪನ್ನ, ೨. ಕಲ್ಯಾಂತಿತ.

ಇಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಲ್ಯಾಂಪಪನ್ನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಇರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ
ಕಲ್ಯಾಂಪಪನ್ನ ಅನ್ನವರು.

ಇಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಲ್ಯಾಂತಿತ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ
ಕಲ್ಯಾಂತಿತ ಅನ್ನವರು.

ಇಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಲ್ಯಾಂಪಪನ್ನ ದೇವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿನಾರು :- ೧. ಸೌಧಮು, ೨. ಬಿಶಾನ, ೩. ಸಾನತ್ಸುಮಾರ,
೪. ಮಾಹೇಂದ್ರ, ೫. ಬ್ರಹ್ಮ, ೬. ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತರ, ೭. ಲಾಂತವ, ೮.
ಕಾಂಪಿಷ್ಟ, ೯. ಶುಕ್ರ, ೧೦. ಮಹಾಶುಕ್ರ, ೧೧. ಶತಾರ, ೧೨. ಸಹಸ್ರಾರ,
೧೩. ಆನತ, ೧೪. ಪ್ರಾಣತ, ೧೫. ಆರಣ ಮತ್ತು ೧೬. ಅಚ್ಯುತ.

ಇಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕಲ್ಯಾಂತಿತ ದೇವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳು?

ಉತ್ತರ :- ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂರು. ೧ ಗ್ರೂವೇಯಕ, ೨ ಅನುದಿಶ, ೩ ಪಂಚೋತ್ತರ
(ವಿಜಯ, ವೈಜಯಂತ, ಜಯಂತ, ಅಪರಾಜಿತ, ಮತ್ತು ಸರ್ವಾಧಿಸಿದ್ಧಿ).

ಇಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾರಕೀಯ ವಿಶೇಷ ಭೇದಗಳು ಯಾವಯಾವ?

ಉತ್ತರ :- ಪೃಥ್ವಿಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಏಳು ಭೇದಗಳಿರುವವು.

ಇಂಣ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಏಳು ಪೃಥ್ವಿಗಳ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ೧. ರತ್ನಪ್ರಭಾ (ಘುಮಾ), ೨. ಶರ್ಕರಾಪ್ರಭಾ (ವಂಶಾ), ೩.
ವಾಲುಕಾಪ್ರಭಾ (ಮೇಘ), ೪. ಪಂಕಪ್ರಭಾ (ಅಂಜನಾ), ೫. ಧೂಮಪ್ರಭಾ

(ಅರಿಷ್ಟ್), ೬. ತಮಪ್ರಭಾ (ಮಘವೀ), ೨. ಮಹಾತಮಪ್ರಭಾ (ಮಘವೀ).

ಇ೯೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಿಗಳಿರುವ ಸ್ಥಾನ ಯಾವದು?
ಉತ್ತರ :- ಸರ್ವಲೋಕವು.

ಇ೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಬಾದರ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಿಗಳು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ?
ಉತ್ತರ :- ಬಾದರ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಿಗಳು ಯಾವದಾದರೂ ಆಧಾರದ
ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಇರುತ್ತವೆ.

ಇ೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ತ್ರಸಜೀವಿಗಳು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ?
ಉತ್ತರ :- ತ್ರಸಜೀವಿಗಳು ತ್ರಸನಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವು.

ಇ೧೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವಿಕಲತ್ರಯಗಳು ಎಲ್ಲಿರುವವು?
ಉತ್ತರ :- ವಿಕಲತ್ರಯ ಜೀವಿಗಳು ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ಕಟ್ಟಕಡೆಯ
ಪುಷ್ಟರಾಧ್ರದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಡೆಯ ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣ
ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ.

ಇ೧೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ತಿಯಂಚ ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ?
ಉತ್ತರ :- ಮಧ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜಲಚರ ತಿಯಂಚಗಳು
ಲವಣಸಮುದ್ರ, ಕಾಲೋದದಿ ಸಮುದ್ರ, ವಂತು
ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣಸಮುದ್ರ, ಇವುಗಳ ಹೊತ್ತು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ
ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಇ೧೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾರಕೀಜೀವಿಗಳು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ?
ಉತ್ತರ :- ಅಧೋಲೋಕದ ಏಳು ಪೃಥ್ವಿಗಳಲ್ಲಿ (ನರಕಗಳಲ್ಲಿ) ಇರುತ್ತವೆ.

ಇ೧೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಭವನವಾಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಂತರದೇವಜೀವಿಗಳು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ?
ಉತ್ತರ :- ಮೊದಲನೆಯ ಪೃಥ್ವಿಯ ಖರಭಾಗ, ಪಂಕಭಾಗ, ಹಾಗೂ
ತಿಯಕಾಲೋಕ ಇವುಗಳಲ್ಲಿರುವವು.

ಇ೧೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜ್ಯೋತಿಷವಾಸೀ ದೇವಜೀವಿಗಳು ಎಲ್ಲಿರುವವು?
ಉತ್ತರ :- ಪೃಥ್ವಿಯಿಂದ ೨೦ ಯೋಜನಗಳ ಮೇಲೆ, ೬೦೦ ಯೋಜನ
ಎತ್ತರದವರೆಗೆ, ಅಂದರೆ ೧೧೦ ಯೋಜನ ಆಕಾಶದ ಪೂಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು
ರಚ್ಚಿ ಅಗಲ ಮಧ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವವು.

ಇ೧೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವೈಮಾನಿಕ ದೇವಜೀವಿಗಳು ಎಲ್ಲಿರುವರು?
ಉತ್ತರ :- ಉದ್ದ್ವಾಲೋಕದಲ್ಲಿ.

ಜ್ಯಾಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮನುಷ್ಯರು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ.

ಜ್ಯಾಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?

ಉತ್ತರ :- ಮಾರು ೧. ಉದ್ದೂಕಲೋಕ, ೨. ಮಧ್ಯಲೋಕ, ೩. ಅದೋಲೋಕ.

ಜ್ಯಾಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅದೋಲೋಕ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮೇರುಪರ್ವತದ ಕೆಳಗೆ ಏಳು ರಚ್ಚಿಗಳವರೆಗಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅದೋಲೋಕ ಅನ್ನವರು.

ಜ್ಯಾಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉದ್ದೂಕಲೋಕ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಮೇರುಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಲೋಕದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉದ್ದೂಕಲೋಕವನ್ನಾಗಿ.

ಜ್ಯಾಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಧ್ಯಲೋಕ ಎಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವರು?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಲಕ್ಷ ನಾಲ್ಕುತ್ತು ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಮೇರುವಿನ ಎತ್ತರವಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಲೋಕ ಅನ್ನವರು.

ಜ್ಯಾಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಧ್ಯಲೋಕದ ವಿಶೇಷ ಸ್ವರೂಪ ಏನಿರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಮಧ್ಯಲೋಕದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ (ಎರಡು ಸಾವಿರ ಹರದಾರಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನ) ಅಗಲ, ಮತ್ತು ಗೋಲ ಹೀಗೆ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವಿರುವದು. ಅದರ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ಎತ್ತರದ ಮೇರು ಪರ್ವತವಿರುವದು. ಆ ಪರ್ವತದ ತಳಭಾಗ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಗ್ನಿಜಿರುವದು, ಮತ್ತು ಇ ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಕೆಡೆಗೆ ನಾಲ್ಕುತ್ತು ಯೋಜನ ಚೊಲಿಕಾ (ಶಿವಿರ) ಇರುವದು. ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಷಿಗೆ ಉದ್ದಾಗಿ ಆರು ಕುಲಾಚಲಪರ್ವತಗಳು ಹಬ್ಬಿರುವವು. ಇದರಿಂದ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಏಳು ಭಾಗಗಳಾಗಿರುವವು. ಅವು :- ೧. ಭರತ, ೨. ಹೈಮವತ, ೩. ಹರಿ, ೪. ವಿದೇಹ, ೫. ರಮ್ಯಕ, ೬. ಹೈರಣ್ಯವತ, ೭. ಬರಾವತ, ವಿದೇಹಕ್ಕೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೇರುವಿನ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಕುರು, ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ದೇವಕುರು ಇರುವವು. ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದ ಅಗಲವಿದ್ದಂತೆ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ಅಗಲವಾದ ಲವಣಸಮುದ್ರ ಇರುವದು. ಲವಣಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದ

ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದ ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ್ಯ ಯೋಜನ ಅಗಲವಾಗಿ ಧಾತರೀಖಂಡ ದ್ವೀಪವಿರುವದು. ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೇರು ಪರಿಸರಗಳಿದ್ದು, ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕುಲಾಚಲಾದಿ ಸರ್ವ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಕ್ಕಿಂತ ಇಮ್ಮಡಿ ವಿಸ್ತಾರವಿರುವದು. ಧಾತರೀಖಂಡಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದ ಎಣುಲಕ್ಷ್ಯ ಯೋಜನ ಅಗಲವಾಗಿ ಕಾಲೋದಧಿ ಸಮುದ್ರವಿರುವದು. ಈ ಕಾಲೋದಧಿ ಸಮುದ್ರದ ಸುತ್ತುವರಿಂದ ಹದಿನಾರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಯೋಜನ ಅಗಲದ ಪುಷ್ಟಿರವರದ್ವೀಪವಿರುವದು. ಈ ಪುಷ್ಟಿರವರದ್ವೀಪದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳಿಯ ಆಕಾರದಂತೆ, ಪೃಥಿವೀ ಮೇಲೆ ಅಂದರೆ ತಳದಲ್ಲಿ ಅಗಲು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಇಪ್ಪತ್ತೇರಡು ಯೋಜನ, ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಳನೂರಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂರು ಯೋಜನ, ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಮೂರಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನ, ಎತ್ತರ ಹದಿನೇಳು ನೂರಾ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಯೋಜನ, ಮತ್ತು ನೆಲದೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ನೂರಾ ಮೂವತ್ತು ಕಾಲು ಯೋಜನ ಹಿಗೆ ಮಾನುಷೋತ್ತರ ಹೆಸರಿನ ಪರಿಸರವಿರುವದು. ಇದರಿಂದ ಪುಷ್ಟಿರ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿರುವವು. ಪುಷ್ಟಿರದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿರುವವು. ಪುಷ್ಟಿರ ದ್ವೀಪದ ಮೊದಲಿನ ಅರ್ಥಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಅಂದರೆ ಧಾತರೀಖಂಡ ದ್ವೀಪದಷ್ಟು ಸರ್ವ ಪ್ರಕಾರದ ರಚನೆಯಿರುವದು. ಜಂಬೂದ್ವೀಪ, ಧಾತರೀಖಂಡ, ಪುಷ್ಟಿರಾಧಾದ್ವೀಪ, ಲವಣೋದಧಿಸಮುದ್ರ, ಮತ್ತು ಕಾಲೋದಧಿಸಮುದ್ರ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡಿ ಮನುಷ್ಯಲೋಕ ಎಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯು. ಪುಷ್ಟಿರದ್ವೀಪದಿಂದ ಮುಂದೆ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿ ಇದ್ದಂಥ, ಇಮ್ಮಡಿ ಇಮ್ಮಡಿ ವಿಸ್ತಾರದ ದ್ವೀಪ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರಗಳು ಮಧ್ಯಲೋಕದ ಕಡೆಯವರೆಗೆ ಇರುವವು. ಇದು ಮೇರುಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವಿಡುವ ಇದು ಭರತ, ಇದು ಇರಾವತೆ, ದೇವಕುರು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕುರು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದು ವಿದೇಹ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಕೂಡಿಹದಿನ್ನೇದು ಕರ್ಮಭಾರಿಗಳಿವೆ. ಇದು ಹೈಮಾವತ, ಇದು ಹೈರಣ್ಯವತ, ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜಘನ್ಯ ಭೋಗಭಾರಿಗಿಯಂಟು. ಇದು ಹರಿ, ಇದು ರಮ್ಯಕ, ಈ ಹತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮಭೋಗಭಾರಿಗಿಯಿದೆ. ಇದು ದೇವಕುರು, ಇದು ಉತ್ತರಕುರು, ಈ ಹತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಭೋಗಭಾರಿ ಇದೆ. ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಸಿ, ಮಸಿ, ಕೃಷಿ, ಸೇವಾ, ಶೀಲ್ಪ

ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ, ಈ ಆರು ಕರ್ಮಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿರುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕರ್ಮಭೂಮಿ ಅನ್ನವರು. ಮತ್ತು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಭೋಗಭೂಮಿ ಅನ್ನವರು. ಮನುಷ್ಯಕ್ಕೇತ್ರದ ಹೊರಗಿನ ಸರ್ವಾದ್ವೀಪ ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜಫನ್ಯಭೋಗಭೂಮಿಯಂತೆ ರಚನೆಯಿರುವದು. ಆದರೆ ಅಂತಿಮ ಸ್ವಯಂಭೂ ರಮಣ ದ್ವೀಪದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಯಂಭೂ ರಮಣ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ವಿದೀಶಗಳ ಕೋನಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ (ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ) ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಂತೆ ರಚನೆ ಇರುವದು. ಲವಣಸಮುದ್ರ, ಮತ್ತು ಕಾಲೋದಧಿ ಸಮುದ್ರ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಂತಾದ್ವೀಪ ಇರುವವು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಭೋಗಭೂಮಿಯ ಹಾಗೆ ರಚನೆಯಿರುವದು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರೇ ಮನುಷ್ಯರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಆ ಮನುಷ್ಯರ ಆಕೃತಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಕುಶಿತ (ಕಟ್ಟಿ) ಇರುವದು.

ಜನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಇಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸುಖಿದ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸುಖಿಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಯಾಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ?

ಉತ್ತರ :- ಸಂಸಾರಜೀವಿಗಳು ಸುಖಿದ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಜವಾದ ಉಪಾಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ಉಪಾಯಗಳ ಸಾಧನಗಳನ್ನೂ ಏಕತ್ರಮಾಡುವದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಸುಖಿದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಅವಕ್ಕೆ ಆಗುದಿಲ್ಲ.

ಇಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಜವಾದ ಸುಖಿದ ಸ್ವರೂಪ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಆನಂದಸ್ವರೂಪಿ ಜೀವಿಗಳ ಅನುಜೀವಿಗುಣಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಸುಖವನ್ನುವರು. ಮತ್ತು ಅದೇ ಜೀವಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ಸ್ವಭಾವವು. ಆದರೆ ಸಂಸಾರಜೀವಿಗಳು ಭೂಂತಿವಶವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಸಾತಾವೇದನೀಯ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಆಗುವ ಆ ನಿಜವಾದ ಸುಖಿದ ವೈಭಾವಿಕ (ವಿಭಾವರೂಪಿ) ಪರಿಣಾತರೂಪಿ ಸಾತಾಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಸುಖವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತವೆ.

ಇಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಸಾರಿ ಜೀವಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಸುಖಿಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಯಾಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ?

ಉತ್ತರ :- ಕರ್ಮದಿಂದ ಆ ಸುಖವನ್ನು ಘಾತಮಾಡಬಿಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ,

ನಿಜವಾದ ಸುಖವು ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂಸಾರಿಬೀಷಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಸುಖವು ಯಾವಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : - ಮೋಕ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾದ ಸುಖವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮೋಕ್ಷದ ಸ್ವರೂಪವೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಆತ್ಮದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕರ್ಮದ ಪೂರ್ಣಬಿಡುಗಡೆ (ಅತ್ಯಂತವಿಯೋಗ) ಆಗುವದೇ ಮೋಕ್ಷವು.

ಇಲ್ಲಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆ ಮೋಕ್ಷವು ಯಾವ ಉಪಾಯದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : - ಬದ್ಧಕರ್ಮಗಳ ಸಂವರ ಮತ್ತು ನಿಜರಾ ಇವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂವರ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಆಸ್ವರ್ವದ ನಿರೋಧಮಾಡುವುದು, ಅಂದರೆ ಅನಾಗತ (ಹೊಸ) ಕರ್ಮದ ಸಂಬಂಧವು ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂವರ ಅನ್ಮಾವರು.

ಇಲ್ಲಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಿಜರಾ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಮೊದಲು ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕರ್ಮದ ಸಂಬಂಧವು ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುವದೇ ನಿಜರಾ ಎನಿಸುವದು.

ಇಲ್ಲಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಂವರ ಮತ್ತು ನಿಜರಾ ಆಗುವ ಉಪಾಯಯಾವದು?

ಉತ್ತರ : - ಸಮೃಗ್ಂದರ್ಶನ, ಸಮೃಗ್ಂಜ್ಞಾನ, ಮತ್ತು ಸಮೃಗ್ಂಚಾರಿತ್ರ ಈ ಮೂರು ಗುಣಗಳ ಏಕತ್ವವಾಗೋಣವೇ ಸಂವರ ಮತ್ತು ನಿಜರ ಆಗುವ ಉಪಾಯವು.

ಇಲ್ಲಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈ ಮೂರು ಪೂರ್ಣ ಗುಣಗಳ ಒಕ್ಕವು ಯುಗಪತ್ರ (ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ) ಆಗುವದೋ ಅಥವಾ ಕ್ರಮದಿಂದ ಆಗುವದೋ?

ಉತ್ತರ : - ಮೂರೂ ಗುಣಗಳ ಏಕತ್ವವು ಕ್ರಮದಿಂದ ಆಗುವದು.

ಇಲ್ಲಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈ ಮೂರು ಪೂರ್ಣಗುಣಗಳ ಒಕ್ಕವಾಗುವ ಕ್ರಮ ಹೇಗಿರುವದು?

ಉತ್ತರ : - ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಹೋಗುವೋ, ಹಾಗೆ ಹಾಗೆ ಈ ಗುಣಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗಿ, ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಇ೯೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗುಣಸ್ಥಾನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಮೋಹ ಮತ್ತು ಯೋಗ ಇವುಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಿತರೆನ ಸಮೃಗ್ರಾಂಚಾನ ಸಮೃಗ್ರಾಂಚಾರಿತ್ರರೂಪಿ ಆತ್ಮದ ಗುಣಗಳ ತಾರತಮ್ಯರೂಪಿ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಗುಣಸ್ಥಾನ ಅನ್ವಯವರು.

ಇ೯೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೇದಗಳಿವೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿನಾಲ್ಕು. ಅವು :- ೧. ಮಿಥಾತ್ಪ್ರ, ೨. ಸಾಸಾದನ, ೩. ಮಿಶ್ರ, ೪. ಅವಿರತಸಮೃಗ್ರಾಂಚಿಷ್ಟ, ೫. ದೇಶವಿರತ, ೬. ಪ್ರಮತ್ತವಿರತ, ೭. ಅಪ್ರಮತ್ತವಿರತ, ೮. ಅಪ್ರೂರ್ವಕರಣ, ೯. ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ, ೧೦. ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯ, ೧೧. ಉಪಶಾಂತಮೋಹ, ೧೨. ಕ್ಷೇಣಮೋಹ, ೧೩. ಸಯೋಗಕೇವಲಿ, ೧೪. ಅಯೋಗಕೇವಲಿ.

ಇ೯೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟಿರುವದರ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಮೋಹನೀಯಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಯೋಗ ಇವು ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳ ಕಾರಣ ಇರುವವು.

ಇ೯೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಯಾವ ಯಾವ ಗುಣಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ನಿಮಿತ್ತ ಇರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ವೋದಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳು ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಆಗುವವು. ಖದನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದವರೆಗಿನ ಎಂಟು ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳು ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಆಗುತ್ತವೆ. ಹದಿಮೂರನೆಯ ಹಾಗೂ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳು ಯೋಗದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಆಗುತ್ತವೆ. ಭಾವಾರ್ಥ :- ಮೋದಲನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನವು ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮದ ಪರಿಣಾಮಮಿಥಾತ್ಪ್ರಸ್ವರೂಪದವಿರುತ್ತವೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನವು ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ಉಪಶಮ, ಕ್ಷಯ ಅಥವಾ ಕ್ಷಯೋಪಶಮದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಮೃದ್ಧಿತರೆನ ಗುಣದ ಪ್ರಾರ್ದುಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನವು ಸಮೃಗ್ರಾಂಚಾತ್ಪ್ರರೂಪಿ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮದ ಪರಿಣಾಮ

ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯವಾದರೆ ಪೂರ್ಪುವಾಗುತ್ತದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸ್ವಳಿಂದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಯಿಕಭಾವವಿರುವದು. ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಂತೆ ಸಮ್ಯಕ್ ಚಾರಿತ್ರದ ಪೂರ್ಣತೆಯಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ:- ಸಮ್ಯಗ್ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಗುಣವು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಂತೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದರೂ, ಇನ್ನೂ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಭಾವಾರ್ಥ - ಆತ್ಮದ ಜ್ಞಾನಗುಣವು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರವಾಹರೂಪದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ಉದಯವಿದ್ದದ್ದರಿಂದ, ಅದು ಮಿಥ್ಯತ್ವಸ್ವರೂಪದ್ದು ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯಾವಾಗ್ಗೆ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ಉದಯವು ಅಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಅದೇ ಆತ್ಮದ ಗುಣವು ಸಮ್ಯಗ್ ಜ್ಞಾನವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಏದನೆಯ, ಆರನೆಯ ಮುಂತಾದ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ತಪಶ್ಚಯದ ನಿರ್ಮಿತ್ತದಿಂದ ಅವಧಿ ಮನಃಪರ್ಯಯ ಜ್ಞಾನವೂ ಕ್ಷಚಿತ್ವಾಗಿ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಜೀವಿಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಹೋಗುವದು, ಆದರೂ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನವಾಗದೆ ಸಮ್ಯಗ್ ಜ್ಞಾನದ ಪೂರ್ಣತೆಯು ಆಗಲು ಶಕ್ತವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹನ್ನರಡನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದವರೆಗೆ ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನದ ಪೂರ್ಣತೆಯು ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಸಮ್ಯಗ್ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮ್ಯಗ್ ಚಾರಿತ್ರ, ಈ ಗುಣಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೇ ಇರುವದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಹದಿಮೂರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನವು ಯೋಗದ ಸದ್ಘಾವದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಹೆಸರು ಸಯೋಗ, ಮತ್ತು ಕೇವಲಜ್ಞಾನದ ನಿರ್ಮಿತ್ತದಿಂದ ಸಯೋಗ ಕೇವಲಿ ಎಂದು ಇರುವದು. ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಗ್ ಜ್ಞಾನದ ಪೂರ್ಣತೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಚಾರಿತ್ರಗುಣದ ಪೂರ್ಣತೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನವು ಯೋಗದ ಅಭಾವವಾಯಿತೆಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಹೆಸರು ಆಯೋಗಕೇವಲಿ ಎಂದಿರುವದು. ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನ, ಸಮ್ಯಗ್ ಜ್ಞಾನ, ಸಮ್ಯಗ್ ಚಾರಿತ್ರ ಈ ಮೂರೂ ಗುಣಗಳ ಪೂರ್ಣತೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ದೂರ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ "ಅ, ಇ, ಉ, ಖಿ, ಲ್ಯ" ಎಂಬ ಈ ಬದು ಹೃಸ್ವಸ್ವರಗಳ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು

ತಗಲುವದೋ, ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹರಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇ೯೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಿಥಾತ್ವಗುಣಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಗಿರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಮಿಥಾತ್ವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉದಯದಿಂದ ಆತ್ಮದ ಅತತ್ವ
ಶ್ರದ್ಧಾರೂಪ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮಿಥಾತ್ವಗುಣಸ್ಥಾನ ಅನ್ವಯವರು.
ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಂಫ ಚೀವವು ಏಪರೀತ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ಲದಕ್ಕೆ ರುಚಿಯುಂಟಾಗಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ.
ಪ್ರತ್ಯಜ್ಞರ ಬಂದರೋಗಿಗೆ ದುಗ್ಧಾದಿರಸಗಳು ಹೇಗೆ ವಿಷವಾಗುತ್ತವೋ,
ಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕಾದರೂ ಸಮೀಚೀನ (ಉತ್ತಮ) ಧರ್ಮವು ರುಚಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಇ೯೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಿಥಾತ್ವಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಕರ್ಮದ ಗಳಲ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೊಳಗಿಂದ, ಸ್ತುತಾದಿ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು
ಅಭೇದವಿವಕ್ಷೇಯಿಂದ ಸ್ತುತಾದಿ ನಾಲ್ಕುರಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಬಂಧನ್ ಇ, ಸಂಘಾತ
ಇ ಇವುಗಳವೂ ಅಭೇದವಿವಕ್ಷೇಯಿಂದ ಇದು ತರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಭಾವ
ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಭೇದವಿವಕ್ಷೇಯಿಂದ ಸರ್ವ ಪ್ರಕೃತಿ ಗಳಲ ಮತ್ತು
ಅಭೇದವಿವಕ್ಷೇಯಿಂದ ಗೀ ಆಗುತ್ತವೆ. ಸಮ್ಯಗ್ರಾಮಿಥಾತ್ವ ಮತ್ತು
ಸಮ್ಯಕ್ಷಪ್ರಕೃತಿ ಇವೆರಡು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ,
ಇವೆರಡು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ (ಅಸ್ತಿತ್ವ) ಸಮೃಕ್ತಾಗ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ
ಮಿಥಾತ್ವಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂರು ಖಂಡ (ಭಾಗ) ಮಾಡುವದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ;
ಆದ್ದರಿಂದ ಅನಾದಿ ಮಿಥಾತ್ವಧಾರ್ಜಿ ಜೀವಿಗಳ ಬಂಧಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಗೀ, ಮತ್ತು
ಮತ್ತು ಸತ್ಯಯೋಗ್ಯಪ್ರಕೃತಿ ಗಳು ಇರುವವು. ಮಿಥಾತ್ವಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿ, ಆಹಾರಕಶರೀರ, ಮತ್ತು ಆಹಾರಕ ಅಂಗೋಪಾಂಗ
ಈ ಮೂರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವು ಸಮ್ಯಗ್ರಾತ್ಮಾ ಜೀವಿಗಳೇ ಆಗುವದು.
ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗೀ ರೋಳಗಿಂದ ಈ ಮೂರು ಕಳೆದರೆ
ಗೀ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು.

ಇ೯೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಿಥಾತ್ವಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾ
ಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಸಮೃಕ್ತಪ್ರಕೃತಿ, ಸಮೃಗ್ರಿಧಾತ್ಮ, ಆಹಾರಕ ಶರೀರ, ಆಹಾರಕ
ಅಂಗೋಪಾಂಗ ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿ ಈ ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ

ಉದಯವು ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗುವದಲ್ಲ, ಅಂತ ಇಂಥ ರಲ್ಲಿ ಇಂದಿಮೆ ಮಾಡಲು ಇರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಿಥ್ಯಾಧ್ಯಾತ್ಮಾಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ (ಅಸ್ತಿತ್ವ) ಉಳಿಯುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : - ಇಂಟ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಇರುವದು.

ಇಂಟ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಸಾದನಗುಣಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರೂಪ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ : - ಪ್ರಥಮೋಪಶಮ್ಮುಕ್ತ್ವದ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಂದರೆ ಆರು ಅವಲಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಂದರೆ ಒಂದು ಸಮಯ ಬಾಕಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವದಾದರೂಂದು ಅನಂತಾನುಭಂಧಿ ಕಷಾಯದ ಉದಯದಿಂದ ಯಾವ ಜೀವಿಯ ಸಮೃಕ್ತವು ನಾಶವಾಗಿರುವದೋ, ಆ ಜೀವಿಯು ಸಾಸಾದನ ಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

೧೦೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಪ್ರಥಮೋಪಶಮ್ಮುಕ್ತ್ವ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಸಮೃಕ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭೇದಗಳುಂಟು ಅವು : - ಉಪಶಮ, ಕ್ಷಾಯಿಕ, ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮಿಕ. ದರ್ಶನವೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ಮೂರು ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅನಂತಾನುಭಂಧಿಯ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕೃತಿ, ಹೀಗೆ ಏಳು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉಪಶಮವಾಗುವದರಿಂದ ಯಾವದು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಶಮ ಸಮೃಕ್ತ್ವವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಏಳು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಕ್ಷಾಯವಾಗಿ ಯಾವದು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಾಯಿಕಸಮೃಕ್ತ್ವ ಅನ್ನುವರು. ಮತ್ತು ಆರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಅನುದಯ ಹಾಗೂ ಸಮೃಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿ ನಾಮಕ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಯಾವದು ಘಾಟ್ವವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮಿಕ ಸಮೃಕ್ತ್ವ ಅನ್ನುವರು. ಉಪಶಮ ಸಮೃಕ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭೇದಗಳುಂಟು. ೧. ಪ್ರಥಮೋಪಶಮ ಸಮೃಕ್ತ್ವ ಮತ್ತು ೨. ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮ ಸಮೃಕ್ತ್ವ ಅನಾದಿ ಮಿಥ್ಯಾಧೃಷ್ಟಿಯ ಏದು ಹಾಗೂ ಸಾದಿಮಿಥ್ಯಾಧೃಷ್ಟಿಯ ಏಳು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉಪಶಮದಿಂದ ಯಾವದಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮೋಪಶಮ ಸಮೃಕ್ತ್ವ ಅನ್ನುವರು.

೧೦೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮಸಮೃಕ್ತ್ವ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವರು?

ಉತ್ತರ : - ಏಳನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮಿಕ ಸಮೃಗ್ರಾಧೃಷ್ಟಿ ಜೀವವು ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಏರುವಸನ್ನುಖಿ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅನಂತಾನುಭಂಧಿ ಚತುಷ್ಪಾಯದ ವಿಸಂಯೋಜನ (ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾದಿರೂಪ)

ಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯದ ಮೂರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉಪಶಮ
ಮಾಡಿ, ಯಾವದು ಸಮೃಕ್ತವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ
ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮಸಮೃಕ್ತ ಆನ್ನವರು.

೬೦೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆವಲಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮಯಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ೧೦೮ ಆವಲಿ ಆನ್ನವರು.

೬೦೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಸಾದನ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಮೊದಲನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ೧೧೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿತು, ಅದರೊಳಗಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮಕ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುಗಳ ವ್ಯಜಿತಿ (ನಾಶ) ಆಗಿರುತ್ತದೋ, ಇಂಥ ಹದಿನಾರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ, ೧೦೧ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವು ಈ ಸಾಸಾದನ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹದಿನಾರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ - ೧. ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮಕ, ೨. ಹುಂಡಕಸಂಸ್ಥಾನ, ೩. ನಪುಂಸಕವೇದ, ೪. ನರಕಗತಿ, ೫. ನರಕಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕ, ೬. ನರಕಾಯ, ೭. ಅಸಂಪ್ರಾಪ್ತ ಸೃಪಾಟಿಕಾ ಸಂಹನನ, ೮. ಏಕೇಂದ್ರಿಯಚಾತಿ, ೯. ವಿಕಲತ್ರಯ ಮೂರು, ೧೦ ಸ್ಥಾವರ, ೧೧ ಆತಪ, ೧೨ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ೧೩ ಅಪಯಾಸಪ್ತ, ೧೪ ಸಾಧಾರಣ.

೬೦೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ವ್ಯಜಿತಿ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧ, ಉದಯ ಅಥವಾ ಸತ್ಯ ಇವುಗಳ ನಾಶವಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿರುವದೋ, ಆ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧ, ಉದಯ ಅಥವಾ ಸತ್ಯ ಉಳಿಯುವವು, ಮುಂದಿನ ಯಾವ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧ ಉದಯ ಅಥವಾ ಸತ್ಯ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಜಿತಿ ಆನ್ನವರು.

೬೦೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಸಾದನ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಿರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮೊದಲನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ೧೧೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮಕ, ಆತಪ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಅಪಯಾಸಪ್ತ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣ ಈ ಬದು ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮಕಗುಣಸ್ಥಾನಗಳ ವ್ಯಜಿತಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ೧೦೨ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನರಕ ಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕಯ ಉದಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಅಂತೇ ಇರಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳವರ್ಷೀ ಉದಯ ಉಂಟೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

೬೦೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾಸಾದನ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ
(ಅಸ್ತಿತ್ವವು) ಇರಲು ಶಕ್ತವಾಗುವದು?

ಉತ್ತರ : - ಇಂಜಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು ಇರಲು ಶಕ್ತವಾಗುವದು. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ
ತೀರ್ಥಕರ ಪ್ರಕೃತಿ, ಆಹಾರಕ, ಮತ್ತು ಆಹಾರಕ ಅಂಗೋಷಾಂಗ ಈ
ಮೂರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇಲ್ಲ.

೬೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮೂರನೆಯ ಮಿಶ್ರಗುಣಸ್ಥಾನ ಅಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : - ಸಮೃಗ್ರಾಮಿಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯದಿಂದ ಜೀವದ ಕೇವಲ
ಸಮೃಕ್ತಾರೂಪ ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕೇವಲ
ಮಿಧ್ಯಾತ್ಮಾರೂಪ ಪರಿಣಾಮಗಳೂ, ಆಗುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದ
ವೋಸರು ಹಾಗೂ ಬೆಲ್ಲದಂತೆ, ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಮಿಶ್ರ^२
ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಮಿಶ್ರಗುಣಸ್ಥಾನ ಅನ್ವಯವರು.

೬೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಿಶ್ರಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು?

ಉತ್ತರ : - ಎರಡನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಂಧಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಇಂಗಾಗುವವು. ಅವರಿಂದ ವೃಷಭಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ಇವ್ವತ್ತೇದು
(ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಕೋರ್ಥ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ, ಸ್ತುತಿನಗ್ರಹಿ,
ನಿದ್ರಾನಿದ್ರಾ, ಪ್ರಚಲಾಪ್ರಚಲಾ, ದುರ್ಭಗ, ದುಃಸ್ವರ, ಅನಾದೇಯ,
ನೃಗೋರ್ಥಸಂಸ್ಥಾನ, ಸ್ವಾತಿಸಂಸ್ಥಾನ, ಕುಳ್ಳಕಸಂಸ್ಥಾನ, ವಾಮನಸಂಸ್ಥಾನ,
ವಜ್ರನಾರಾಚಸಂಹನನ, ನಾರಾಚಸಂಹನನ, ಅರ್ಥನಾರಾಚಸಂಹನನ,
ಕೇಲಿತಸಂಹನನ, ಅಪ್ರಶಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿ, ಸ್ತ್ರೀವೇದ, ನೀಂಗೋತ್ರ,
ತಿಯಂಗ್ತಿ, ತಿಯಂಗ್ತಾನುಪೂರ್ವಿ, ತಿಯಂಗಾಯು, ಮತ್ತು
ಉದ್ಯೋತ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಬಾಕಿ ೨೬ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.
ಇವುಗಳೊಳಗಿಂದ, ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಂಧವಾಗದ ಇರುವಂಥ
ಮನುಷ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ದೇವಾಯ ಇವರಡು ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ
ಮಾಡಲು ೨೪ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು. ನರಕಾಯುವಿನ
ಮೊದಲನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಿಯಂಂಚಾಯುವಿನ ಎರಡನೆಯ
ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವೃಷಭಿತ್ಯಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

೬೧೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಿಶ್ರಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಎರಡನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೧೧ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೊಳಗಿಂದ ವ್ಯಾಚ್ಯಾನ ಪ್ರಕೃತಿ ಒಂಬತ್ತು (ಅನಂತಾನುಭಂಧಿಯವು ಇ, ಏಕೇಂದ್ರಿಯಾದಿ ಇ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾವರ ಇ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ೧೦೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ನರಕಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕೆಯ ಹೊರತು (ಯಾಕಂದರೆ ಇವು ಎರಡನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.) ಚೇರೆ ಮೂರು ಅನುಪೂರ್ವಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ (ಯಾಕೆಂದರೆ ಮೂರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮರಣವಾಗದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಯಾವ ಅನುಪೂರ್ವಿಕೆಯ ಉದಯವಿಲ್ಲ) ಬಾಕಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉದಯವು ಒಂದು ಕೂಡುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವುಂಟು.

೧೧೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಮಿಶ್ರಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ೧೪೦ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು ಈ ಮಿಶ್ರಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

೧೧೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅವಿರತ ಸಮೃದ್ಧಿ ಎಂಬ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರೂಪವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ದರ್ಶನವೋಹನೀಯವು ವುಂರು, ವುತ್ತು ಅನಂತಾನುಭಂಧಿಯವು ನಾಲ್ಕು, ಹೀಗೆ ಏಳು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉಪಶಂಕೆ, ಕ್ಷಯ ಅಥವಾ ಕ್ಷಯೋಪಶಂಕೆ ಆಯಿತೆಂದರೆ, ಮತ್ತು ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋರ್ಧ-ಮಾನ-ಮಾರ್ಯಾ-ಲೋಭ ಇವುಗಳ ಉದಯವಾಯಿತೆಂದರೆ, ವರ್ತರಹಿತ ಸಮೃದ್ಧಿ ಧಾರಣ ವೂಡುವ ಜೀವಿಯು ಚರ್ತುಧರಿಸುವ ಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

೧೧೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮೂರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೨೪ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಾಯಿ ದೇವಾಯಿ ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿ ಈ ಮೂರನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದರಿಂದ ೨೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವು ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

೧೧೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ

ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮುಂದನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಿಗಳೊಳಗಿಂದ ವೃಜಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಮ್ಯಗ್ರೀಧಾತ್ಮ ಇದನ್ನ ಕಡಿಮೆವಾಡಲು ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಇವಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅನುಪೂರ್ವಿಕ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಮ್ಯಕ್ರಿಕೃತಿಮಿಥಾತ್ಮ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನ ಕಾಡಿಸುವದರಿಂದ ೧೦೪ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೧೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಸರ್ವ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಅಂದರೆ ಇಳಿಗ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಕ್ಷಾಯಿಕ ಸಮ್ಯಗ್ರೀಧಿಷ್ಟಿಗೆ ಇಳಿಗ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ.

೪೧೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ದೇಶವಿರತ ಎಂಬ ಇನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರೂಪವು ಏನಿರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋರ್ಡ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಗಳ ಉದಯದಿಂದ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಂಯುಭಾವವು ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋರ್ಡ ವಾನ ವಾಯಾ ಲೋಭಗಳ ಉಪಶಮದಿಂದ ಶಾವಕವರ್ತರೂಪ ದೇಶಚಾರಿತ್ರವು ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದೇಶವಿರತನಾಮಕ ಇನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನ ಅನ್ನವರು. ಇನೆಯದರಿಂದ ಆರಂಭ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಮ್ಯಗ್ರೀಧರ್ಶನದ ಅವಿನಾಭಾವಿ (ಅಂದರೆ ಸಮ್ಯಗ್ರೀಧರ್ಶನವನ್ನು ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಿರದಂಥ) ಸಮ್ಯಗ್ರಾಹನ, ಇವು ಅವಶ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಇವಿಗಳ ಹೋರತು ಇನೆಯ ಉನೆಯ ಮೋದಲಾದ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳು ಎಂದೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

೪೧೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಇನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಒಂದುವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ೨೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಒಂದುವಾಗುವದೋ, ಅವಿಗಳೊಳಗಿಂದ ಹತ್ತು ವೃಜಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು (ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ, ಕೋರ್ಡ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ, ಮನುಷ್ಯಗತಿ, ಮನುಷ್ಯಗತ್ಯನುಪೂರ್ವಿಕ, ಮನುಷ್ಯಾಯು, ಜೀದಾರಿಕ ಶರೀರ, ಜೀದಾರಿಕ ಆಂಗೋಫಾಂಗ, ಮತ್ತು ವಜ್ರವೃಷಭನಾರಾಚಸಂಹನನ)

ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಉಳಿದ ೬೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.
೬೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕುನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗಂಳ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಉದಯವ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೋ, ಅವುಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಪ್ರಕೃತಿ
ಹದಿನೇಳು (ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ,
ದೇವಗತಿ, ದೇವಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕ, ದೇವಾಯು, ನರಕಗತಿ,
ನರಕತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕ, ನರಕಾಯು, ವೈಕೀರ್ಯಕಶರೀರ, ವೈಕೀರ್ಯಕ
ಅಂಗೋಪಾಂಗ, ಮನುಷ್ಯಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕ, ತಿರುಗ್ಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕ,
ಅಂಗರ್ಭಗ, ಅನಾದೇಯ, ಅಯಶಃಕೀರ್ತಿ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಉಳಿದ
ಉಲ್ಲಂಘನ್ಯಾಸ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೬೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಜನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು
ಇರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ನಾಲ್ಕುನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗಳ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ
ಇರುವದೆಂದು ಹೇಳಿರುವದೋ, ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ (ನಷ್ಟವಾದ)
ಪ್ರಕೃತಿ ನರಕಾಯು ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.
ಆದರೆ ಕ್ಷಾಯಿಕ ಸಮ್ಯಗ್ರಾಹಣ್ಯಾಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಮಾತ್ರ
ಸತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

೬೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈನೆಯ ಪ್ರವುತ್ತವಿರತನಾವುಕ ಗುಣಸ್ಥಾನದ
ಸ್ವರೂಪವೇನಿರುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಸಂಜ್ಞಲನ ಮತ್ತು ನೋಕಣಾಯ, ಇವುಗಳ ತೀವ್ರ
ಉದಯದಿಂದ ಸಂಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಮಲಜನಕ ಪ್ರಮಾದ, ಇವೆರಡೂ
ಯುಗಪತ್ರ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ. (ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಂಜ್ಞಲನ ಮತ್ತು
ನೋಕಣಾಯಗಳ ಉದಯ ಚಾರಿತ್ರ ಗುಣಗಳ ವಿರೋಧಿಯಾದರೂ
ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣ ಕಣಾಯಗಳ ಉಪಶಮು ಆಗುವದರಿಂದ,
ಘಾದುಭೂತವಾದ ಸಕಲ ಸಂಯುಗಳ ಫಾತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆದು
ಸಮರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಪಚಾರನಯದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ
ಸಂಯುದ್ಧ ಉತ್ಪಾದಕವೆಂದು ಹೇಳಿರುವದು) ಆದ್ದರಿಂದ ಈ
ಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮತ್ತವಿರತ ಆಧಾತ್ರ ಚಿತ್ರಲಾಂಛರಣೆ

ಅನ್ನವರು.

೪೨೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಇನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೋ, ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಾಖಾನಾವರಣ ಕೊರ್ಡ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ ಇವು ನಾಲ್ಕುನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಉಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವು ಈ ಆರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಾಗುವದು.

೪೨೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಇನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಅವುಗಳಿಂದ ವ್ಯಜಿಷ್ಟನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂಟು :- (ಪ್ರತ್ಯಾಖಾನಾವರಣ ಕೊರ್ಡ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ, ತಿಯಂಗ್ಗೂತಿ, ತಿಯಂಗ್ಗಾಯು, ಉದ್ಯೋತ ವುತ್ತು ನೀಚ ಗೋತ್ರ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಬಾಕಿ ಒಂದು ಉಳಿದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ ಶರೀರ, ವುತ್ತು ಆಹಾರಕ ಅಂಗೋಷ್ಠಾಂಗ ಇವೆರಡು ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದರಿಂದ ಅಗ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವು ಈ ಆರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

೪೨೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಇನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು ಉಳಿಯತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಇನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಜಿಷ್ಟನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಒಂದು ತಿಯಂಗಾಯು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕ್ಷಯಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿಗಳದೇ ಸತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ.

೪೨೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಪ್ರಮತ್ತ ಮತ್ತು ವಿರತ ಎಂಬ ಏಳನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಾರೂಪವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಸಂಜ್ಞಲನ ಮತ್ತು ನೋಕಣಾಯ, ಇವುಗಳ ಮಂದ ಉದಯದಿಂದ ಪ್ರಮಾದರಹಿತ ಸಂಯುಕ್ತಾವ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿ ಮುನಿಗೆ ಆಪ್ರಮತ್ತವಿರತ ಅನ್ನವರು.

ಈಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಪ್ರಮಿತ್ವವಿರತ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?
ಉತ್ತರ :- ಎರಡು ಅವು :- ೧. ಸ್ಪೃಸ್ಥಾನ ಅಪ್ರಮತ್ವವಿರತ, ೨. ಸಾತಿಶಯ
ಅಪ್ರಮತ್ವವಿರತ.

ಈಂಜ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸ್ಪೃಸ್ಥಾನ ಅಪ್ರಮತ್ವವಿರತ ಎಂದು ಏಕೆ ಅನ್ವಯವರು?
ಉತ್ತರ :- ಸಾವಿರಾರು ಬಾರಿ ಆರನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಿಂದ ಏಳನೆಯ
ಗುಣಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ಏಳನೇದರಿಂದ ಆರನೇದಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಾಗೂ
ಹೋಗತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸ್ಪೃಸ್ಥಾನ ಅಪ್ರಮತ್ವವಿರತರೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಈಂಜ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಾತಿಶಯ ಅಪ್ರಮಿತ್ವವಿರತ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಸನ್ಮಾನಿರಾದವರಿಗೆ ಸಾತಿಶಯ
ಅಪ್ರಮತ್ವವಿರತರೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಈಂಜ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಏರಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರು?
ಉತ್ತರ :- ಕ್ಷಾಯಿಕ ಸಮೃಗ್ಂಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮಸಮೃಗ್ಂಷ್ಟಿಗಳೇ
ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರು. ಪ್ರಥಮೋಪಶಮಸಮೃಕ್ತಾಧಾರಿಗಳು
ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮಿಕ ಸಮೃಕ್ತಾಧಾರಿಗಳು ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನೇರಲು ಸಮಧಿ
ರಾಗಲಾರರು. ಪ್ರಥಮೋಪಶಮ ಸಮೃಕ್ತಾವುಳ್ಳವರು ಪ್ರಥಮೋಪಶಮ
ಸಮೃಕ್ತಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕ್ಷಾಯೋಪಶಮಿಕ ಸಮೃಗ್ಂಷ್ಟಿಯಾಗಿ
ಪಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ ಕೊರ್ಡ ವಾನ ವಾಯಾ
ಲೋಭಗಳ ವಿಸಂಯೋಜನ ಮಾಡಿ, ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯ ಮೂರು
ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉಪಶಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮ
ಸಮೃಗ್ಂಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಥವಾ ಮೂರು ಪ್ರಕೃತಿ ಕ್ಷಯ ಮಾಡಿ,
ಕ್ಷಾಯಿಕಸಮೃಗ್ಂಷ್ಟಿಯಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅವನು ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಏರಲಿಕ್ಕೆ
ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಈಂಜ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶ್ರೇಣಿ ಅಂದರೇನು?
ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದ ಉಳಿದಂಥ
ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಕ್ಷಯ ಅಥವಾ ಉಪಶಮವು ಕರ್ಮದಿಂದ
ಆಗುವದೋ ಆಸ್ಥಾಳಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಣಿ ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಈಂಜ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿಷ್ಟು?
ಉತ್ತರ :- ೧. ಉಪಶಮಶ್ರೇಣಿ ಹಾಗೂ ೨. ಕ್ಷಪಕಶ್ರೇಣಿ ಎಂದು ಎರಡು
ವಿಧವು.

೪೨೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಶಮತೇಣೀಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾತರಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರವೋಹನೀಯದ ಏಗ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉಪಶಮವಾಗುವದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಶಮತೇಣಿ ಅನ್ನತಾರೆ.

೪೨೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ಷಪಕಶೇಣೀಯ ಸ್ವರೂಪ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾತರಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರವೋಹನೀಯದ ಏಗ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಕ್ಷಯವಾಗುವದೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಪಕಶೇಣಿ ಅನ್ನವರು.

೪೨೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಈ ಎರಡು ಶೇಣಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಜೀವಗಳು ಏರುತ್ತವೆ.

ಉತ್ತರ :- ಕ್ಷಾಯಿಕಸಮೃಗ್ಂಫ್ಝಿ ಜೀವವು ಎರಡೂ ಶೇಣಿಗಳನ್ನು ಏರುತ್ತದೆ. ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮ ಸಮೃಗ್ಂಫ್ಝಿ ಜೀವವು ಉಪಶಮತೇಣೀಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಏರುತ್ತದೆ, ಕ್ಷಪಕಶೇಣೀಯನ್ನು ಏರುವದಿಲ್ಲ.

೪೨೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಉಪಶಮತೇಣೀಯ ಸ್ಥಾನಗಳು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಎಂಟನೇ, ಒಂಬತ್ತನೇ, ಹತ್ತನೇ ಹಾಗೂ ಹನ್ನೊಂದನೇ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು.

೪೨೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ಷಪಕಶೇಣೀಯ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳು ಯಾವವು?

ಉತ್ತರ :- ಎಂಟನೇ, ಒಂಬತ್ತನೇ, ಹತ್ತನೇ ಹಾಗೂ ಹನ್ನೆರಡನೇ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು.

೪೨೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದ ಏಗ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉಪಶಮ ಅಧ್ಯಾ ಕ್ಷಯವಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆತ್ಮದ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮಗಳು ನಿರ್ಮಿತಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮೂರು ಪರಿಣಾಮಗಳು ನಿರ್ಮಿತಕಾರಣಗಳಾಗಿರುವವು. ೧. ಅಧಃಕರಣ, ೨. ಅಪೂರ್ವಕರಣ, ೩. ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ.

೪೨೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಧಃಕರಣವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನತಾರೆ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರಣದಲ್ಲಿ (ಪರಿಣಾಮಸಮೂಹದಲ್ಲಿ) ಉಪರಿತನ (ಮೇಲೆಮೇಲಿನ) ಸಮಯವತ್ತಿ (ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ) ಮತ್ತು ಅಧಸ್ತನಸಮಯವತ್ತಿ (ಕೆಳಕೆಳಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ) ಜೀವಿಗಳ ಪರಿಣಾಮಸದೃಶ (ಒಂದೇಸವನೆ) ಮತ್ತು ವಿಸದೃಶ (ಒಂದೇಸವನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ) ಆಗುತ್ತವೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಃಕರಣ ಅನ್ನತಾರೆ. ಈ ಅಧಃಕರಣವು ಏಳನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

೪೫೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಪ್ರಾವ್ಯಕರಣವೆಂದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯತ್ವಾರ್ಥ?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಅಪ್ರಾವ್ಯ ಅಪ್ರಾವ್ಯ ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಅಪ್ರಾವ್ಯ ಅಪ್ರಾವ್ಯ ಉತ್ತರ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಅಂದರೆ ಭಿನ್ನಸಮಯವತ್ತಿರು ಜೀವಿಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತೇಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಅಂದರೆ ಭಿನ್ನಸಮಯವತ್ತಿರು ಪರಿಣಾಮವು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಸದೃಶವಾಗಿಯೂ ಏಕಸಮಯವತ್ತಿರು ಪರಿಣಾಮವು ಸದೃಶ ಹಾಗೂ ವಿಸದೃಶ ಒಂದೇ ಎರಡೂ ಜೀವಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವು ಸದೃಶ ಹಾಗೂ ವಿಸದೃಶ ಒಂದೇ ಎರಡೂ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೂ ಆಗುವದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ರಾವ್ಯಕರಣ ಅನ್ವಯತ್ವಾರ್ಥ. ಮತ್ತು ಇದೇ ಎಂಟನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವದು.

೪೫೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವರು?

ಉತ್ತರ :- ಯಾವ ಕರಣದಲ್ಲಿ (ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ) ಭಿನ್ನಸಮಯವತ್ತಿರು ಜೀವಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವು ವಿಸದೃಶವೇ ಇದ್ದು, ಏಕಸಮಯವತ್ತಿರು ಜೀವಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವು ಸದೃಶವೇ ಇರುತ್ತವೇಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ (ಬಿಷ್ಟಿರದ ಪರಿಣಾಮ) ಅನ್ವಯತ್ವಾರ್ಥ. ಇದು ಒಂಬತ್ತನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನವು. ಈ ಮೂರೂ ಕರಣಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಪ್ರತಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅನಂತಗುಣವಿಶುದ್ಧತೆ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

೪೫೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಅಧಿಕರಣ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಯಾವದು?

ಉತ್ತರ :- ದೇವದತ್ತನೆಂಬ ರಾಜನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ (೨೦೨೨) ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಪ್ಪತ್ತಿರಂತೆ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆಂತಲೂ, ಅವರು ಹದಿನಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ಕಲ್ಪಿಸಿರಿ, ಮೊದಲನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೯೨ ಮನುಷ್ಯರು, ಎರಡನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೯೯, ಮೂರನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೯೦, ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೯೪, ಐದನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೯೭, ಆರನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೯೭, ಏಳನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೯೯, ಎಂಟನೆದರಲ್ಲಿ ೧೯೦, ಒಂಬತ್ತನೆದರಲ್ಲಿ ೧೯೪, ಹತ್ತನೆದರಲ್ಲಿ ೧೯೮, ಹನ್ನೊಂದನೆದರಲ್ಲಿ ೨೦೨, ಹನ್ನೆರಡನೆದರಲ್ಲಿ ೨೦೯, ಹದಿಮೂರರಲ್ಲಿ ೨೧೦, ಹದಿನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ೨೧೪, ಹದಿನ್ಯೆದರಲ್ಲಿ ೨೧೮, ಹದಿನಾರರಲ್ಲಿ ೨೨೨, ಈ ಅನುಕ್ರಮದಿಂದ ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮೊದಲನೆಯ ವಿಭಾಗದೊಳಗಿನ ೧೯೨ ಮನುಷ್ಯರೊಳಗಿನ ಮೊದಲನೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಬಳ ಇ ರೂಪಾಯಿ, ಎರಡನೆಯವನಿಗೆ ಎರಡು, ಮೂರನೆಯವನಿಗೆ ಮೂರು, ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದರಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ಕಡೆಯ

೧೬೨ನೇ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿ ಇರುವದು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಮನುಷ್ಯರೊಳಗಿನ ಮೊದಲನೆಯವನ ಸಂಬಳ ಇಂ ರೂಪಾಯಿ, ಎರಡನೆಯವನಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಇಗ ರೂಪಾಯಿ, ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಇಂಳನೇ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಬಳ ಇಂಜ ರೂಪಾಯಿ ಇರುವದು. ಮುಂದಿನ ಮೂರನೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು, ಅದರಲ್ಲಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಬಳ ಉಂ ರೂಪಾಯಿ, ಎರಡನೇ, ಮೂರನೇ, ನಾಲ್ಕನೇ ಇತ್ಯಾದಿ ಮನುಷ್ಯರ ಸಂಬಳ ಮೇಲಿನಂತೆಯೇ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ, ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ೧೨೦ನೇ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಬಳ ಇಳಣ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುವದು. ನಾಲ್ಕನೇ ವಿಭಾಗದೊಳಗಿನ ೧೨೪ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವನ ಸಂಬಳ ಇಗರಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಕಡೆಯವನ ಸಂಬಳ ಇಂಳ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಇರುವದು. ಇದೇ ಕ್ರಮದಿಂದ ಹದಿನಾರನೆಯ ವಿಭಾಗದೊಳಗಿನ ೨೨೨ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವನ ಸಂಬಳ ೪೯೧ ರೂಪಾಯಿ ಇರುವದು. (ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಿವರವನ್ನು ಗೋಮಟಸಾರವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದೊಳಗಿನ ಗುಣಸ್ಥಾನಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸುಶೀಲಾ ಉಪನ್ಯಾಸನಾಮಕ ಪುಸ್ತಕದೊಳಗಿನ ೧೨೨ ಪಾನಿನಿಂದ ೧೪೨ ಪಾನಿನವರೆಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧೭೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಏಳನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು?

ಉತ್ತರ :- ಆರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೫೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ವೃಜಿಷ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿ ಇ (ಅಸ್ಥಿರ, ಅಶುಭ, ಅಸಾತ್ಮ, ಅಯಶಃಕೀರ್ತಿ, ಅರತಿ, ಶೋಕ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಾಕಿ ೫೨ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ ಶರೀರ ಹಾಗೂ ಆಹಾರಕ ಅಂಗೋಷಾಂಗ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದರಿಂದ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವು ಈ ಏಳನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಾಗುವದು.

೧೭೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಏಳನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಆರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉಗ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ

ಉದಯವನ್ನು ಹೇಳಿರುವದೋ, ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ವೃಜಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ಇ (ಆಹಾರಕ ಶರೀರ, ಆಹಾರಕ ಅಂಗೋಷ್ಠಾಂಗ, ನಿದ್ರೆ ನಿದ್ರೆ, ಪ್ರಚಲ್ಲ ಪ್ರಚಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸ್ತೂಪಗ್ರಾಹಿ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಉಳಿಯುವ ೨೬ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೭೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಏಳನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳದು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : - ಆರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಳಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶ್ವಾಯಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿಗೆ ಇಂಟ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

೪೭೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಎಂಟನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : - ಏಳನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಟ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೋ, ಅದರೊಳಗಿಂದ ದೇವಾಯ ಎಂಬದೊಂದು ವೃಜಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಉಳಿದ ಇಲ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೭೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಎಂಟನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುವದು?

ಉತ್ತರ : - ಏಳನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ೨೬ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೋ, ಅದರೊಳಗಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವೃಜಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು (ಅವೃಕ್ಷಾಪ್ರಕೃತಿ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾರಾಚ, ಕೀಲಕ, ಅಸಂಪೂರ್ಣಸೃಪಾಟಿಕಾಸಂಹನನ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಉಳಿಯುವ ೨೭ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೭೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಎಂಟನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : - ಏಳನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂಳಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೋ, ಅದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವೃಜಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು (ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ, ಕೌರ್ಭಾ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ, ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮ ಸಮೃದ್ಧಿ, ಉಪಶ್ರೇಣಿವಾನ್ ಜೀವಕ್ಕೆ ಇಂಟ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶ್ವಾಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿ

ಸಮೃದ್ಧಿ ಉಪಶಮೇಣೆಯುಳ್ಳ ಜೀವಕ್ಕೆ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯದ ಮೂರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಹೊರತು, ಇಂಥ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಶ್ರೇಣಿ ಜೀವಕ್ಕೆ ಏಳನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಎಂಟು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ (ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ, ಕೌರ್ಡಿ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ ಇವು ನಾಲ್ಕು ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯವು ಮೂರು ಮತ್ತು ದೇವಾಯಿ ಒಂದು ಹೀಗೆ ಎಂಟು) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದರಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು ಇರುತ್ತದೆ.

೪೪೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಒಂಭತ್ತುನೆಯ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ :- ಎಂಟನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಲ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೋ, ಅದರಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ೧ (ನಿದ್ರಾ, ಪ್ರಚಲಾ, ತೀರ್ಥಂಕರ, ನಿರ್ಮಾಣ, ಪ್ರಶಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿ, ತೈಜಸಶರೀರ, ಕಾವ್ಯಾಣ ಶರೀರ, ಆಹಾರಕಶರೀರ, ಆಹಾರಕ ಅಂಗೋವಾಗ, ಸಮಚತುಸ್ರಸಂಸ್ಥಾನ, ವೈಕ್ರಿಯಕಶರೀರ, ವೈಕ್ರಿಯಕ ಅಂಗೋವಾಗ, ದೇವಗತಿ, ದೇವಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವ, ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧ, ಸ್ವರ್ತ, ಅಗುರುಲಫ್ಫುತ್ತೆ, ಉಪಘಾತ, ಪರಘಾತ, ಉಚ್ಛ್ವಾಸ, ತ್ರಸ, ಬಾದರ, ಪಯಾಪ್ತ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ, ಸ್ವಿರ, ಶುಭ, ಸುಭಗ, ಸುಸ್ವರ, ಆದೇಯ, ಹಾಸ್ಯ, ರತಿ, ಜುಗುಪ್ಪಾ, ಭಯ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದರಿಂದ ೨೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೫೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಒಂಬತ್ತುನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಎಂಟನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ೨೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೋ, ಅವಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ೨ (ಹಾಸ್ಯ, ರತಿ, ಆರತಿ, ಶೋಕ, ಭಯ ಮತ್ತು ಜುಗುಪ್ಪಾ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದರಿಂದ ಉಳಿಯುವ ೨೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೫೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಒಂಬತ್ತುನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಎಂಟನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಂತೆ ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯೂ ಉಪಶಮ ಶ್ರೇಣೆಯ ದ್ವಾತಿಯೋಪಶಮ ಸಮೃದ್ಧಿಗಳಿಗೆ ಇಂತ್ರ, ಕ್ಷಾಯಿಕ

ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸಿಗೆ ಇಡೀ, ಮತ್ತು ಕ್ಷಪಕ ಶೈಲಿಯವರಿಗೆ ಇಡೀ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಸತ್ಯ ಉಳಿಯತ್ತದೆ.

ಸತ್ಯ ಉಳಿಯತ್ತದೆ. ಹತ್ತನೆಯ ಸೂಕ್ತಸಾಂಪರಾಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದ
ಈಜಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹತ್ತನೆಯ ಸೂಕ್ತಸಾಂಪರಾಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದ

ಸ್ವರೂಪವೇನು?

ಉತ್ತರ :- ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಲೋಭ
ಉತ್ತರ :- ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂಥ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ
ಕಷಾಯಗಳ ಉದಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂಥ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ

ಕಷಾಯಗಳ ಉದಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂಥ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ

ಸಾಂಪರಾಯವಂಬ ಹತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಜಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ

ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಬಂಧವಾಗುತ್ತಿರುವದೋ, ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ವೃಜಿಷ್ಠಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಇ
(ಪುರುಷವೇದ ಒಂದು, ಮತ್ತು ಸಂಜ್ಞಲನ ಕೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ,
ಲೋಭ ಹೀಗೆ ಇದು) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ, ಉಳಿಯವ ಇ
ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಜಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇ ಇ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಉದಯವಾಗುವದೋ, ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ವೃಜಿಷ್ಠಿನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಇ (ಸ್ತ್ರೀವೇದ,
ಪುರುಷವೇದ, ನಷ್ಟಂಸಕವೇದ, ಸಂಜ್ಞಲನ ಕೋಧ, ಮಾನ, ಮತ್ತು
ಮಾಯಾ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ, ಉಳಿಯವ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಜಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವು
ಉಳಿಯತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಉಪಶಮ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಂತೂ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಂತೆ
ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸಿಗೆ ಇಂದ್ರ, ಕ್ಷಾಯಿಕ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸಿಗೆ ಇಡೀ,
ಕ್ಷಪಕಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವರಿಗೆ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಸತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ವೃಜಿಷ್ಠಿನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಇಂ
(ತಿಯಗ್ಗತಿಗೆ, ತಿಯಗ್ಗತಾನುಪೂರ್ವಿಗೆ, ವಿಕಲತ್ರಯದವ್ಯಾಗಿ, ನಿದ್ರಾ
ನಿದ್ರಾಗೆ, ಪ್ರಚಲಾ ಪ್ರಚಲಾಗೆ, ಸ್ತುತಿಗೃಹಿಗೆ, ಉದ್ದೋಷಗೆ, ಆತಪ
ಗೆ, ಪಕ್ಷೀಂದ್ರಿಯಗೆ, ಸಾಧಾರಣಗೆ, ಸೂಕ್ತಗೆ, ಸ್ಥಾವರ

ಇ, ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣದವು ಇ, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣದವು ಇ, ನೋಕಷಾಯದವು ಇ, ಸಂಜ್ಞನಕ್ಕೊಡ ಇ, ಮಾನ ಇ, ಮಾಯಾ ಇ, ನರಕಗತಿ ಇ, ಮತ್ತು ನರಕಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಕೆ ಇ, ಹೀಗೆ ಇಂ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಉಳಿಯುವ ಗಂಟ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇಂಬಿಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹನ್ನೊಂದನೇ ಉಪಶಾಂತಮೋಹನಾಮಕ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರೂಪ ಎನು ಆದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಚಾರಿತ್ರವೋಹನೀಯ ಏಂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉಪಶಮವಾಗುವದರಿಂದ, ಯಥಾಖ್ಯಾತಚಾರಿತ್ರ, ಧಾರಣ ಮಾಡುವ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಈ ಹನ್ನೊಂದನೇ ಉಪಶಾಂತಮೋಹನವೆಂಬ ಗುಣಸ್ಥಾನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಕಾಲವು ಸಮಾಪ್ತವಾದ ಬಳಿಕ ಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಜೀವವು ಕೆಳಗಿನ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇಂಳ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹನ್ನೊಂದನೇಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹತ್ತನೇಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ, ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ವೃಜಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ಇಂ (ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯವು ಇ, ದರ್ಶನಾವರಣಾದವು ಇ, ಅಂತರಾಯದವು ಇ, ಯಶಸ್ವಿತೀರ್ಥ ಇ, ಉಚ್ಚಗೋತ್ರ ಇ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಉಳಿಯುವ ಇ ಮಾತ್ರ, ಸಾತಾವೇದನೀಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಂಬಿಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹನ್ನೊಂದನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹತ್ತನೇಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೋ, ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ವೃಜಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಜ್ಞಲನಲೋಭ ಎಂಬ ಒಂದನ್ನ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಉಳಿಯುವ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಂಬಿಂ. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹನ್ನೊಂದನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಒಂಬತ್ತನೇ ಹಾಗೂ ಹತ್ತನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳಂತೆ ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮ ಸಮೃಗ್ಂಷಿಗೆ ಇಂಟ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಯಿಕ ಸಮೃಗ್ಂಷಿಗೆ

ಒಇ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

೪೫೨. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಕ್ಷೇಣಮೋಹನಾವುಕ ಹನ್ನೆರಡನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದ

ಸ್ವರೂಪವೇನು? ಮತ್ತು ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯವಾಗುವದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ : - ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಮೋಹನೀಯಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯವಾಗುವದರಿಂದ ಸ್ಥಿರಕರ್ಮಣ ಘಾತ್ಯೋಳಗಿನ ನೀರಿನಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿಮ್ಮಲ, ಅವಿನಾಶಿ ಮತ್ತು ಯಥಾಖಾತ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುವ ಮನಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇಣಮೋಹವೆಂಬ ಗುಣಸ್ಥಾನವು ಪೂರ್ಪು ವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೫೩. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹನ್ನೆರಡನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ :- ಸಾತಾವೇದನೀಯ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದೇ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೫೪. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹನ್ನೆರಡನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹನ್ನೊಂದನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೋ, ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ವೃಚ್ಛಿನ್ನ ಎರಡು ಪ್ರಕೃತಿ (ವಜ್ರನಾರಾಚ ಹಾಗೂ ನಾರಾಚ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಉಳಿಯವ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಬಂಧವಾಗುವದು.

೪೫೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹನ್ನೆರಡನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹತ್ತನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಕ್ಷಪಕಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಏರುವ ಸಮೃಗ್ಂಣಿಸ್ತಿರುವ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ೧೦೨ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿರುವದು, ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ವೃಚ್ಛಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಜ್ಞಲನಲೋಭ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಉಳಿಯವ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

೪೫೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಸಯೋಗಕೇವಲೀ ಎಂಬ ಒಇನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರೂಪ ಏನಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಘಾತಿಯಾಕರ್ಮದ ಇಂ (ಪ್ರಶ್ನೆ ರಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಿ) ಮತ್ತು ಅಘಾತಿಯಾಕರ್ಮದ ಇಂ (ನರಕಗತಿ ತಿಯಂಂಚಗತಿ ಇ, ತದಾನುಪೂರ್ವ ಇ, ವಿಕಲತ್ರಯ ಇ, ಆಯುಸ್ತ್ರಿಕ ಇ, ಉದ್ಯೋತ ಇ, ಆತಪ ಇ, ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಇ, ಸಾಧಾರಣ ಇ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಇ, ಮತ್ತು ಸ್ಥಾವರ ಇ) ಹಿಂಗ

ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಕ್ಷಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಲೋಕಾಲೋಕ ಪ್ರಕಾಶಕೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಮನೋಯೋಗ, ವಚನ ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕಾಯಯೋಗದ ಧಾರಕ ಅರಹಂತ ಭಟ್ಟಾರಕರ ಸಯೋಗ ಕೇವಲಿ ಎಂಬ ಇನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕೇವಲೀ ಭಗವಾನರು ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗದ ಉಪದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದ ಪ್ರಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

೪೫. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹದಿಮೂರನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಂಧ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸಾತಾವೇದನೀಯದ್ವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೬. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹದಿಮೂರನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉದಯವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಯದಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹನ್ನೆರಡನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಪ್ರಕೃತಿ ಹದಿನಾರನ್ನು (ಜ್ಞಾನಾವರಣದ ಇ, ಅಂತರಾಯದ ಇ, ದರ್ಶನಾವರಣದ ಇ, ನಿದ್ರಾ, ತೀರ್ಥಂಕರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಒಂದು ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದರಿಂದ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೭. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹದಿಮೂರನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹನ್ನೆರಡನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಹದಿನಾರನ್ನು (ಜ್ಞಾನಾವರಣದ ಇ, ಅಂತರಾಯದ್ವಾಗಿ ಇ, ದರ್ಶನಾವರಣದ್ವಾಗಿ ಇ, ನಿದ್ರಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಲಾ ಇನ್ನು) ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ಶೇಷ ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

೪೮. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಆಯೋಗ ಕೇವಲೀ ಎಂಬ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರೂಪವೇನು ಮತ್ತು ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಮನ ವಚನ ಕಾಯದ ಯೋಗದಿಂದ ರಹಿತ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಸಹಿತ ಅರಹಂತ ಭಟ್ಟಾರಕರಿಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಕಾಲ ಅ,ಇ,ಉ,ಇ,ಲ್ಲಿ,ಇ,ಲ್ಲಿ,ಇ,ಇ ಇದು ಹ್ಯಾಸ್ಟಿಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೆ ಸಮಾನವಿದೆ. ತನ್ನ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಕಾಲದ ದ್ವಿಚರಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದ ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಮತ್ತು ಚರಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂ

ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ನಾಶಮಾಡಿ ಅರಹಂತ ಭಗವಾನ್‌ರು ಮೋಕ್ಷಧಾಮವನ್ನು
(ಸಿದ್ಧಶಿಲೆಯನ್ನು) ತಲುಪುತ್ತಾರೆ.

೪೬೯. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಎಷ್ಟು
ಪ್ರಕೃತಿಗಳದ್ದಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿಮೂರನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಂದು
ಸಾತಾವೇದನೀಯದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅದರದ್ದು ಅದೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
- ವ್ಯಜಿನ್ ಆಗುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಬಂಧವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

೪೭೦. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉದಯ ಎಷ್ಟು
ಪ್ರಕೃತಿಯದಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿಮೂರನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂದ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ
ಅದರಿಂದ ವ್ಯಜಿನ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಮೂರನ್ನು (ವೇದನೀಯ ಇ, ವಚ್ವಾಷಭನಾರಾಜ
ಸಂಹನನ ಇ, ನಿಮಾಂ ಇ, ಸ್ಥಿರ ಇ, ಅಸ್ಥಿರ ಇ, ಶುಭ ಇ, ಅಶುಭ ಇ,
ಸುಸ್ವರ ಇ, ದುಸ್ವರ ಇ, ಪ್ರಶಸ್ತವಿಹಾಯೋಗಿ ಇ, ಅಪ್ರಶಸ್ತವಿಹಾಯೋಗಿ
ಇ, ಚೈದಾರಿಕ ಶರೀರ ಇ, ಚೈದಾರಿಕ ಅಂಗೋಷಾಂಗ ಇ, ತೈಜಸ ಶರೀರ ಇ,
ಕಾರ್ಮಣ ಶರೀರ ಇ, ಸಮಚತುರಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನ ಇ, ನೃಗೋರ್ಧ ಇ, ಸ್ವಾತಿ
ಇ, ಕುಬ್ಜಕ ಇ, ವಾಮನ ಇ, ಹುಂಡಕ ಇ, ಸ್ವರ್ತ ಇ, ರಸ ಇ, ಗಂಧ ಇ,
ವಣ ಇ, ಆಗುರುಲಫುತ್ತೈ ಇ, ಉಪಘಾತ ಇ, ಪರಘಾತ ಇ, ಉಚ್ಛ್ವಾಸ
ಇ, ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವನ್ನು ० ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ಉಳಿದ ಹನ್ನೆರಡು
ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು (ವೇದನೀಯದ ಇ, ಮನುಷ್ಯಗಿ ಇ, ಮನುಷ್ಯಾಯ ಇ,
ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿ ಇ, ಸುಭಗ ಇ, ತ್ರಸ ಇ, ಬಾದರ ಇ, ಪಯಾಪ್ತ
ಇ, ಆದೇಯ ಇ, ಯತಃಕೀರ್ತಿ ಇ, ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿ ಇ, ಮತ್ತು
ಉಚ್ಛ್ವಗೋತ್ರ ಇ, ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೪೭೧. ಪ್ರಶ್ನೆ :- ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಎಷ್ಟು
ಪ್ರಕೃತಿಗಳದ್ದಿರುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :- ಹದಿಮೂರನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಂತೆ ಈ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ
ಇ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ದ್ವಿಚರಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇ ಮತ್ತು
ಅಂತಿಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸತ್ಯ ನಷ್ಟ ಮಾಡಿ ಅರಹಂತ
ಭಗವಾನರು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.